

ศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษา
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารและการจัดการการศึกษา
สิงหาคม 2560

ศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษา
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารและการจัดการการศึกษา

สิงหาคม 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษา
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารและการจัดการการศึกษา
สิงหาคม 2560

ชวลิต แหม่มเจริญ. (2560) . ศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารและการจัดการการศึกษา) . กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อาจารย์ที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ใน 5 ด้าน คือ ด้านการป้องกัน ด้านการค้นหา ด้านการรักษา ด้านการเฝ้าระวัง และด้านการบริหารจัดการ จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน ประสพการณ์ในการทำงาน และประเภทของสถานศึกษา โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวนทั้งสิ้น 196 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบประเมินค่า 5 ระดับ (rating scales) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way-ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาวของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ใน 5 ด้าน โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน

การเปรียบเทียบการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ใน 5 ด้าน ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้าน มีการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน ส่วนประสพการณ์ในการทำงาน โดยรวมมีการดำเนินงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการป้องกันมีการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และประเภทของสถานศึกษา พบว่า โดยรวมมีการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน แต่ในด้านการป้องกัน มีการดำเนินงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

STUDY OF THE WHITE SCHOOL DRUG PREVENTION AND RECOVERY PROJECT
UNDER THE AUTHORITY OF PHATHUMTANEE PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 2

Presented in Partial Fulfillment of Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University
August 2016

Chawalit Chamjarern. (2017). *Study of the White School Drug Prevention and Recovery Project under the Authority of Pathumtanee Primary Educational Service Area, Office Two*. Master's Project, M.Ed. (Educational Administration) . Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor: Assoc. Prof. Dr. Puongrat Kasonpat.

The purpose of this research is to study and to compare the White School Drug Prevention and Recovery Project under the authority of the Pathumtanee Primary Educational Service Area, Office Two in the following five aspects; 1) prevention; 2) recovery; 3) treatment; 4) observation and 5) management. They were classified in terms of work experience and the size of the school. The samples used in this research were one hundred and ninety six teachers at schools under the authority of the Pathumtanee Primary Educational Service Area, Office Two. The research instrument was a questionnaire with a five-point rating scale. The statistics use for data analysis were percentage, mean, standard deviation and One-way analysis of variance.

The results of this research revealed the following: 1) The overall and individual aspects of the study of the White School Drug Prevention and Recovery Project under the authority of the Pathumtanee Primary Educational Service Area, Office Two were at a high level 2) A comparison of the study of the White School Drug Prevention and Recovery Project classified by work experience and school size. The overall and individual aspects of the study of the White School Drug Prevention and Recovery Project was classified by work experience and had no statistical differences, as a whole and in all five aspects, were identified. The overall aspects of the study of the White School Drug Prevention and Recovery Project, classified by work experience had a statistically significant difference at .05 level in all five aspects. The overall aspects of the study of the White School Drug Prevention and Recovery Project was classified by school size and there no statistical differences, as a whole and in all five aspects, were identified. The aspect of prevention, classified by the school size had a statistically significant difference of a level of .05 level.

ประกาศคุณประการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. พวงรัตน์ เกษรแพทย์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ได้เสียสละเวลาอันมีค่า ในการให้คำแนะนำและคำปรึกษาการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ทุกขั้นตอน ทำให้ผู้วิจัยได้รับประสบการณ์ในการทำงานวิจัย และรู้ถึงคุณค่างานวิจัย อีกทั้งท่านยังเป็นแบบฉบับของอาจารย์ที่ให้ความเมตตาและทุ่มเทให้กับศิษย์อย่างเต็มความสามารถ จนเกษียณอายุราชการไปแล้วก็ยังคอยให้ความช่วยเหลือจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง นอกจากนี้ใคร่ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ ทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้พร้อมทั้งให้ความเมตตาแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระ สุภากิจ และอาจารย์ ดร. ราชันย์ บุญธิมา คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.สมชาย เทพแสง และอาจารย์ ดร. ชีระภาพ เพชรมาลัยกุล คณะกรรมการสอบเค้าโครงสารนิพนธ์ ที่ได้ให้แนวทางและคำแนะนำ ในการปรับปรุงพัฒนาการทำสารนิพนธ์ในครั้งนี้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการบัญชา จันทรรักษา ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ และท่านผู้อำนวยการชวาท หมื่นมี ผู้อำนวยการโรงเรียนธัญบุรี และคุณครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการและโรงเรียนธัญบุรีทุกท่าน ที่คอยให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจในการทำวิจัยในครั้งนี้ให้ผ่านพ้นไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณเพื่อนนิสิตปริญญาโทรุ่นที่ 23 สาขาการบริหารและการจัดการการศึกษาทุกท่าน ที่มีส่วนให้คำแนะนำปรึกษาและให้กำลังใจ

สุดท้ายขอขอบพระคุณบิดา มารดา และครอบครัวอันเป็นที่รัก ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจเสมอมา ทั้งในการเรียนและการทำวิจัย คุณค่าและประโยชน์ใดๆ จากปัญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่อง บูชา บิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนชี้แนะแนวทางการศึกษาแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ชวลิต แหม่มเจริญ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
กรอบแนวคิดของการวิจัย	9
สมมุติฐานของการวิจัย	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับยาเสพติด	13
นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	25
การจัดการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2..	33
การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	69
3 วิธีดำเนินการวิจัย	83
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	83
เครื่องมือในการวิจัย	84
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	85
การเก็บข้อมูลในการวิจัย	86
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	86
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	87
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	88
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	88
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	88
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	89

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	106
สังเขปการวิจัย	106
สรุปผลการวิจัย	108
อภิปรายผลการวิจัย	108
ข้อเสนอแนะ	116
บรรณานุกรม	119
ภาคผนวก	125
ภาคผนวก ก	142
ภาคผนวก ข	128
ภาคผนวก ค	150
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	166

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2	38
2 การแบ่งขนาดโรงเรียนในสังกัด (ภาครัฐ) ตามจำนวนนักเรียน ปีการศึกษา 2558 และปีการศึกษา 2559	39
3 แสดงจำนวนข้าราชการครู จำแนกตามเพศ วิทยฐานะ และตำแหน่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ในปีการศึกษา 2559	40
4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครู จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานีเขต 2	84
5 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2	89
6 แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาวในภาพรวม	90
7 แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ด้านการป้องกัน	91
8 แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ด้านการค้นหา	93
9 แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ด้านการรักษา	94
10 แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ด้านการเฝ้าระวัง	95
11 แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ด้านการบริหารจัดการ	96
12 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน	98
13 วิเคราะห์เปรียบเทียบ สถานภาพในการปฏิบัติงาน กับการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว โดยรวมและรายด้าน	99
14 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน	100

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
15 วิเคราะห์เปรียบเทียบ ประสิทธิภาพในการทำงาน กับการดำเนินงานตามโครงการ สถานศึกษาสีขาว โดยรวมและรายด้าน	101
16 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ระหว่างประสิทธิภาพในการทำงาน สถานศึกษาสีขาวกับการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ในภาพรวม	102
17 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ระหว่างประสิทธิภาพในการทำงานสถานศึกษา สีขาวกับการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ด้านการป้องกัน	102
18 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษา สีขาว ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานีเขต 2 จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา	103
19 วิเคราะห์เปรียบเทียบ ขนาดของสถานศึกษา กับการดำเนินงานตามโครงการ สถานศึกษาสีขาว โดยรวมและรายด้าน	104
20 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ระหว่างขนาดของสถานศึกษากับการ ดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ในด้านการป้องกัน	105

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	11
2 แผนที่จังหวัดปทุมธานี	34

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันปัญหายาเสพติดที่เกิดขึ้นในสังคมมีความซับซ้อนมากขึ้นทั้งความรุนแรงและการขยายตัวเพิ่มขึ้นตามความเปลี่ยนแปลงทางสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งปรากฏการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดที่ระบาดเข้าไปในโรงเรียนชุมชนและสถานประกอบการ ยาเสพติดเป็นภัยคุกคาม กัดกร่อนบ่อนทำลายประเทศ ส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางทั้งต่อปัจเจกบุคคลและสังคมส่วนรวม แม้ว่าทุกฝ่ายจะพยายามแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเต็มที่แล้วก็ตาม ยาเสพติดได้ทำความเสียหายให้กับสังคมมนุษย์ตลอด สำหรับประเทศไทยปัญหายาเสพติดนับว่าเป็นปัญหาที่มีผลต่อความมั่นคงของชาติทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยเฉพาะทางด้านเศรษฐกิจ ปัญหายาเสพติดทำให้รัฐบาลต้องสูญเสียทรัพยากรของชาติจำนวนมหาศาล เพื่อการปราบปรามและบำบัดรักษาเพิ่มขึ้นทุกปี ยิ่งไปกว่านั้นในสังคมยุคปัจจุบันนี้ยาเสพติดได้แพร่ระบาดเข้าไปสู่เด็กและเยาวชน ทำให้กลายเป็นปัญหาสำคัญอีกปัญหาหนึ่งที่สถานศึกษาต่างๆ จะต้องทุ่มเทกำลัง สติปัญญา และจัดสรรทรัพยากรไปใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2550: 9)

การแก้ไขปัญหายาเสพติด ต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ดังที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ได้มีกระแสพระราชดำรัส เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม พุทธศักราช 2554 ที่พระราชทานแก่คณะบุคคลที่เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ถวายพระพรชัยมงคลเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย โดยพระองค์ท่านได้ทรงขอความร่วมมืออย่างจริงจังจากรัฐบาลและคนไทยทั้งชาติ ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด รัฐบาลจึงได้กำหนดให้ปัญหายาเสพติดเป็นวาระแห่งชาติ ที่ทุกภาคส่วนในสังคมจะต้องมีความสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจ เร่งแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และรัฐบาลได้กำหนดให้มียุทธศาสตร์ “พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด” ด้วยการรวมพลังทุกภาคส่วนเป็นพลังแผ่นดินในการต่อสู้กับยาเสพติด โดยยึดหลักผู้เสพคือผู้ป่วยที่ต้องได้รับการบำบัดรักษาให้กลับมาเป็นคนดีของสังคม และได้มีการสั่งการให้มีการกำกับติดตามช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ รวมทั้งดำเนินการป้องกันกลุ่มเสี่ยงและประชาชนทั่วไปไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ยึดหลักนิติธรรมในการปราบปรามลงโทษผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้มีอิทธิพล และผู้ประพฤติดิบชอบ มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด และดำเนินการอย่างจริงจังในการป้องกันปัญหาด้วยการแสวงหาความร่วมมือเชิงรุกกับต่างประเทศในการควบคุมและสกัดกั้นยาเสพติด สารเคมี และสารตั้งต้นในการผลิตยาเสพติดที่ลักลอบเข้าสู่ประเทศ ภายใต้การบริหารจัดการอย่างบูรณาการและมีประสิทธิภาพ (ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ. 2555: 4)

นอกจากนั้น ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี ทรงมีความห่วงใยต่อประชาชนชาวไทยเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชนที่เป็นกลุ่มขนาดใหญ่ เพราะมีจำนวน

ถึง 21 ล้านคน และเป็นกลุ่มที่มีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ นอกจากนี้ยังถือเป็นกลุ่มที่เสี่ยงต่อการติดยาเสพติดสูง เนื่องจากเป็นวัยที่ต้องการเรียนรู้ในสิ่งต่างๆ แต่ยังขาดวุฒิภาวะทางอารมณ์ที่ดีพอ รวมทั้งต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทั้งร่างกายและจิตใจ จึงทรงพระกรุณาธิคุณรับเป็นองค์ประธานโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งปัจจุบันได้ใช้ชื่อเพื่อให้ง่ายต่อการรณรงค์ว่า โครงการทูบี 넘เบอร์วัน (TO BE NUMBER ONE) เพื่อรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดภายในประเทศ ให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ โดยความร่วมมือและรวมพลังจากภาครัฐและเอกชนกระตุ้นและปลุกจิตสำนึกของปวงชนในชาติ ให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักว่าการที่จะเอาชนะปัญหายาเสพติดมิใช่หน้าที่ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือองค์กรใดองค์กรหนึ่ง แต่ทุกคนในชาติจะร่วมแรง ร่วมใจกันเป็นพลังของแผ่นดินที่จะต่อสู้และเอาชนะปัญหายาเสพติดให้ได้โดยเร็ว โดยทรงมีพระประสงค์มุ่งเน้นการรณรงค์ในกลุ่มเป้าหมายหลัก คือวัยรุ่นและเยาวชน โดยกลวิธีสร้างกระแสการแสดงผลอย่างถูกต้องโดยไม่ข้องแวะกับยาเสพติด การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตให้แก่เยาวชนในชุมชน จัดระบบการบำบัดรักษารองรับภายใต้โครงการ “ใครติดยายกมือขึ้น” ทั้งนี้เพื่อคั่นคนดีสู่สังคมและป้องกันการกลับมาเสพติดซ้ำตลอดจนการสร้างเครือข่ายสมาชิกและชมรม TO BE NUMBER ONE เพื่อร่วมกันรณรงค์และจัดกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นเสมือนการเติมสิ่งที่ดีให้กับชีวิต เพื่อให้เกิดค่านิยมของการเป็นหนึ่ง โดยไม่ต้องพึ่งยาเสพติด (คู่มือการดำเนินงานโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด TO BE NUMBER ONE ในทูลกระหม่อมมหัศจรรย์อุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี ฉบับปรับปรุงใหม่ ปี 2557. 2557: 2)

ในขณะที่รัฐบาลได้กำหนดให้ปัญหายาเสพติดเป็น “วาระแห่งชาติ” และมอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา กำหนดนโยบายด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ผู้บริหารทุกระดับของกระทรวงศึกษาธิการ น้อมนำพระราชดำรัสที่ทรงห่วงใยเยาวชนที่ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและการดำเนินงานตามแนวทางยุทธศาสตร์พระราชทาน เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาเป็นหลักในการทำงาน 2) ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาต้องมีความตระหนักและจิตสำนึกให้ความร่วมมือ ร่วมใจ ในการป้องกันไม่ให้นักเรียน นักศึกษาไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด 3) สถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการตามแนวทาง 5 มาตรการคือ มาตรการป้องกัน มาตรการค้นหา มาตรการรักษา มาตรการเฝ้าระวัง มาตรการบริหารจัดการ และ จัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ ด้านดนตรี กีฬา คุณธรรม จริยธรรมเพื่อให้นักเรียน นักศึกษาใช้เวลาว่าง ให้เป็นประโยชน์ไม่ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด 4) บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในทุกกรณีให้ดำเนินการทางวินัยโดยให้ออกจากราชการไว้ก่อนและดำเนินการทางกฎหมาย สำหรับนักเรียน นักศึกษาไม่ให้ปล่อยอกให้เข้าไปบำบัดรักษาและ เข้าค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม โดยให้ติดตามผลการบำบัดรักษาและเรียนได้ตามความประสงค์ และ 5) ผู้บริหารทุกระดับของกระทรวงศึกษาธิการ อำนวยการ กำกับ ตรวจสอบติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรงานสถานศึกษาดีเด่นให้ยกย่อง ชมเชย มอบโล่และเกียรติบัตรโดยให้นำไปเป็นผลงานในการเลื่อน

ตำแหน่ง เลื่อนวิทยฐานะ และขึ้นเงินเดือน และประเมินสถานศึกษา (ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ. 2556: 2)

จากรายงานการประชุมคณะกรรมการศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จังหวัดปทุมธานี ครั้งที่ 10/2557 ในวันพุธที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2557 เวลา 13.30 น. ณ ห้องประชุม สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปทุมธานี ชั้น 5 สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ภาค 1 ได้นำเสนอสถานการณ์ยาเสพติดโดยนำเสนอในที่ประชุมเกี่ยวกับสถานการณ์ยาเสพติดในเขตพื้นที่ภาค 1 ประกอบด้วย 9 จังหวัด การค้ายาเสพติดใน 5 ปีที่ผ่านมา นับตั้งแต่ปี 2553-2557 จะพบว่า ในปี 2556 จะมีการจับกุมจำนวนคดีมากที่สุด ประมาณ 52,423 ราย ในปี 2557 ลดลง 1 ใน 3 ของยอดที่มีการจับกุมทั้งหมด เปรียบเทียบคดีรายจังหวัด สมุทรปราการ นนทบุรี และปทุมธานี มีการจับกุมสูงที่สุดใน การจับกุมคดียาเสพติดในช่วงปี 2556-2557 จะพบว่ายาบ้ามีการจับกุมได้มากที่สุด เรื่องของการเปรียบเทียบสถิติการจับกุมคดียาเสพติดแยกเป็นรายจังหวัดในห้วงปี 2557 ตัวแปร เกี่ยวเนื่องกับการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดจะเป็นพื้นที่สภาพของปริมาณผลคือ 3 จังหวัด จำนวนคดียาเสพติด จำแนกรายอำเภอ ปี 2553-2557 จังหวัดปทุมธานี ในเขตพื้นที่ อำเภอเมืองฯ คลองหลวง ลำลูกกา รัษฎบุรี ลาดหลุมแก้ว สามโคก และหนองเสือ ชนิดของยาเสพติดในปี 2556 และ 2557 เปรียบเทียบกันเป็นยาบ้า 84.8 เปอร์เซ็นต์ ไอซ์ 5.1 เปอร์เซ็นต์ กัญชาแห้ง 6.6 เปอร์เซ็นต์ อื่นๆ 0.8 เปอร์เซ็นต์ จะเป็นจำพวกสารระเหย กัญชาสด น้ำกระท่อม โดเคน เฮโรอีน ผื่น คีตามีน เอ็กซ์ตาซี อีเฟดรีน แวเลียม อัลฟา โซแลม และอีรีทีน 5 ในปี 2557 ยาบ้า 79.1 เปอร์เซ็นต์ ไอซ์ 8.5 เปอร์เซ็นต์ กัญชาแห้ง 7.3 เปอร์เซ็นต์ อื่นๆ 0.6 เปอร์เซ็นต์ เช่น สารระเหย กัญชาสด น้ำกระท่อม โดเคน เฮโรอีน คีตามีน เอ็กซ์ตาซี อีเฟดรีน และแวลูม เกี่ยวกับเรื่องตัวยาเสพติด มีการนำเข้ามาพื้นที่ในจังหวัดปทุมธานี ส่วนใหญ่จะมีการแพร่ระบาดในชุมชนเมือง เช่น อำเภอรัษฎบุรี คลองหลวง ลำลูกกา และอำเภอเมือง ตัวยาบ้า G23 ที่นำเข้ามาในพื้นที่ มาจากทางประเทศลาว เส้นทาง นครพนม สกลนคร อุดรธานี ขอนแก่น โคราซ นครราชสีมา สระบุรี พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี กรุงเทพฯ (พระราม 2) สถิติผู้เข้ารับการบำบัดในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี แยกเป็นรายอำเภอ ในห้วง 5 ปี ที่ผ่านมา อำเภอรัษฎบุรี มีจำนวนผู้เข้ารับการบำบัดที่มากที่สุด (ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จังหวัดปทุมธานี. 2557: 5)

สถานการณ์ยาเสพติดในภาพรวมของจังหวัดปทุมธานียังคงมีการแพร่ระบาดอยู่ในทุกอำเภอ การค้ามีอยู่ในเขตพื้นที่ 5 อำเภอ เรียงตามลำดับ คือ อำเภอเมือง อำเภอคลองหลวง อำเภอรัษฎบุรี อำเภอลำลูกกา อำเภอลาดหลุมแก้ว พื้นที่ลำเลียงมีอยู่ในเขตพื้นที่ 4 อำเภอ คือ อำเภอคลองหลวง อำเภอรัษฎบุรี อำเภอลำลูกกา อำเภอลาดหลุมแก้ว การพักยาปรากฏในอำเภอคลองหลวง และอำเภอรัษฎบุรี พื้นที่เฝ้าระวังพิเศษอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ อำเภอคลองหลวง อำเภอรัษฎบุรี อำเภอลำลูกกา และอำเภอลาดหลุมแก้ว เนื่องจากยังคงเป็นพื้นที่ที่มีทั้งการค้า การแพร่ระบาด การลำเลียง และการพักยาเสพติด โดยเฉพาะตลาดไท นิคมอุตสาหกรรมนวนคร ห้างสรรพสินค้าฟิวเจอร์พาร์ครังสิต ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลรังสิต สถานบันเทิง โรงแรมและหอพักบริเวณรอบมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมณฑลรัษฎบุรี และมหาวิทยาลัยกรุงเทพ สถานบริการน้ำมันบริเวณ

รอยต่อของจังหวัด รวมทั้งบริเวณก่อสร้างโครงการหมู่บ้านจัดสรรต่างๆ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2. 2555: 3) ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ตระหนักและเห็นความสำคัญของการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของนักเรียน และได้ดำเนินนโยบายตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศธ.04087/ว.2058 เรื่อง แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สั่ง ณ วันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2556 ได้ส่งให้ผู้อำนวยการโรงเรียนทุกสังกัด ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ดำเนินงานตามนโยบายของศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ ตามคู่มือการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยจากยาเสพติด ในการปฏิบัติตามแนวทาง 5 มาตรการคือ มาตรการป้องกัน มาตรการค้นหา มาตรการรักษา มาตรการเฝ้าระวัง มาตรการบริหารจัดการ

โรงเรียนนับเป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด และต้องมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นรูปธรรม จริงจัง สม่าเสมอ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยเฉพาะบุคลากรในสถานศึกษาที่มีหน้าที่สำคัญยิ่งในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จากสภาพปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของครู ในสถานศึกษาอำเภอธัญบุรี ที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนอยู่ในเขตพื้นที่เสี่ยงต่อปัญหายาเสพติดที่มีหน้าที่ในการดูแลงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะนำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาและจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารโรงเรียน ครูอาจารย์ ตลอดจนผู้ปกครองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการร่วมมือป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามโครงการสถานศึกษาสีขาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ใน 5 ด้าน คือ ด้านการป้องกัน ด้านการค้นหา ด้านการรักษา ด้านการเฝ้าระวัง และด้านการบริหารจัดการ
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามโครงการสถานศึกษาสีขาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการทำงาน และประเภทของสถานศึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบข้อมูลการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 และได้ข้อมูลสารสนเทศในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ที่เป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานต่างๆ ผู้บริหารการศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้นำไปพิจารณาดำเนินการแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ใน 5 มาตรการจำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ปีการศึกษา 2559 รวมครูทั้งสิ้น 418 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 11 โรงเรียน ที่ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเคร์จซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970: 608) แล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยกำหนด ขนาดของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานีเขต 2 เป็นชั้นในการแบ่งโดยเฉลี่ยสัดส่วนตามขนาดของโรงเรียน และทำการการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลาก (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูจำนวนทั้งสิ้น 196 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 แบ่งเป็นดังนี้
 - 1.1 สถานภาพในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย
 - 1.1.1 ครูที่ปรึกษา
 - 1.1.2 ครูฝ่ายปกครอง
 - 1.1.3 ครูผู้สอน (ที่ไม่ใช่ครูที่ปรึกษา)
 - 1.2 ประสบการณ์ในการทำงาน ประกอบด้วย
 - 1.2.1 ต่ำกว่า 5 ปี
 - 1.2.2 ตั้งแต่ 5 – 10 ปี
 - 1.2.3 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

1.3 ประเภทของสถานศึกษา ประกอบด้วย

- 1.3.1 โรงเรียนประถมศึกษา (ขนาดเล็ก)
- 1.3.2 โรงเรียนขยายโอกาส (ขนาดกลาง)
- 1.3.3 โรงเรียนขยายโอกาส (ขนาดใหญ่)

2. ตัวแปรตาม คือ การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ใน 5 ด้าน ดังนี้

- 2.1 ด้านการป้องกัน
- 2.2 ด้านการค้นหา
- 2.3 ด้านการรักษา
- 2.4 ด้านการเฝ้าระวัง
- 2.5 ด้านการบริหารจัดการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานด้านยาเสพติดเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ตามความคิดเห็นของครู โดยใช้คู่มือการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้คือ ด้านการป้องกัน ด้านการค้นหา ด้านการรักษา ด้านการเฝ้าระวัง และด้านการบริหารจัดการ

1.1 ด้านการป้องกัน หมายถึง การดำเนินงานตามระบบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับนักเรียนในสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมต่างๆตามโครงการสถานศึกษาสีขาวที่มีการจัดกิจกรรม โดยมีการกำหนดกฎระเบียบเพื่อใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนอย่างชัดเจน จัดกิจกรรมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผน/ยุทธศาสตร์ของการป้องกันยาเสพติด ในสถานศึกษาให้กับบุคลากร จัดทำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติด จัดบูรณาการเนื้อหาสาระด้านยาเสพติดในการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด จัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ตามกลุ่มสนใจให้กับนักเรียน เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ จัดกิจกรรมอบรมนักเรียนแกนนำต่อต้านยาเสพติดในโรงเรียน จัดกิจกรรมอบรม นักเรียนกลุ่มเสี่ยงที่มีปัญหายาเสพติดในโรงเรียน มีพื้นที่จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงออก จัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ให้มีความปลอดภัยจากยาเสพติด ระดมทุนจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา และการป้องกันปัญหายาเสพติด สร้างเครือข่ายผู้ปกครอง และชุมชนในการติดต่อประสานงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกัน ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนได้ตระหนักถึงโทษและพิษ

ภัยของยาเสพติด ผ่านสื่อในรูปแบบต่างๆ จัดตั้งศูนย์รับเรื่องร้องทุกข์ปัญหาด้านยาเสพติดภายในโรงเรียน

1.2 ด้านการค้นหา หมายถึง การดำเนินงานในการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเป็นรายบุคคลที่มีพฤติกรรมด้านยาเสพติด โดยแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม กล่าวคือ กลุ่มปลอด กลุ่มเสี่ยง กลุ่มเสพย์ กลุ่มติด และกลุ่มค้า การจัดระบบการค้นหาผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยให้นักเรียนร่วมกับครูประจำชั้น สังเกตพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง มีการสุ่มตรวจปัสสาวะนักเรียนเพื่อสำรวจสภาพการใช้ยาเสพติดอย่างสม่ำเสมอ การส่งต่อข้อมูลนักเรียนที่ต้องแก้ไขปัญหายไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการรายงานสภาพปัญหาเสพติดให้ผู้บังคับบัญชา/หน่วยงานต้นสังกัดรับทราบ

1.3 ด้านการรักษา หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดตั้งคณะกรรมการติดตามดูแลพฤติกรรมนักเรียน ในการประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด มีอาจารย์แนะแนว หรือนักจิตวิทยาในสถานศึกษา ที่สามารถให้คำปรึกษาฟื้นฟูสภาพจิตใจนักเรียน การสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ในการช่วยแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งในระหว่าง และหลังจากการบำบัดรักษาฟื้นฟู การจัดระบบการส่งต่อกลุ่มเสพย์ กลุ่มติดเข้าสู่การบำบัดรักษาอย่างถูกวิธี การตั้งคลินิกให้คำปรึกษา หรือศูนย์/เพื่อนใจวัยรุ่นในสถานศึกษา เพื่อช่วยแก้ปัญหายาเสพติด การจัดค่ายสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดหรือค่ายทักษะชีวิตในสถานศึกษา การ จัดอบรมเทคนิคการให้คำปรึกษาด้านการบำบัดรักษายาเสพติดและการฟื้นฟู สำหรับ ครู และผู้ปกครอง กิจกรรมการให้ครูเชิญผู้ปกครองมาพบเพื่อร่วมแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกัน ทั้งในระหว่างที่บำบัดรักษา และหลังจากบำบัดรักษา กิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน

1.4 ด้านการเฝ้าระวัง หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาในการรายงานสถานการณ์เรื่องยาเสพติดให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ มีการติดตาม สังเกต สำรวจสภาพปัญหาและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ การตั้งสถานีตำรวจในสถานศึกษา เพื่อป้องปรามพฤติกรรมเบี่ยงเบนและรับแจ้งความ กรณีเกิดเหตุภายในโรงเรียน การจัดตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ในการกำหนดภารกิจตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่ายร่วมกันอย่างชัดเจน การจัดระเบียบสภาพแวดล้อมไม่ให้เกิดพื้นที่เสี่ยง พื้นที่อบ ที่จะเอื้อต่อการเข้าไปข้องเกี่ยวกับยาเสพติดของนักเรียน การจัดครูร่วมกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน ออกตรวจพื้นที่เสี่ยงรอบบริเวณสถานศึกษา จัดนักเรียนแกนนำหรือจิตอาสา เฝ้าระวังพื้นที่ต่างๆ ในสถานศึกษา จัดกิจกรรมป้องปรามและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดในโรงเรียน

1.5 ด้านการบริหารจัดการ หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดระบบบริหารจัดการและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน โดยมีการจัดโครงสร้างและกลไกการบริหารจัดการงานด้านยาเสพติด มีการกำหนดผู้รับผิดชอบงานด้านยาเสพติดในรูปคณะกรรมการดำเนินงานประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีด้านยาเสพติด เพื่อการเตรียมกิจกรรมและงบประมาณดำเนินงานอย่างชัดเจน บูรณาการ จัดทำแผนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเป้าหมาย วิธีการ และทรัพยากรการดำเนินงาน

ร่วมกัน มีการขับเคลื่อนงานที่เป็นเอกภาพ ลดความซ้ำซ้อน พัฒนาครู ร่วมกับนักเรียนแกนนำ เพื่อรับผิดชอบปฏิบัติงานด้านยาเสพติด การกำกับ ติดตาม การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด การรวบรวม และรายงานผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อจัดทำเป็นองค์ความรู้ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา และการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

2. สถานภาพของครู หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการสอนในสถานศึกษา อำเภอธัญบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานีเขต 2 โดยมีบุคลากรที่เป็นครูที่ปรึกษา ครูฝ่ายปกครอง และครูผู้สอน (ที่ไม่ใช่ครูที่ปรึกษา)

3. ครูที่ปรึกษา หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการดูแลให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในระดับชั้นของตนเองอย่างใกล้ชิด ในสถานศึกษา อำเภอธัญบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานีเขต 2

4. ครูฝ่ายปกครอง หมายถึง บุคลากรที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหาร ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการดูแลรักษากฎ และระเบียบวินัยของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด ในสถานศึกษา อำเภอธัญบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานีเขต 2

5. ครูผู้สอน (ที่ไม่ใช่ครูที่ปรึกษา) หมายถึง บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนให้กับนักเรียน ในสถานศึกษา อำเภอธัญบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานีเขต 2

6. ประสบการณ์ในการทำงาน หมายถึง การกำหนดระยะเวลาในการทำงานของครูในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยแบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

- 6.1 ต่ำกว่า 5 ปี
- 6.2 ตั้งแต่ 5 ถึง 10 ปี
- 6.3 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

7. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนของรัฐในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล จนถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอธัญบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ซึ่งประกอบไปด้วยโรงเรียนประถมศึกษา และโรงเรียนขยายโอกาส ทั้งหมด 11 โรงเรียน คือโรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ โรงเรียนทองพูลอุทิศ โรงเรียนธัญญสิทธิศิลป์ โรงเรียนวัดชุมแก้ว โรงเรียนวัดนาบุญ โรงเรียนวัดสระบัว โรงเรียนวัดเขียนเขต โรงเรียนวัดแสงสรรค์ โรงเรียนวัดพิชิตพิทยาราม โรงเรียนวัดอัยการาม และโรงเรียนวัดมูลจินดาราม

8. ประเภทของสถานศึกษา หมายถึง การแบ่งสถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนต่างกัน ตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

8.1 โรงเรียนประถมศึกษา (ขนาดเล็ก) หมายถึง สถานศึกษาที่อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานีเขต 2 ที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1 - 499 คน

8.2 โรงเรียนขยายโอกาส (ขนาดกลาง) หมายถึง สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานีเขต 2 ที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500 – 1,499 คน

8.3 โรงเรียนขยายโอกาส (ขนาดใหญ่) หมายถึง สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานีเขต 2 ที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คนขึ้นไป

9. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานีเขต 2 หมายถึง ส่วนราชการที่กำหนดนโยบายการบริหารงานให้หน่วยงานนำไปบริหารงานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานีเขต 2 ซึ่งมีทั้งหมด 67 โรงเรียน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของครูในสถานศึกษา อำเภอธัญบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานีเขต 2 โดยใช้กรอบแนวคิดในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาตามคู่มือการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขของกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2557: 10) ที่ให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานีเขต 2 ปฏิบัติตาม 5 ด้าน คือ ด้านการป้องกัน ด้านการค้นหา ด้านการรักษา ด้านการเฝ้าระวัง และด้านการบริหารจัดการ โดยด้านการป้องกัน คือ การดำเนินงานของสถานศึกษาตามระบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดที่เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับนักเรียนในสถานศึกษา เพื่อสร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกไม่ให้นักเรียน นักศึกษาไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยมีการจัดกิจกรรมต่างๆ

ส่วนด้านการค้นหา เป็นการดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดการข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเป็นรายบุคคลที่มีพฤติกรรมด้านปัญหาเสพติด ในการคัดกรอง เพื่อจำแนกกลุ่มนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่มคือ กลุ่มปลอด กลุ่มเสี่ยง กลุ่มเสพ กลุ่มติดและกลุ่มค้า แล้วจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศ วิเคราะห์และส่งต่อข้อมูลนักเรียนที่ต้องแก้ไขปัญหาย รายงานสภาพปัญหาเสพติดให้ผู้บังคับบัญชา/หน่วยงานต้นสังกัดรับทราบตามลำดับ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการเฝ้าระวังปัญหา และจัดทำแผนงานโครงการและกิจกรรมเตรียมการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถานศึกษา ได้อย่างเหมาะสม ด้านการรักษา คือ การดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดระบบการส่งต่อกลุ่มเสพย์ กลุ่มติด เข้าสู่การบำบัดรักษา โดยให้ความช่วยเหลือให้คำปรึกษานักเรียนที่มีปัญหาด้านยาเสพติดให้นักเรียนสามารถหาทางแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นด้วยตนเองได้ถูกต้องและเหมาะสม

สำหรับด้านการเฝ้าระวัง คือ การดำเนินงานของสถานศึกษาในการติดตามสังเกตเฝ้าดูเหตุการณ์การเพื่อเฝ้าระวังไม่ให้มีการแพร่ระบาดของยาเสพติด ด้วยกระบวนการที่เป็นระบบและมีขั้นตอน มีการรายงานสถานการณ์เรื่องยาเสพติดให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบข่าวสารและหาวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหที่เหมาะสม โดยมีการสำรวจพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดด้วยวิธีการสืบหาข้อมูล โต๊ะข่าวประชาคม ติดตั้งกล้องวงจรปิด รับแจ้งข่าวสาร/เบาะแส นักข่าวรุ่นเยาว์สายสืบ

น้อยแจ้งเตือนปัญหาให้ผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติการแก้ไข การจัดระเบียบสังคมในโรงเรียน จัดตั้งสถานีดำรวจในสถานศึกษา เพื่อป้องปรามพฤติกรรมเบี่ยงเบนและรับแจ้งความกรณีเกิดเหตุภายในโรงเรียน รวมถึงการจัดปัจจัยเสี่ยงพื้นที่อบโดยจัดสภาพแวดล้อมที่ไม่ให้เอื้อต่อการเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

และด้านการบริหารจัดการ คือ การดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดระบบบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การดำเนินงาน สถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อเตรียมการกิจกรรมและงบประมาณดำเนินงาน โดยการบูรณาการการจัดทำแผนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการวิจัยและพัฒนาวิชาการด้านยาเสพติดในสถานศึกษา จัดทำเป็นองค์ความรู้ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา มีการกำกับติดตามการดำเนินงาน รวบรวมและรายงานผลการดำเนินงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ สถานภาพในการปฏิบัติงาน ประสิทธิภาพในการทำงาน และประสิทธิผลของสถานศึกษา สามารถสรุปได้ดังนี้

เกี่ยวกับสถานภาพในการปฏิบัติงาน และประสิทธิภาพในการทำงาน ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยของ ดิเรก บุรณเจริณ (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เมื่อจำแนกตามสภาพตำแหน่ง พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน และผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เมื่อจำแนกตามประสิทธิภาพ พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการเตรียมการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆไม่แตกต่างกัน

ส่วนประเภทของสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยของสมพงษ์ น้อยพันธุ์ (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผลการวิจัยพบว่า เปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน นั่นคือสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษมีการปฏิบัติมากกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก

จากแนวคิดดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังต่อไปนี้

ตัวแปรอิสระ

สถานภาพของครูในสถานศึกษา อำเภอ รัษฎาบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ปทุมธานีเขต 2 โดยจำแนกเป็น

1. สถานภาพในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย
 - 1.1 ครูที่ปรึกษา
 - 1.2 ครูฝ่ายปกครอง
 - 1.3 ครูผู้สอน (ที่ไม่ใช่ครูที่ปรึกษา)
2. ประสบการณ์ในการทำงาน ประกอบด้วย
 - 2.1 ต่ำกว่า 5 ปี
 - 2.2 ตั้งแต่ 5 – 10 ปี
 - 2.3 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป
3. ประเภทของสถานศึกษาประกอบด้วย
 - 3.1 โรงเรียนประถมศึกษา (ขนาดเล็ก)
 - 3.2 โรงเรียนขยายโอกาส (ขนาดกลาง)
 - 3.3 โรงเรียนขยายโอกาส (ขนาดใหญ่)

ตัวแปรตา

การดำเนินงานป้องกันและแก้ไข ปัญหา ยาเสพติดในสถานศึกษา

- 1 ด้านการป้องกัน
- 2 ด้านการค้นหา
- 3 ด้านการรักษา
- 4 ด้านการเฝ้าระวัง
- 5 ด้านการบริหารจัดการ

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ใน 5 ด้าน ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานต่างกัน
2. การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ใน 5 ด้าน ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานต่างกัน
3. การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ใน 5 ด้าน ตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามประเภทของสถานศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยนำเสนอแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับดังนี้

1. แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับยาเสพติด
 - 1.1 ความหมายของยาเสพติด
 - 1.2 ประเภทของยาเสพติด
 - 1.3 โทษและอันตรายของยาเสพติด
 - 1.4 สาเหตุของการติดยาเสพติด
2. นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
 - 2.1 นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาล
 - 2.2 นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของกระทรวงศึกษาธิการ
 - 2.3 นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2

- 2.4 นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถานศึกษา
3. การจัดการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2
 - 3.1 สภาพทั่วไปของจังหวัดปทุมธานี
 - 3.2 สภาพทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2
 - 3.3 ทิศทางการพัฒนาการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ปทุมธานีเขต 2

4. การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา
 - 4.1 การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา
 - 4.2 การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามโครงการสถานศึกษาสีขาว

ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

- 4.2.1 ด้านการป้องกัน
 - 4.2.2 ด้านการค้นหา
 - 4.2.3 ด้านการรักษา
 - 4.2.4 ด้านการเฝ้าระวัง
 - 4.2.5 ด้านการบริหารจัดการ

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

1. แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับยาเสพติด

1.1 ความหมายของยาเสพติด

ยาเสพติดมีส่วนเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายอาชีพ จึงมีผู้ให้ความหมายแตกต่างกันตามความเกี่ยวพันของยาเสพติดต่อวิชาชีพของบุคคลนั้นๆ เช่น ยาเสพติดในความหมายของเภสัชกร คือสิ่งที่ก่อให้เกิดโรคหรือรบกวนและปรากฏอาการของโรคอย่างชัดเจนภายหลังเมื่อหยุดเสพ แต่ความหมายของนักสังคมศาสตร์ คือสิ่งที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนในสังคม และความหมายในทัศนะของนักกฎหมาย คือสิ่งที่ทำให้เกิดพิษ และพิษของมันเป็นต้นเหตุแห่งอาชญากรรม ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงมีผู้ให้ความหมายแตกต่างกันออกไป ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2540: 13) ได้ให้ความหมายของยาเสพติดตามความหมายของเภสัชกร คือ สิ่งที่ทำให้เกิดพิษเรื้อรังและปรากฏอาการของโรคอย่างชัดเจน ภายหลังเมื่อเสพ

สันชัย วสุนธรา (2544: 1) ได้ให้ความหมายของยาเสพติดไว้ว่า หมายถึง สารที่เสพเป็นประจำแล้วจะทำให้เกิดความต้องการอยู่เรื่อยๆ และเพิ่มปริมาณขึ้นด้วย หากหยุดเสพหรือขาดสารนั้น จะทำให้เกิดอาการถอนยาหรือขาดยา

ธนชัย ผดุงจิตติ (2545: 4-5) ได้ให้ความหมายของยาเสพติดไว้ว่าหมายถึง

1. ยาเสพติดให้โทษ ตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ
2. วัตถุออกฤทธิ์ ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท
3. สารระเหย ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการใช้สารระเหย

สำนักงานคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2545: 4) ได้ให้ความหมายของยาเสพติดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 “ยาเสพติดให้โทษ” หมายถึง ยาหรือสารเคมี หรือวัตถุชนิดใดๆ หรือพืช ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะโดยวิธีกิน ดม สูบ หรือฉีดแล้ว จะทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะ ดังนี้

1. ต้องเพิ่มขนาดการเสพมากขึ้นเรื่อยๆ
2. มีความต้องการเสพทั้งร่างกาย และจิตใจ อย่างรุนแรงตลอดเวลา
3. เมื่อถึงเวลาเสพแต่ไม่ได้เสพ จะทำให้เกิดอาการขาดยา
4. สุขภาพทั่วไปจะทรุดโทรมลง

ดำรง เกิดไพร (2547: 15) ได้ให้ความหมายของยาเสพติดไว้ว่า หมายถึง ยาหรือสารใดๆ ที่เสพเข้าสู่ร่างกายจะด้วยวิธีการใดๆ ก็ตาม เช่น การรับประทาน สูบ ดม ฉีด ฯลฯ จะมีผลทางด้านจิตใจและร่างกายมีความต้องการยาเพิ่มขึ้น ทำให้ติดยา ทำให้เกิดพิษเรื้อรังแก่ผู้เสพ และทำให้เกิดความเดือดร้อนต่อสังคมและประเทศชาติอีกด้วย

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2548: 10) ได้ให้ความหมายของยาเสพติดในความหมายของกฎหมาย คือ สารเสพติดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามสารเสพติด พ.ศ.2529แก้ไขเพิ่มเติมโดยฉบับที่ 2 พ.ศ. 2534 แบ่งออกเป็นได้ 3 กลุ่ม ดังนี้

1. สารเสพติดให้โทษตามพระราชบัญญัติสารเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 เมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายด้วยวิธีรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใดๆ แล้ว ทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มจำนวนของยาเพิ่มขึ้น มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพอย่างมากตลอดเวลา สุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง นอกจากนี้สารเสพติด ให้รวมถึงพืชส่วนของพืชที่ให้ผลผลิตเป็นสารเสพติดให้โทษ และสารเคมีที่ใช้ในการผลิตสารเสพติดให้โทษตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ไม่หมายความถึงยาสามัญประจำบ้านบางตำรา ตามกฎหมายว่าด้วยสารเสพติดให้โทษ

2. วัตถุออกฤทธิ์ตามพระราชบัญญัติวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2518 หมายความว่า วัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทที่เป็นสิ่งธรรมชาติหรือที่ได้จากสิ่งธรรมชาติหรือวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทที่เป็นวัตถุสังเคราะห์ ทั้งนี้ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศในราชกิจจานุเบกษา

3. สารระเหยตามพระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. 2533 หมายความว่า สารเคมีหรือผลิตภัณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมประกาศว่าเป็นสารระเหย

ความหมายโดยทั่วไปหมายถึงสารหรือยาที่อาจเป็นผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติหรือจากการสังเคราะห์ซึ่งเมื่อบุคคลใดเสพหรือรับเข้าสู่ร่างกายซ้ำ ๆ กันแล้วไม่ว่าด้วยวิธีการใด ๆ เป็นช่วงระยะหรือนานติดต่อกันก็ตามจะทำให้บุคคลนั้นต้องตกอยู่ใต้อิทธิพลของสารนั้นทางด้านจิตใจหรือรวมทั้งทางด้านร่างกายและอาจต้องเพิ่มปริมาณการเสพขึ้นเรื่อย ๆ จนทำให้สุขภาพของผู้เสพยาานั้นเสื่อมลง ประการสำคัญเมื่อถึงเวลาอยากเสพแล้วไม่ได้เสพแล้วจะมีอาการผิดปกติทางด้านจิตใจหรือรวมทั้งด้านร่างกาย

มนต์ชัย พุ่มพูน (2549: 22-23) ได้ให้ความหมายของยาเสพติดไว้ว่าหมายถึงสารที่เป็นผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติหรือจากการสังเคราะห์เมื่อบุคคลใดเสพหรือได้รับเข้าไปในร่างกายซ้ำ ๆ กันแล้วไม่ว่าด้วยวิธีใด ๆ เป็นช่วงระยะหรือนานติดต่อกันทำให้บุคคลที่เสพยาเสพติดมีอาการดังนี้ บุคคลนั้นต้องตกอยู่ใต้อำนาจหรือเป็นทาสของสิ่งนั้นทางด้านร่างกายจิตใจต้องเพิ่มปริมาณการเสพขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้สุขภาพของผู้เสพเสื่อมโทรมลงเมื่อถึงเวลาอยากเสพแล้วไม่ได้เสพจะมีอาการผิดปกติทางด้านร่างกายและจิตใจหรือเฉพาะทางด้านจิตใจเกิดขึ้นในผู้เสพนั่น

สำนักงานกองทุนสร้างเสริมสุขภาพ (2552: ออนไลน์) ได้ให้ความหมายของยาเสพติด หมายถึง ยาหรือสารเคมี หรือวัตถุชนิดใด ๆ ที่อาจเป็นผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติ หรือจากการสังเคราะห์ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยวิธีการกิน ดม สูบ ฉีด หรือวิธีใด ๆ ก็ตาม เป็นช่วงระยะเวลาๆ หรือนานติดกัน จนทำให้ร่างกายทรุดโทรมและตกอยู่ใต้อำนาจหรือเป็นทาสของสิ่งนั้นทั้งด้านร่างกายและจิตใจ หรือจิตใจเพียงอย่างเดียว เนื่องจากต้องเพิ่มขนาดการเสพยามากขึ้นเรื่อยๆ

เพราะเมื่อเสพเข้าไปสักระยะจะเกิดภาวะติดยา ปริมาณยาเดิมไม่สามารถทำให้เมาได้ เมื่อถึงเวลาเสพ หากไม่ได้เสพยาจะทำให้เกิดอาการขาดยา ทำให้ทรมานทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ หรือจิตใจเพียงอย่างเดียว ยาเสพติด ปัจจุบันยาเสพติดมีมากมายหลายร้อยประเภท

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นจึงสรุปได้ว่ายาเสพติดหมายถึงยาหรือสารที่เสพเข้าสู่ร่างกายโดยการกินดมสูบฉีดทำให้เกิดความต้องการเสพยาจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ มีอันตรายต่อร่างกายจิตใจและระบบประสาทจนทำให้ร่างกายทรุดโทรม

1.2 ประเภทของยาเสพติด

ยาเสพติดสามารถจัดแบ่งเป็นประเภทต่างๆ ได้แก่ แบ่งตามแหล่งที่เกิด แบ่งตามกฎหมาย แบ่งตามการออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท และแบ่งตามองค์การอนามัยโลก ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.2545: 5-6)

1. ประเภทแบ่งตามแหล่งที่เกิด ได้แก่

1.1 ยาเสพติดธรรมชาติ (Natural Drugs) คือ ยาเสพติดที่ผลิตได้มาจากพืช เช่น ฝิ่น กระช่อน กัญชา

1.2 ยาเสพติดสังเคราะห์ (Synthetic Drugs) คือ ยาเสพติดที่ผลิตขึ้นด้วยกรรมวิธีทางเคมี เช่น เฮโรอีน แอมเฟตามีน

2. แบ่งตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พุทธศักราช 2522 ได้แก่

2.1 ประเภท 1 ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรงไม่เป็นประโยชน์ทางการแพทย์ เช่น เฮโรอีน (Heroin) แอมเฟตามีน (Amphetamine) เมทแอมเฟตามีน (Methamphetamine) แอลเอสดี (LSD) เอ็คซ์ตาซี (Ecstasy) หรือ MDM

2.2 ประเภท 2 ยาเสพติดให้โทษทั่วไป เช่น ฝิ่น (Opium) มอร์ฟีน (Morphine) โคเคน หรือโคคาอีน เมทาโดน (Methadone)

2.3 ประเภท 3 ยาเสพติดให้โทษที่มียาเสพติดให้โทษประเภท 2 ผสมอยู่ เช่น ยาแก้ไอที่มีโคเดอีนผสมอยู่

2.4 ประเภท 4 สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภท 1 หรือ ประเภท 2 เช่น อะเซติกแอนไฮไดรด์ (Aceticanhydride) อะเซทิลคลอไรด์ (Acetylchloride) เอทิลไดนาไดอะเตต (Ethylidnediacetate) ไลเซอร์จีตอาซิก (Lysergic Acid)

2.5 ประเภท 5 ยาเสพติดให้โทษที่มีได้เข้าอยู่ในประเภท 1 ถึงประเภท 4 เช่น ฝิ่น กัญชา ฝิ่นกระช่อน ฝิ่น (ซึ่งหมายความรวมถึงพันธุ์ฝิ่น เมล็ดฝิ่น กล้าฝิ่น ฟางฝิ่น ฝิ่นเห็ด ขี้ควาย)

3. แบ่งตามการออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ได้แก่

3.1 ยาเสพติดประเภทกดประสาท เช่น ฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน ยากล่อมประสาทสารระเหย

3.2 ยาเสพติดประเภทกระตุ้นประสาท เช่น แอมเฟตามีน กระท่อม โคคาอิน

3.3 ยาเสพติดประเภทหลอนประสาท เช่น แอลเอสดี ดีเอ็มดี เห็ดขี้ควาย

3.4 ยาเสพติดประเภทออกฤทธิ์ผสมผสาน (อาจกด กระตุ้น หรือหลอนประสาท
ร่วมกัน) เช่น กัญชา

4. แบ่งตามองค์การอนามัยโลก

องค์การอนามัยโลกได้จัดแบ่งยาเสพติดออกเป็น 9 ประเภท ได้แก่

4.1 ประเภทฝิ่น หรือมอร์ฟิน รวมทั้งยาที่มีฤทธิ์คล้ายมอร์ฟิน เช่น ฝิ่น มอร์ฟินเพรติ่น

4.2 ประเภทบาบิทูเรทรวมทั้งยาที่มีฤทธิ์ทำนองเดียวกัน เช่น เซโคบาร์บิทัลอะโมบาร์
บิทัลพาราลดีไฮด์

4.3 ประเภทแอลกอฮอล์ เช่น เหล้า เบียร์ วิสกี้

4.4 ประเภทแอมเฟตามีน เช่น แอมเฟตามีน เดกซ์แอมเฟตามีน

4.5 ประเภทโคเคน เช่น โคเคน ไซโคคา

4.6 ประเภทกัญชา เช่น ใบกัญชา ยางกัญชา

4.7 ประเภทคัท เช่น โบคัท ไบกระท่อม

4.8 ประเภทหลอนประสาท เช่น แอลเอสดี ดีเอ็มดี เมสคาลีน เมล็ดมาร์นิ่งโกลีตัน
ลำโพง เห็ดเมาบางชนิด

4.9 ประเภทอื่นๆ เป็นพวกที่ไม่สามารถเข้าประเภทใดได้ เช่น ทินเนอร์ เบนซินน้ำย
ล้างเล็บ ยาแก้ปวด บุหรี่ เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ประเภทยาเสพติดแบ่งเป็นยาเสพติดตามแหล่งที่เกิดที่
ผลิตได้มาจากพืช หรือด้วยกรรมวิธีทางเคมี และแบ่งตามโทษของยาเสพติด คือ แบ่งตามการออก
ฤทธิ์ที่มีผลต่อจิตประสาทของผู้เสพ โดยจัดเป็นกลุ่มประเภทกดประสาท กระตุ้นประสาทและหลอน
ประสาท

1.3 โทษและอันตรายของยาเสพติด

ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด (2552: 3-6) ได้แบ่งโทษและอันตรายของ
ยาเสพติดไว้ดังนี้

1. โทษภัยต่อครอบครัว

1.1 ทำลายความสุขในบ้าน ส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของสมาชิกในครอบครัว
เป็นเหตุให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมาจนอาจทวีความรุนแรงให้ครอบครัว

1.2 สูญเสียรายได้ของครอบครัว เนื่องจากมีรายจ่ายเพิ่มขึ้นจากการซื้อยาเสพติดหรือ
บำบัดรักษาผู้ที่ติดยาเสพติด

1.3 พ่อแม่ ผู้ปกครอง ขาดที่พึ่งในยามเจ็บป่วยหรือชราภาพ

1.4 ทำลายชื่อเสียงวงศ์ตระกูล และเป็นที่รังเกียจของสังคม

1.5 ทำให้ครอบครัวเดือดร้อน เพราะคนในครอบครัวที่มีปัญหายาเสพติด มักจะก่ออาชญากรรม

2. โทษภัยต่อชุมชนและสังคม

- 2.1 ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมต่างๆ ในชุมชน
- 2.2 เป็นบ่อเกิดให้เสื่อมโทรม สังคมถูกทำลาย
- 2.3 ทำลายเยาวชน อันเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชุมชนและสังคม
- 2.4 ทำให้การพัฒนาชุมชน และสังคมในด้านต่างๆ เป็นไปอย่างเชื่องช้า
- 2.5 สูญเสียรายได้ของชุมชน และสังคม
- 2.6 ทรัพย์สินของคนในชุมชนและสังคมเสียหาย เนื่องจากพฤติกรรมทางจิตประสาท
- 2.7 ก่อให้เกิดปัญหาอุบัติเหตุ เนื่องจากฤทธิ์ของยา
- 2.8 ก่อให้เกิดปัญหาโรคเอดส์

3. โทษภัยต่อประเทศชาติ

- 3.1 บ่อนทำลายเศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศชาติ
- 3.2 รัฐบาลต้องสูญเสียกำลังเจ้าหน้าที่และค่าใช้จ่ายในการป้องกันปราบปรามและรักษา

ผู้ติดยาเสพติดจำนวนมาก

- 3.3 สูญเสียทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพสำหรับการพัฒนาประเทศ
- 3.4 เพิ่มภาระการเสียภาษีของประชาชน เพราะรัฐบาลต้องนำภาษีของประชาชนไปใช้

จ่ายในการแก้ไขปัญหายาเสพติด

- 3.5 การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเป็นไปอย่างเชื่องช้า
- 3.6 สูญเสียแรงงานในการปฏิบัติงานทำให้ประเทศขาดรายได้
- 3.7 ประเทศชาติต้องเสื่อมเสียชื่อเสียงและเกียรติภูมิในสายตาของชาวต่างประเทศ
- 3.8 อาจทำให้เกิดข้อขัดแย้งทางการเมือง หรือความไม่สงบระหว่างประเทศ
- 3.9 ผู้ที่ไม่ประสงค์ดีต่อชาติ อาจใช้ยาเสพติดเป็นเครื่องมือในการบ่อนทำลายความ

มั่นคง

- 3.10 ประเทศชาติพัฒนาไปอย่างเชื่องช้า

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า โทษและอันตรายของยาเสพติดนั้น นอกจากจะมีโทษต่อร่างกายของผู้เสพแล้ว ยังก่อให้เกิดความเสียหาย รุนแรงในครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศ จนส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศชาติ

1.4 สาเหตุของการติดยาเสพติด

ได้มีนักการศึกษาและหน่วยงานต่างๆ ได้อธิบายถึงสาเหตุของการติดยาเสพติดดังนี้

ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด (2552: 7-10) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้เยาวชนติดยาเสพติดไว้ ดังนี้

1. สาเหตุจากการถูกชักชวน เนื่องจากเยาวชนมีสัญชาติญาณต้องการอยู่ร่วมกันต้องการได้รับการยกย่อง และมีส่วนร่วมในกิจกรรมของหมู่คณะ ถ้าเพื่อนฝูงชักชวนให้เสพยาก็อาจจะขัดไม่ได้เพราะกลัวเข้ากับพวกไม่ได้

2. สาเหตุจากความกดดันในครอบครัว ที่มีสาเหตุต่างๆ กัน ประกอบด้วย

2.1 พ่อแม่ทะเลาะกันทุกวัน ลูกเกิดความรำคาญใจที่เห็นสภาพเช่นนี้ ทำให้เบื่อบ้านจึงใช้เวลาไปคบเพื่อนนอกบ้านซึ่งอาจนำไปสู่การเสพยาในที่สุด

2.2 พ่อแม่หย่าร้าง ต่างคนต่างมีคู่ใหม่ ขาดความสนใจในตัวลูก ทำให้ลูกน้อยใจหันไปหายาเสพติด

2.3 พ่อแม่ไม่เข้าใจลูก คิดว่าเด็กต้องการเพียงแค่งินไปใช้จ่าย ไม่ได้ให้ความรักและความเข้าใจกับลูก จะเป็นหนทางชักนำให้เสพยาเสพติดได้

2.4 พ่อแม่ที่แสดงออกในการรักลูกไม่เท่ากัน ซึ่งความจริงพ่อแม่ทุกคนรักลูกเท่ากันลูกไม่ได้รับการแสดงออกในความรัก จะเกิดความน้อยใจและอาจนำไปสู่การเสพยาได้

3. สาเหตุจากความจำเป็นของบางอาชีพ เช่น ผู้ที่ทำงานกลางคืน นักร้อง พนักงานบริการ นักดนตรี คนขับรถ ผู้มีอาชีพเหล่านี้ อาจใช้ยาเสพติด โดยหวังผลให้สามารถประกอบงานได้ดี เช่น ช่วยทำให้ไม่่วง ช่วยให้มีสมาธิ เป็นต้น

4. สาเหตุจากปัญหาเศรษฐกิจ บางคนไม่มีงานทำ หรือเงินไม่พอใช้ จึงเริ่มเป็นผู้ค้าเมื่อได้ใกล้ชิดยามากๆ ก็เกิดการเสพยา ทำให้ติดยาในที่สุด

5. สาเหตุจากสิ่งแวดล้อม มีผู้ติดยาเสพติดจำนวนไม่น้อยมีความตั้งใจเลิกยา แต่เมื่อเลิกได้แล้วสังคมไม่ยอมรับทำให้หันไปสูยาเสพติดอีก

6. ขาดความรู้ในเรื่องยาเสพติด เยาวชนบางคนไม่มีความรู้เรื่องยาเสพติดว่ามีโทษอย่างไรจึงหลงผิดไปลองยา ซึ่งสาเหตุของความเข้าใจผิดที่ทำให้เยาวชนติดยาเสพติด มีดังนี้

6.1 คิดว่าการสูบบุหรี่ หรือดื่มสุรา ทำให้เป็นคนเด่น คนดัง เยาวชนเป็นวัยอยากรู้อยากเห็น อยากลอง เมื่อมีความคิดที่เป็นอิสระจึงมักสร้างค่านิยมขึ้นในกลุ่มวัยรุ่นเองว่า การสูบบุหรี่ ดื่มสุรา เป็นสิ่งโก้ๆ ความเข้าใจแบบนี้ เป็นสิ่งไม่ถูกต้อง เพราะความโก้ๆ เด่นดัง อยู่อยู่ที่การมีความรู้ ประพฤติตนได้เหมาะสม ใช้ความรู้ที่ตนมีอยู่ไปในทางสร้างสรรค์ สร้างความก้าวหน้าให้ตนเองและสังคม

6.2 คิดว่าสิ่งเสพติดเป็นสิ่งที่สร้างความประทับใจให้กับเพศตรงข้าม

6.3 คิดว่าสิ่งเสพติดเป็นสิ่งที่ช่วยทำให้มีความสุขทางเพศตรงข้าม ความเข้าใจที่ผิดๆ ทั้งสามประการนี้มีส่วนในการทำให้เยาวชนเดินทางผิด ทำให้ติดยาเสพติดมาแล้วจำนวนไม่น้อย เยาวชนต้องรู้เท่าทัน และคิดในทางต่อต้านยาเสพติดอยู่ในจิตสำนึก

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2545: 11-18) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้มีการกระทำความผิดในการเสพยาติดกันมากนั้นจะต้องพิจารณามูลเหตุต่างๆ ประกอบกันและผู้เสพยาเสพติดทุกคนก็ได้หมายความว่า เขาเหล่านั้นมีสาเหตุมาจากเหตุเดียวกัน แต่ละคน

มีสาเหตุของการติดยาเสพติดไม่เหมือนกันซึ่งได้สรุปสาเหตุสำคัญของการติดยาเสพติดมีรายละเอียดดังนี้

1. สาเหตุจากผู้กระทำผิด

1.1 มีความจำเป็นทางด้านร่างกาย เนื่องจากความผิดปกติทางร่างกาย โรคภัยไข้เจ็บ ประจำตัว ความเจ็บปวดทางร่างกาย เช่น ถูกผ่าตัด เป็นโรคประสาท เป็นหืด กระดูกหัก นิ้วในไต เนื้อออก ประสบอุบัติเหตุอย่างแรงหรือมีบาดแผลฉกรรจ์ หรือมีโรคประจำตัว เป็นต้น ซึ่งได้รับความทรมานทางร่างกายมาก อาจซื้อยามารับอาการเหล่านั้นด้วยตนเอง หรือแพทย์ได้ให้ยาชนิดเสพติดเพื่อระงับความเจ็บปวดอยู่ชั่วระยะเวลาหนึ่ง แต่ผู้เจ็บปวดไปซื้อมาโดยปราศจากคำแนะนำของแพทย์ หรือแพทย์ให้ยาเกินขนาด บางทีประกอบกับผู้เจ็บป่วยเห็นสรรพคุณของยาเสพติดที่สามารถทำให้ตนหายเจ็บปวดได้ จึงหามาใช้รักษาตนเอง จนเกิดการติดยาโดยไม่ตั้งใจ และติดยาเสพติดไปโดยปริยาย ทั้งนี้รวมถึงพวกที่ต้องทำงานหนักเหน็ดเหนื่อยปวดเมื่อย เมื่อได้ยา เช่น ผื่น เฮอร์น ซึ่งมีฤทธิ์ลดความเจ็บปวดและไม่สบายต่างๆ ทางกาย และขณะเดียวกันก็ทำให้จิตใจ อารมณ์สบาย สดชื่น เคลิบเคลิ้ม (Euphoria)

1.2 มีความต้องการทางจิตใจ ตามปกติมนุษย์เราที่เกิดมาทุกคนย่อมมีความบกพร่องในทางร่างกายและจิตใจไม่มากก็น้อย โดยเฉพาะในทางสังคมที่มีความสับสน วุ่นวาย และเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ในปัจจุบันนี้ความผิดปกติทางร่างกายและจิตใจจะมีได้ง่ายมากขึ้น นักจิตวิทยาเชื่อว่า ความบกพร่องในจิตใจของมนุษย์เกิดจากการเลี้ยงดูของบิดามารดาในเยาว์วัย ความผิดปกติในร่างกายและจิตใจเหล่านี้เป็นความสัมพันธ์ที่ต่อเนื่องกัน ความพิการในทางร่างกายมีผลทำให้เกิดความผิดปกติในทางจิตใจได้ เช่นเดียวกับปัญหาที่ทางการแพทย์พบว่า ปัญหาทางจิตที่มีอยู่ เป็นต้นเหตุของปัญหาทางกายได้ เช่น ที่แพทย์ตรวจไม่พบอาการของโรคแต่อย่างใดในขณะที่บุคคลนั้นมีความรู้สึกปวดด้วยโรคนั้นตลอดเวลา แต่เมื่อค้นสาเหตุให้ลึกซึ้งต่อไปโดยนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ จะพบว่าผู้ป่วยเหล่านี้มีปัญหาทางจิตใจอยู่เบื้องหลัง

1.3 ประเภทที่มีความเชื่อถืออย่างผิดๆ ยาเสพติดมีฤทธิ์กระตุ้นประสาท กดประสาท หลอนประสาท และออกฤทธิ์ผสมกัน ทำให้ภาวะทางจิตภายในร่างกายเปลี่ยนแปลงไป จึงทำให้บางคนเชื่อกันว่า ยาเสพติดสามารถที่จะแก้ไข้ปัญหาของตนเองได้ เช่น มีความเชื่อว่ายาเสพติดบางชนิดมีฤทธิ์เพิ่มสมรรถภาพทางเพศ หรือมีความเชื่อว่า ถ้าหากมีการใช้ยาเสพติดจะช่วยให้ทำงานได้มากขึ้น หรือทำให้ช่วงเวลาพักผ่อนของตนมีความสุข ทำให้สิ้นกังวลและหมดความทุกข์ยากเป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นการเชื่อถือที่ไม่ถูกต้อง ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์นี้อาจนำมาซึ่งความหายนะได้ กล่าวคือ ความเป็นจริงแล้วยาเสพติดเหล่านี้ มิได้มีส่วนไปช่วยกระตุ้นสมรรถภาพทางเพศหรือทำงานได้มากขึ้นแต่ประการใด ทางด้านร่างกายอาจเพิ่มขึ้นจริง เนื่องจากฤทธิ์ของยาเสพติดไปกระตุ้นประสาทบางชนิดทำให้ทำงานมากกว่าปกติ แต่ในขณะเดียวกัน ยานี้ทำให้จิตใจผิดปกติไม่สามารถทำงานได้ดีหรือเรียบร้อยได้เท่าคนปกติ

1.4 ประเภทอยากรู้ อยากลอง เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เยาวชนของชาติเป็นผู้ติดยาเสพติดได้ง่าย เพราะที่อยู่ในวัยรุ่น หรือเยาวชนนี้ เป็นก้าวแรกของชีวิตที่จะต้องเตรียมตัวเป็น

ผู้ใหญ่ต่อไป ฉะนั้นจึงใคร่อยากจะลองอยากจะรู้ในสิ่งที่ตนไม่เคยพบเห็นมาก่อน และอีกอย่างหนึ่งเป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่มีความสงสัยไว้ในจิตใจไม่ได้ จะต้องหาทางระงับความสงสัยนั้นเสียโดยคิดว่าคงไม่ติดง่าย ๆ หรือเห็นเป็นเรื่องโก่งๆ ได้ลองของใหม่ ๆ แต่เมื่อทดลองเสพเข้าไปแล้วก็ติดง่ายมากแม้ลองเพียงหนึ่งหรือสองครั้งก็ตาม เช่น เฮโรอีน เป็นต้น หรืออยู่ใกล้ชิดกับบุคคลหรือแหล่งที่สามารถหายาเสพติดได้ง่าย เช่น สภาพที่อยู่อาศัยมีแต่การค้ายาเสพติด มีเพื่อนฝูงหรือญาติพี่น้องที่ติดยาเสพติด ก็จะมี ความสงสัยอยากรู้ว่า ทำไมเขาจึงเสพกัน มันมีความสุขดังที่เขาว่าหรือไม่ จึงเกิดการทดลองดูบ้าง และกลายเป็นผู้ติดยาเสพติดในที่สุด

1.5 ประเภทคึกคะนองหรือเกรโดยสันดาน ประเภทนี้โดยมากจะจัดอยู่ในหมู่วัยรุ่นด้วยกัน คือ ถ้าหากเกรโดยสันดานเพราะขาดการเหลียวแลจากสังคม มักจะเกิดความรู้สึกที่เป็นปฏิปักษ์ต่อสังคม พยายามทำในสิ่งตรงกันข้ามกับสังคม จึงเริ่มด้วยการใช้เหล้า กัญชา และยาเสพติดต่างๆ ส่วนวัยรุ่นประเภทคึกคะนองจะไม่เกรงกลัวทั้งๆ ที่รู้ว่ายาเสพติดมีพิษร้ายหรือรู้แน่แท้ว่ายาเสพติดไม่ดี แต่ด้วยความคึกคะนองกลับแสดงความเก่งกล้าของตนเองอวดเพื่อนฝูง บางรายก็ทำไปเพื่อความสนุกกับเพื่อน หรืออวดผู้หญิงหรือเสพยาเพื่อให้เข้ากับเพื่อนได้เช่น การสูบกัญชา การสูบเฮโรอีน เป็นการอวดทะนงว่าตนเองนั้นสามารถเสพยาเสพติดได้แต่พวกเขาหารู้ไม่ว่าพวกเขาได้เสพสิ่งชั่วร้ายภายในร่างกายแล้ว และการเสพเพียงชั่วครั้งชั่วคราวก็สามารถทำให้ผู้นั้นติดยาเสพติดได้และกลายเป็นผู้เสพติดถาวรไปในที่สุด

1.6 ประเภทประสาทอ่อนหรือเกิดการเปลี่ยนแปลงภาวะทางจิต ซึ่งมีส่วนผลักดันให้หันเข้าหายาเสพติด ได้แก่ พวกโรคจิต โดยเฉพาะพวกที่เป็นโรคจิตเรื้อรังที่ขาดความรับผิดชอบไม่สามารถทราบได้ว่าอะไรถูก อะไรผิด พวกต่อมา ได้แก่ พวกโรคประสาทมีความทรมานจิตใจวิตกกังวลอยู่ตลอดเวลา สภาพของจิตใจอ่อนแอ และใช้ยาเสพติดระงับอาการกระวนกระวายของตนเอง และพวกสุดท้าย ได้แก่ พวกปัญญาอ่อน คือ พวกที่มีสติปัญญาต่ำ ถูกชักจูงได้ง่ายจิตใจขาดความรับผิดชอบ และเป็นทาสของยาเสพติดโดยการชักนำจากบุคคลอื่น ส่วนพวกที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภาวะทางจิตใจ ได้แก่ ผู้ที่ต้องประสบกับความยากลำบาก หรือภัยธรรมชาติที่รุนแรง เช่น น้ำท่วม แผ่นดินไหว หรือวาทภัย เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นสาเหตุที่จะทำให้บุคคลที่ประสบภาวะเช่นนั้นเป็นผู้ติดยาเสพติดได้

2. สาเหตุทางด้านสิ่งแวดล้อม สภาพและปัญหาทางสังคม

2.1 ถูกเพื่อนฝูงชักจูงหรือเกิดจากการถูกล่อลวง ซึ่งสาเหตุสำคัญ คือ การชักจูงจากเพื่อนฝูงที่ติดยา ซึ่งจะพูดถึงคุณภาพของยาเสพติดชนิดต่างๆ ให้ผู้รู้เท่าไม่ถึงการณ์หลงเชื่อหรือเป็นการเอาเยี่ยงอย่างเพื่อนฝูง หรือผู้ใกล้ชิดซึ่งกำลังเสพยาอยู่ เป็นการกระทำเพื่อสนองความต้องการตามวัยของตน นอกจากนั้นพลังกลุ่มในวัยรุ่นเป็นพลังสำคัญในอันที่จะดึงให้กลุ่มเอนเอียงได้

2.2 ครอบครัวและผู้ปกครอง ครอบครัวเป็นสังคมแห่งแรกของเด็ก ซึ่งเด็กมีความรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งของสังคมนี้ และมีความผูกพันอย่างใกล้ชิดที่สุด ที่เด็กจะได้รับการอบรมบ่มนิสัย ให้รู้จักผิดชอบชั่วดีและหน้าที่ของตนในฐานะเป็นสมาชิกคนหนึ่งของสังคม เด็กที่ได้รับการ

เลี้ยงดูมาในครอบครัวเช่นใด เด็กก็จะได้รับอิทธิพลทางด้านความประพฤติและทัศนคติอย่างเดียวกับครอบครัวนั้น จากลักษณะของครอบครัวที่ทำให้เกิดปัญหา คือ

2.2.1 ความแตกร้างไม่เป็นปกติของครอบครัว เป็นสาเหตุสำคัญอันหนึ่งที่ทำให้เด็กมีความวุ่นวายใจ แกร่งแย่งชิงดีกัน

2.2.2 ผู้ปกครองมีฐานะดี มีส่วนทำให้เด็กใช้ชีวิตเกเรได้ เพราะบางรายใช้เงินทองอย่างฟุ่มเฟือย อยากทำอะไรเกินวัย เมื่อถูกห้ามปรามก็มักไม่พอใจ จึงหาทางออกโดยการคบเพื่อนเที่ยวเตร่ ไปกับเพื่อนต่างเพศ

2.2.3 ปัญหาเศรษฐกิจในปัจจุบัน ผู้ปกครองต้องทำงานหนักไม่มีเวลาอบรมสั่งสอนเด็ก

2.2.4 ผู้ปกครองขาดความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติทางจิตใจ และความประพฤติของเด็กตามวัย ทำให้ไม่สามารถแนะทางให้เด็กเผชิญปัญหาชีวิตได้อย่างถูกต้อง

2.2.5 ผู้ปกครองไม่สามารถดักเตือนให้เด็กเชื่อถือได้ และในบางรายผู้ปกครองก็อยู่ห่างไกล

2.2.6 ผู้ปกครองบางรายไม่เอาใจใส่ดูแลเด็กที่นำมาเลี้ยงแทนลูกเท่าที่ควรมีความรู้สึกเป็นคนอื่น ทำให้เด็กต้องไปหาที่พึ่งนอกบ้าน

2.2.7 ผู้ปกครองส่งเสริมในทางที่ผิด เช่น เมื่อเด็กมีคดีเกิดขึ้นหรือประพฤติดื้อแล้ว ผู้ปกครองให้ท้าย บางรายหาทางช่วยเหลือจนพ้นโทษ ทำให้เด็กได้ใจและไม่สำนึกถึงการกระทำความผิด

2.2.8 บิดามารดาบางคนไม่มีเวลาพอสำหรับเด็ก ทำให้เด็กขาดความสนิทสนม และเด็กต้องไปหาที่พึ่งทางใจกับผู้อื่น ทำให้บุคลิกไม่เข้มแข็ง ตกเป็นเหยื่อของการถูกชักจูงได้ง่าย

2.2.9 สภาพบ้านแตกสาแหรกขาด บิดาหรือมารดาต่างมีภรรยาหรือสามีใหม่ผู้ที่รับบাপคือ เด็กผู้ซึ่งไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับบิดาเลี้ยงหรือมารดาเลี้ยงได้

2.2.10 เด็กประเภทที่เป็นปฏิปักษ์ต่อสังคม เกิดจากสภาพบ้านแตกสาแหรกขาด ผู้ปกครองไม่ปรองดองกัน

2.2.11 บิดามารดาขาดความร่วมมือกับทางโรงเรียน ในการอบรมสั่งสอนเด็ก

2.2.12 บางครอบครัวลุ่มหลงในเรื่องอบายมุขต่างๆ เช่น การพนัน ดื่มสุราเป็นนิจ ทำให้เด็กเคยชินกับสิ่งอบายมุข

2.2.13 สภาพครอบครัวขาดสวัสดิภาพ เช่น บิดามารดาถูกรังแกจากผู้อื่น

2.2.14 ไม่เอาใจใส่ส่งเสริมให้ทำงานตามวัย

2.2.15 ไม่ส่งเสริมให้บุตรเรียนหนังสือ นิสัยใจคอของบิดามารดาไม่เหมาะสมตลอดจนความสามัคคีในครอบครัวไม่มี และปัญหาลูกมากเลี้ยงดูไม่ทั่วถึง

2.3 สถานศึกษาและการศึกษา เป็นเครื่องมือที่ทำให้มนุษย์เราฉลาดและมีความรู้มากสามารถนำความรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งในด้านการสร้างสรรค์ และในด้านการใช้ความคิดหรือวิจรรณญาณหาเหตุผลต่างๆ มาประกอบการตัดสินใจ การศึกษาอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของ

สถานศึกษา สถานศึกษาจึงมีบทบาทที่สำคัญยิ่งต่อชีวิตและอนาคตของเด็กและเยาวชน ซึ่งอาจจะมี ความบกพร่องในเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

2.3.1 สถานศึกษามีครูอาจารย์ในอัตราไม่สมดุลกับนักเรียน

2.3.2 การเรียนสองผลัด เป็นเหตุให้นักเรียนมีเวลาว่าง ว่างเวลาว่างในทางที่ผิดเช่น การจับกลุ่มหรือมั่วสุมกันในสถานที่เร่ร่อน เพราะไม่มีงานทำและยังไม่ถึงเวลาเรียนจึงใช้เวลาที่ เหลือไปในทางที่ไร้ประโยชน์

2.3.3 การอบรมทางศีลธรรมไม่เพียงพอ

2.3.4 ขาดการส่งเสริมในด้านกีฬา และทัศนคติเกี่ยวกับการกีฬา

2.3.5 ขาดการควบคุม กวดขันทางระเบียบวินัย เช่น ไม่กวดขันในเรื่องการแต่ง เครื่องแบบ เป็นต้น

2.3.6 ขาดครูที่มีคุณสมบัติอย่างเพียงพอและเหมาะสม โดยเฉพาะด้านปกครอง

2.3.7 ครอบครัวยุคใหม่ให้สูงขึ้น และจะได้มีกำลังใจทำงานเต็มที่ โดยไม่ต้อง คำนึงถึงรายได้พิเศษ

2.3.8 สถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนไม่เหมาะสม

2.3.9 โรงเรียนขาดการติดต่อร่วมมือกับผู้ปกครอง

2.3.10 การแนะแนวให้เหมาะสมกับสติปัญญา และฐานะของเด็กยังทำได้น้อยไป เช่น คนใดสามารถเรียนมหาวิทยาลัย คนใดควรเรียนวิชาชีพ

2.3.11 โรงเรียนกวดขันวิชาต่างๆ ไป ขาดการกวดขันเรื่องวินัย สอดส่องสวัสดิภาพ ของนักเรียนน้อยไป

2.3.12 ครู อาจารย์บางคนยังอุทิศตนเพื่อการศึกษา และความก้าวหน้าของ นักเรียนน้อยเกินไป

2.3.13 เด็กต่างจังหวัดส่วนมากมาเข้าบ้านพักอยู่รวมกัน โดยไม่มีผู้ใหญ่ ควบคุมดูแล ทำให้หนีเรียน เด็กผู้หญิงบางคนถึงกับเสียคนไป

2.3.14 ทางโรงเรียนขาดการเอาใจใส่กับนักเรียนที่พักตามหอพัก ส่วนมากครูไม่ ทราบว่านักเรียนพักอยู่ที่ไหน ที่บอกไว้ในใบสมัครหรือวันมอบตัวตรงกับที่พักอันแท้จริงหรือไม่

2.4 สิ่งแวดล้อมเฉพาะท้องถิ่นหรือในละแวกที่มีผู้เสพติดอาศัยอยู่ เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ นักเรียนมีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ไม่ว่าจะเป็นการจำหน่ายหรือเสพยาก็ตาม ผู้เสพมักเห็น ตัวอย่างที่เลวเหล่านี้ทุกวันจนกระทั่งเป็นความเคยชิน เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นก็หันเข้าหาเสพติดเป็น ที่พึ่งและกลายเป็นผู้เสพติดไป ซึ่งสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี ประกอบด้วย

2.4.1 บ้านพักหรือโรงเรียน มีตัวอย่างเลวให้เห็นเป็นประจำทุกวัน เช่น มีช่อง โสเภณี หรือสถานการพนันอยู่ใกล้

2.4.2 หนังสือหรือเอกสารเป็นสิ่งยั่วเย้า และเสื่อมเสียศีลธรรม

2.4.3 การฟังจากวิทยุ การเห็นจากโทรทัศน์และภาพยนตร์ มีตัวอย่างเลวให้เด็ก ทำและประพฤติตาม

2.4.4 โสเภณีหรือผู้หญิงชั้นสูง เป็นเหตุชักนำ

2.4.5 อาชญากร อันธพาล เป็นผู้ชักนำ

2.4.6 ชายแมงดาหรือหญิงนักค้าเด็ก หลอกหลวงเด็กสาวผู้เขลาจากในกรุงเทพฯ หรือจากต่างจังหวัดไปขายตามสถานโสเภณี

2.4.7 เพื่อนฝูงเลวแนะนำไปในทางที่ชั่ว

2.4.8 ปัญหาทางเศรษฐกิจและการครองชีพทำให้จำเป็นต้องเอาทางเลวเป็นอาชีพ เช่น ค้าของเถื่อน ค้ายาเสพติด เป็นต้น

2.4.9 ผู้ใหญ่ชอบเล่นการพนัน เปิดการเล่นที่บ้านเป็นประจำหรือออกจากบ้านไป เล่นจนลูกหลานรู้ เป็นสื่อจูงใจให้เด็กเป็นนักการพนันไปด้วย

2.4.10 สิ่งแวดล้อมที่สำคัญ คือ การประสบ การรู้ การเห็น ผู้ใหญ่กระทำสิ่งเลวอยู่ ทุกวัน ทั้งๆ ที่สอนคนว่าไม่ดี แต่ผู้ใหญ่ทำ เด็กจะฝังใจที่ละน้อยจนเป็นนิสัยเลวตามไปด้วย

2.4.11 การส่งเสริมเสรีภาพมากเกินไปจนเกินควร คือ ให้เสรีเกินฐานะบุคคลที่ไม่สมควร จะรับไว้

2.4.12 ปัญหาการมีความสัมพันธ์ทางเพศ เลียนแบบต่างประเทศ

2.4.13 การจัดสังคมแบบต่างประเทศผิดแผนไปจากความนิยมเดิมโดยถือว่าเป็น ของเด่น ใก้กว่าใคร กล่าวคือ สังคมแบบฝรั่งเป็นดีหมดถ้อยว่ายิ่งใหญ่

2.4.14 การแพร่ข่าวที่เกินความจริงหรือเรื่องไม่ควรแพร่ข่าวก็เผยแพร่ไปเด็กนึกว่าเป็นของโก้ที่มีชื่อ มีภาพเป็นที่รู้จักของสังคม

2.4.15 การบังคับให้เด็กทำงานเพื่อช่วยผู้ปกครอง โดยไม่ยอมให้เด็กได้เรียน หนังสือ หรือให้เด็กทำงานในระหว่างการเรียน

3. สาเหตุทางด้านเศรษฐกิจ

ปัจจุบันค่าครองชีพเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดปัญหาความยากจน มีรายได้ไม่พอใช้จ่าย ต้องหารายได้พิเศษเพิ่ม ทำให้ไม่มีเวลาอยู่กับครอบครัว เด็กขาดความอบอุ่น จึงหันเข้าสู่กลุ่มเพื่อนฝูงชักจูงกันเสพยาเสพติด ส่วนครอบครัวที่ร่ำรวยก็สามารถทำให้เด็กหันมาเสพยาเสพติดได้บ้างรายมีธุรกิจการงานมากมายจนไม่มีเวลาให้กับครอบครัว ครอบครัวที่มีฐานะปานกลางก็สามารถทำให้เด็กตกเป็นทาสของยาเสพติดได้ เนื่องจากการตามใจเด็กมากเกินไป ทำให้เด็กหลงเมื่อไม่ได้ดังใจก็พาลว่าไม่รักตน การใช้จ่ายฟุ่มเฟือยเกินตัว คบเพื่อนฝูงที่ตกเป็นทาสของยาเสพติดได้

เพชรบุปผา บุณยศิริจรรยา (2551: 159-164) ได้กล่าวถึงสาเหตุของการติดยาเสพติดว่ามีอยู่มากมาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ เช่น ครอบครัวหรือผู้ปกครอง สถานศึกษา สิ่งแวดล้อมการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมและสังคม ปัญหาจากทางร่างกายและจิตใจของผู้นั้น ปัญหาทางเศรษฐกิจ เป็นต้น ซึ่งได้สรุปสาเหตุของการติดยาเสพติดไว้ดังนี้

3.1 เกิดจากความรู้เท่าไม่ถึงการณ์

3.1.1 ออยากทดลอง เกิดจากความอยากรู้อยากเห็นซึ่งเป็นนิสัยของคนโดยทั่วไป และโดยที่ไม่คิดว่าตนจะติดสิ่งเสพติดนี้ได้ จึงไปทดลองใช้สิ่งเสพติดนั้น ในการลองใช้ครั้งแรกๆอาจมีความรู้สึกดีหรือไม่ก็ตาม ถ้ายังไม่ติดสิ่งเสพติดนั้นก็อาจประมาณไปทดลองใช้สิ่งเสพติดนั้นอีกจนในที่สุดก็ติดสิ่งเสพติดนั้น หรือถ้าไปลองใช้สิ่งเสพติดบางชนิด เช่น เฮโรอีน แม้จะเสพเพียงครั้งเดียว ก็อาจทำให้ติดได้

3.1.2 ความคึกคะนอง คนบางคนมีความคึกคะนอง ชอบพูดอวดเก่งเป็นนิสัย โดยเฉพาะวัยรุ่นนั้นมักจะมีนิสัยดังกล่าว คนพวกนี้อาจแสดงความเก่งกล้าของตนในกลุ่มเพื่อนโดยแสดงการใช้สิ่งเสพติดชนิดต่างๆ เพราะเห็นแก่ความสนุกสนาน ตื่นเต้น และให้เพื่อนฝูงยอมรับว่าตนเก่ง โดยไม่ได้คำนึงถึงผลเสียหรืออันตรายที่จะเกิดขึ้นในภายหลังแต่อย่างไรในที่สุดตนเองก็กลายเป็นคนติดสิ่งเสพติดนั้น

3.1.3 การชักชวนของคนอื่น อาจเกิดจากการเชื่อตามคำชักชวนโฆษณาของผู้ขายสินค้าที่เป็นสิ่งเสพติดบางชนิด เช่น ยากระตุ้นประสาทต่างๆ ยาขยัน ยาม้า เป็นต้น โดยผู้ขายโฆษณาสรรพคุณของสิ่งเสพติดนั้นว่ามีคุณภาพดีสารพัด เช่น ทำให้มีกำลังวังชา ทำให้มีจิตใจแจ่มใสทำให้มีสุขภาพดี ทำให้มีสติปัญญาดี สามารถรักษาโรคได้บางชนิด ผู้ที่เชื่อคำชักชวนจึงไปซื้อตามคำชักชวนของเพื่อนฝูง ซึ่งโดยมากเป็นพวกที่ติดสิ่งเสพติดนั้นอยู่แล้ว ด้วยความเกรงใจเพื่อนหรือเชื่อเพื่อน หรือต้องการแสดงว่าตนเป็นพวกเดียวกันกับเพื่อนจึงใช้สิ่งเสพติดนั้น

3.2 เกิดจากการถูกหลอกลวง

ปัจจุบันนี้มีผู้ขายสินค้าประเภทอาหาร ขนม หรือเครื่องดื่ม บางรายใช้สิ่งเสพติดผสมลงในสินค้าที่ขาย เพื่อให้ผู้ซื้อสินค้านั้นไปรับประทานแล้วเกิดการติด อยากกลับไปซื้อรับประทานอีก ซึ่งในกรณีนี้ผู้ซื้ออาหารนั้นมารับประทานจะไม่รู้สึกว่าตนเองติดสิ่งเสพติดแล้วรู้แต่เพียงว่าอยากรับประทานอาหาร ขนม หรือเครื่องดื่มที่ซื้อจากร้านนั้นๆ กว่าที่จะทราบก็ต่อเมื่อตนเองรู้สึกผิดสังเกตต่อความต้องการที่จะซื้ออาหารจากร้านนั้นมารับประทาน หรือต่อเมื่อมีอาการเสพติดรุนแรงและมีสุขภาพเสื่อมลง

3.3 เกิดจากความเจ็บป่วย

3.3.1 การเจ็บป่วยทางกาย คนที่มีอาการเจ็บป่วยทางกายเกิดขึ้น เพราะสาเหตุต่างๆ เช่น ได้รับบาดเจ็บรุนแรง เป็นแผลเรื้อรัง มีความเจ็บปวดอยู่เป็นประจำ เป็นโรคประจำตัวบางอย่างทำให้ได้รับทุกข์ทรมานมาก จึงพยายามแสวงหาวิธีที่จะช่วยเหลือตนเองให้พ้นจากความทุกข์ทรมานนั้น คือ การรับประทานยาที่มีฤทธิ์ระงับอาการเจ็บปวดนั้นได้ ซึ่งไม่ใช่เป็นการรักษาที่ต้นเหตุของความเจ็บป่วย เพียงแต่ระงับอาการเจ็บปวดให้หมดไปหรือลดน้อยลงได้ชั่วคราว เมื่อทำเช่นนี้ไปนานๆ ก็เกิดอาการติดยานั้นได้

3.3.2 การเจ็บป่วยทางจิต ผู้ที่มีจิตใจไม่เป็นปกติ เช่น มีความวิตกกังวล เครียดมีความผิดหวังในชีวิต มีความเศร้าสลดเสียใจ ทำให้สภาวะจิตใจไม่ปกติจนเกิดอาการป่วยทางจิตขึ้น จึงหาหรือสิ่งเสพติดที่มีฤทธิ์สามารถคลายความเครียดได้ เมื่อทำเช่นนี้ไปเรื่อยๆ ก็ติดยาเสพติดได้

3.3.3 การปฏิบัติไม่ถูกต้องในการใช้ยา การไปซื้อยามารับประทานเองโดยไม่ทราบสรรพคุณยาที่แท้จริง ขนาดยาที่ควรรับประทาน เมื่อรับประทานเกินขนาด หรือติดต่อกันนานๆทำให้เกิดการติดยาเสพติดได้

3.4 สาเหตุอื่นๆ

3.4.1 การอยู่ใกล้ชิดกับแหล่งสิ่งเสพติด การอยู่ใกล้แหล่งขายหรือใกล้แหล่งผลิต หรือเป็นผู้ขายหรือผู้ผลิตเอง ทำให้มีโอกาสติดสิ่งเสพติดให้โทษนั้นมากกว่าคนทั่วไป

3.4.2 การอยู่ใกล้ชิดกับผู้ติดสิ่งเสพติด เมื่อมีเพื่อนสนิทหรือพี่น้องที่ติดเสพติดอยู่ผู้นั้นย่อมได้เห็นวิธีการเสพของผู้ที่อยู่ใกล้ชิด

3.4.3 สภาพแวดล้อมทางสังคม บางคนอยู่ในสภาพที่มีปัญหา เช่น ว่างงาน ยากจนค่าใช้จ่ายเพิ่มโดยมีรายได้ลดลงหรือคงที่ มีหนี้สินมาก เมื่อแก้ปัญหาไม่ได้ก็หันไปเสพสิ่งเสพติดเพื่อช่วยผ่อนคลายความรู้สึกในความทุกข์

3.4.4 การเลียนแบบ การที่ไปเห็นผู้ที่ตนสนิทสนมรักใคร่หรือเพื่อนเสพสิ่งเสพติด จึงเห็นว่าเป็นสิ่งที่น่าลอง เป็นสิ่งโก้เก๋ เป็นสิ่งแสดงความเป็นพวกเดียวกัน จึงไปทดลองใช้สิ่งเสพติดนั้นจนติด

3.4.5 การประชดชีวิต บางคนมีความผิดหวังในชีวิตตนเอง ผิดหวังในชีวิตครอบครัว หรือผิดหวังในชีวิตสังคม เพื่อเป็นการประชดตนเองหรือคนอื่น จึงไปใช้สิ่งเสพติดจนติด ทั้งๆ ที่ทราบว่าเป็นสิ่งไม่ดีก็ตาม

จากที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปสาเหตุของการติดยาเสพติดได้ว่า การติดยาเสพติดเกิดจากตัวผู้เสพมีความอยากรู้อยากทดลอง คึกคะนอง อดแสดงความเก่งกล้า ปัญหาจากครอบครัว ขาดความอบอุ่น ความเอาใจใส่ การเลี้ยงดูบุตรหลาน ในสังคมถูกอิทธิพลของยาเสพติดครอบงำมีการชักชวนให้เสพและหลอกลวงให้ซื้อขาย และอีกสาเหตุหนึ่งคือ สถานศึกษาขาดการแนะแนวอบรม ควบคุม กวดขันระเบียบวินัย และขาดการติดต่อประสานกับผู้ปกครองอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2. นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศไทย ได้มีการกำหนดนโยบายตั้งแต่ระดับรัฐบาล ระดับกระทรวง ระดับกรม และระดับสถานศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาล

รัฐบาลได้กำหนดให้ปัญหายาเสพติดเป็นวาระแห่งชาติ ที่ทุกภาคส่วนในสังคมจะต้องมีความสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจ เร่งแก้ไขปัญหายาเสพติด อย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยกำหนดให้มียุทธศาสตร์ “พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด” ด้วยการรวมพลังทุกภาคส่วนเป็นพลังแผ่นดินในการต่อสู้กับยาเสพติด โดยยึดหลักผู้เสพคือผู้ป่วยที่ต้องได้รับการบำบัดรักษาให้กลับมาเป็นคนดีของ

สังคม และสั่งการให้มีการกำกับติดตามช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ รวมทั้งดำเนินการป้องกันกลุ่มเสี่ยง และประชาชนทั่วไปไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ยึดหลักนิติธรรมในการปราบปรามลงโทษ ผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้มีอิทธิพล และผู้ประพฤติมิชอบ มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด และดำเนินการอย่างจริงจังในการป้องกันปัญหาด้วยการแสวงหาความร่วมมือเชิงรุกกับต่างประเทศในการควบคุม และสกัดกั้นยาเสพติด สารเคมี และสารตั้งต้นในการผลิตยาเสพติดที่ลักลอบเข้าสู่ประเทศ ภายใต้ การบริหารจัดการอย่างบูรณาการและมีประสิทธิภาพ (ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะ ยาเสพติดแห่งชาติ: 1- 3) วัตถุประสงค์หลักของยุทธศาสตร์ ยุติสถานการณ์การแพร่ระบาดของ ยาเสพติด ภายใน 1 ปีกลยุทธ์ 7 แผน 4 ปรับ 3 หลัก 6 เร่ง ยึดเป็นหลักในการขับเคลื่อนงาน ยาเสพติด 7 แผน ดังนี้

1. แผนสร้างพลังสังคมและพลังชุมชนเอาชนะยาเสพติด ทำให้หมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศ ประมาณ 60,000 แห่ง มีการรวมตัวเป็นพลังแผ่นดิน ในการป้องกันเฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน

2. แผนการแก้ไขปัญหาผู้เสพผู้ติด (Demand) ลดจำนวนผู้เสพยาเสพติดในประเทศไทย 1.2 ล้านคน ใน 4 ปี โดยตั้งเป้าหมายไว้ว่าในปีแรกจะดำเนินการให้ได้ถึง 400,000 คนทั่วประเทศ ติดตามช่วยเหลือฟื้นฟู ไม่ให้กลับมา เสพซ้ำ ประมาณ 80 % ใน 1 ปี

3. แผนสร้างภูมิคุ้มกันป้องกันยาเสพติด (Potential Demand) มุ่งสร้างภูมิคุ้มกัน ยาเสพติดให้กับประชาชน เยาวชนทั่วไป เยาวชนกลุ่มเสี่ยง ซึ่งจะเป็นการตัดการเพิ่มขึ้นของผู้เสพ รายใหม่

4. แผนปราบปรามยาเสพติดและบังคับใช้กฎหมาย ลดผู้ผลิต ผู้ค้าผู้ลำเลียงยาเสพติดใน ทุกระดับ โดยบังคับใช้กฎหมายตามหลักนิติธรรมอย่างเคร่งครัด ใช้มาตรการทางด้านทรัพย์สิน การ สืบสวนขยายผล เป็นแนวทางปฏิบัติหลัก

5. แผนความร่วมมือระหว่างประเทศ รัฐบาลจะแสวงหาความร่วมมือกับต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อร่วมกันปราบปรามการผลิตและค้ายาเสพติด รวมทั้ง ใช้ นโยบายเชิงรุกในการพัฒนาพื้นที่ชายแดนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เพื่อให้ชายแดนมีความเป็นอยู่อย่างสันติ

6. แผนสกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดน สกัดกั้นยาเสพติดตามแนวชายแดนทุกด้าน มิ ให้มีการลักลอบนำยาเสพติดสู่ประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทางภาคเหนือ ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ

7. แผนบริหารจัดการแบบบูรณาการ ระดมสรรพกำลังทั้งประเทศเข้าแก้ไขปัญหา ยาเสพติด มีการจัดองค์กร กลไกการแก้ไขปัญหายาเสพติดทุกระดับ และบริหารจัดการอย่างมี ประสิทธิภาพ รัฐบาลจึงมีคำสั่ง สำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 154/2554 ลงวันที่ 9 ก.ย. 2554 เรื่อง ยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด

คำสั่ง สำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 155/2554 ลงวันที่ 9 ก.ย.2554 เรื่อง จัดศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ (ศพล.) โดยมี ร.ต.อ. เฉลิม อยู่บำรุง รองนายกรัฐมนตรี เป็นผู้อำนวยการโดยสรุปเป็นนโยบายเร่งด่วนได้ดังนี้

นโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก คือ กำหนดให้การแก้ไขและป้องกันปัญหา ยาเสพติดเป็น “วาระแห่งชาติ” โดยยึดหลักนิติธรรมในการปราบปรามลงโทษผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้มีอิทธิพล และผู้ประพฤติดิบมิชอบ โดยบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ยึดหลัก ผู้เสพคือผู้ป่วยที่ต้องได้รับการบำบัดรักษาให้กลับมาเป็นคนดีของสังคม พร้อมทั้งมีกลไกติดตามช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ

แนวทางการเอาชนะยาเสพติดตามยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด มุ่งการดำเนินยุทธศาสตร์ด้วยการมีส่วนร่วมของคนในชาติทุกภาคส่วน โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบเพื่อเป็นรากฐานการนำไปสู่ความยั่งยืนของการแก้ไขปัญหายา ใช้หลักเมตตาธรรมในการตักเตือน ด้านผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ซึ่งมีผู้เกี่ยวข้องได้รับผลกระทบและเดือดร้อนมากที่สุด จำเป็นต้องได้รับการเยียวยารักษาโดยเร่งด่วนอันเป็นการคืนคนดีสู่ครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติด้วยความเข้มแข็งและกระบวนการมีส่วนร่วมของพลังสังคมและพลังชุมชนการตักเตือนกลุ่มเสี่ยงและป้องกันมิให้เกิดผู้เสพยาเสพติดรายใหม่ ด้วยการแก้ปัญหากลุ่มเสี่ยง พื้นที่เสี่ยงและสร้างภูมิคุ้มกันในกลุ่มเด็กและเยาวชน

การสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในสถานศึกษา (แผนปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ปี 2557: 2) ได้มอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1. มอบกระทรวงศึกษาธิการจัดทำข้อตกลงร่วมระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานการศึกษา กทม. กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการดำเนินโครงการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาทั่วประเทศ โดยใช้ ครูตำรวจ ครูพระ เข้าดำเนินการป้องกันยาเสพติดใน ชั้นเรียน

2. มอบศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ สืบหาข้อมูลความพร้อมของวิทยาการเพื่อการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา เช่น ครู D.A.R.E ครูตำรวจรูปแบบอื่นๆ ครูพระ ฯลฯ ที่ปฏิบัติงานด้านเผยแพร่ความรู้ด้านยาเสพติดในสถานศึกษา โดยดำเนินการคัดเลือกและดำเนินการอบรมตามหลักสูตรที่เป็นมาตรฐาน

3. มอบศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ สนับสนุนครูตำรวจ ปฏิบัติงานอบรมในโรงเรียนเป้าหมายที่กำหนด และประสานงานกับโรงเรียนอย่างต่อเนื่องในการจัดกิจกรรมต่อต้านยาเสพติด

4. มอบศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ สนับสนุนครูพระประจำโรงเรียน มีบทบาทสอนศาสนา สร้างคุณธรรม และสร้างภูมิคุ้มกันป้องกันยาเสพติดให้กับนักเรียน สำหรับศาสนาอื่น พิจารณาประยุกต์ตามหลักการเดียวกัน

5. มอบกระทรวงศึกษาธิการบรรจุการสอนทักษะชีวิตและสร้างเจตคติป้องกันยาเสพติดในหลักสูตรระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาทุกสังกัดทั่วประเทศ

6. จัดกิจกรรมป้องกันและเฝ้าระวังยาเสพติดในสถานศึกษา ให้ครอบคลุมทุกสถานศึกษาที่กำหนดเป็นเป้าหมายเสริมสร้างการป้องกัน โดย

6.1 มอบสถานีดำรวจทุกแห่งจัดตำรวจปฏิบัติหน้าที่ประจำโรงเรียนโดยเป็นผู้ประสานงานระหว่างโรงเรียนกับสถานีตำรวจในพื้นที่เพื่อเฝ้าระวังปัญหาเสพติดไม่ให้เข้าสู่โรงเรียน

6.2 มอบศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ จัดตั้งศูนย์เครือข่ายพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน นักศึกษาในระดับจังหวัดทุกจังหวัด โดยมอบกระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการสร้างและพัฒนาพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียนฯ ให้ได้ในจำนวนที่พอเพียงทุกจังหวัด

6.3 มอบกระทรวงศึกษาธิการ ส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่นของโครงการ To benumber one ให้ครอบคลุมสถานศึกษา และมีการจัดกิจกรรมด้านให้คำปรึกษาและดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง/พฤติกรรมเสพอย่างต่อเนื่อง

6.4 มอบศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ ร่วมกับสถานศึกษา เป้าหมายในพื้นที่จัดกิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน นักศึกษาที่มีพฤติกรรมเสี่ยง เช่น ค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ค่ายสานสายใยครอบครัว โครงการสร้างจิตอาสา เป็นต้น โดยรูปแบบกาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้คำนึงถึงความพร้อมศักยภาพในพื้นที่ และปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่

6.5 มอบกระทรวงศึกษาธิการ ส่งเสริมการจัดตั้งสถานักเรียนในสถานศึกษาเป็นศูนย์รวมในการจัดกิจกรรมของเยาวชนในจังหวัด รวมทั้ง จัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ของเยาวชนในทุกจังหวัด ได้แก่ ลานกีฬา ลานดนตรี การประกวดเชิงสร้างสรรค์ โครงการบ้านหลังเรียน ฯลฯ

6.6 มอบกระทรวงศึกษาธิการ ส่งเสริมกิจกรรมการก่อตั้งหน่วยลูกเสือ-เนตรนารี ด้านภัยยาเสพติดในสถานศึกษา เพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันและสร้างทัศนคติแก่เยาวชน

จากนโยบายดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่ากระทรวงศึกษาธิการได้รับมอบหมายให้ดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในหลายๆโครงการไม่ว่าจะเป็นการบรรจุการสอนทักษะชีวิตและสร้างเจตคติป้องกันยาเสพติดในหลักสูตรระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาทุกสังกัดทั่วประเทศ การจัดกิจกรรมป้องกันและเฝ้าระวังยาเสพติดในสถานศึกษา การจัดกิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน นักศึกษาที่มีพฤติกรรมเสี่ยงการจัดตั้งสถานักเรียนในสถานศึกษาเป็นศูนย์รวมในการจัดกิจกรรมของเยาวชนในจังหวัด รวมทั้ง จัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ของเยาวชนในทุกจังหวัดกิจกรรมการก่อตั้งหน่วยลูกเสือ-เนตรนารี ด้านภัยยาเสพติดในสถานศึกษา เพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันและสร้างทัศนคติแก่เยาวชนเป็นต้น และที่สำคัญคือโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ที่ได้เร่งให้สถานศึกษาทุกแห่งดำเนินการตามโครงการเพื่อให้การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาเกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน

2.2 นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของกระทรวงศึกษาธิการ

จากการที่รัฐบาลได้กำหนดให้ปัญหาเสพติดเป็น “วาระแห่งชาติ” และมอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา กำหนดมาตรการป้องกันเด็กและเยาวชนก่อนวัยเสี่ยงและในวัยเสี่ยงไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เรียนรู้ถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด รู้จักวิธีปฏิเสธหลีกเลี่ยงยาเสพติดและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เพื่อหลีกเลี่ยงการหมกมุ่นมั่วสุมกับยาเสพติดและอบายมุข ตลอดจนดูแลช่วยเหลือ นักเรียน นักศึกษา ที่ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดนโยบายให้ผู้บริหารองค์กรหลัก หน่วยงานและสถานศึกษาดำเนินการตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ดังนี้ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2556: 1- 3)

1. ผู้บริหารทุกระดับนำนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดไปสู่การปฏิบัติ จัดทำแผนปฏิบัติการครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายและการมีส่วนร่วมของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา

2. ผู้บริหารทุกระดับ ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ต้องให้ความสำคัญและมีจิตสำนึกร่วมกันที่จะปกป้องคุ้มครอง ดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา ไม่ให้ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ให้ความร่วมมือและร่วมแรงร่วมใจจัดกิจกรรมทั้งในหลักสูตรและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

3. ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนจัดกิจกรรมป้องกันและเฝ้าระวังยาเสพติดในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียน การสอน เช่น กิจกรรม TO BE NUMBER ONE กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ต่าง ๆ ค่ายคุณธรรมกิจกรรมลูกเสือและเนตรนารีป้องกันยาเสพติด กิจกรรมกีฬาป้องกันยาเสพติด ส่งเสริมการรวมกลุ่มของนักเรียนนักศึกษา ทั้งในส่วนของชมรมและสภานักเรียน

4. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดการเรียนการสอนให้ความรู้ เสริมสร้างจิตสำนึก ทักษะชีวิต ภูมิคุ้มกันต่อต้านยาเสพติด และอบายมุข จัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษาทุกคนให้ทั่วถึง โดยสร้างเครือข่ายแกนนำทุกระดับในสถานศึกษา

5. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบการดำเนินงาน 5 มาตรการ ตามโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติด คือมาตรการป้องกัน มาตรการค้นหา มาตรการรักษา มาตรการเฝ้าระวัง มาตรการบริหารจัดการ ภายใต้กลยุทธ์ 4 ต้อง 2 ไม่ที่กำหนดให้สถานศึกษาต้องมียุทธศาสตร์ ต้องมีแผนงาน ต้องมีระบบข้อมูล ต้องมีเครือข่าย ไม่ปกปิดข้อมูล และไม่ปล่อย

6. ผู้บริหารทุกระดับ อำนวยความสะดวก กำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานและจัดมาตรการเสริมแรงให้แก่ผู้รับผิดชอบด้านยาเสพติดดีเด่น ด้วยการยกย่องชมเชย มอบโล่ เกียรติบัตร เลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีพิเศษมาตรการลงโทษบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ให้ออกจากราชการและเพิกถอนใบประกอบวิชาชีพครู

สรุปได้ว่ารัฐบาลได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา กำหนดมาตรการป้องกันเด็กและเยาวชนก่อนวัยเสี่ยงและในวัยเสี่ยงไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เรียนรู้ถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด รู้จักวิธีปฏิเสธ

หลีกเลี่ยงยาเสพติดและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เพื่อหลีกเลี่ยงการหมกมุ่นมัวอยู่กับยาเสพติด และอบายมุข ตลอดจนดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา ที่ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยกำชับและสั่งการให้ผู้บริหารองค์กรหลัก หน่วยงานและสถานศึกษาดำเนินการตามโครงการสถานศึกษาสีขาวอย่างจริงจัง

2.3 นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2

จากนโยบายตั้งแต่ระดับชาติ ลงมากระทรวงศึกษาธิการที่กล่าวมาข้างต้น จึงมีหนังสือคำสั่งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ที่ได้ส่งให้ผู้อำนวยการโรงเรียนทุกสังกัด ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 เรื่องแนวทางการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา จึงขอสรุปเป็นคำสั่งดังนี้ (อ้างถึงหนังสือราชการที่ ศธ.04087/ว.2058 ลงวันที่ 6 มิ.ย.2556)

เพื่อให้การดำเนินการขับเคลื่อนงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถานศึกษาเป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัดปทุมธานี จึงขอความร่วมมือให้สถานศึกษาดำเนินการตาม ตาม 5 มาตรการ กลยุทธ์ 4 ต้อง 2 ไม่ และให้ดำเนินการโดยด่วน ดังนี้

1. ให้โรงเรียนจัดทำแผนปฏิบัติการการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถานศึกษา ประจำปี 2557 ตามแนวทาง 5 มาตรการ กลยุทธ์ 4 ต้อง 2 ไม่ ในแบบแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

2. ให้โรงเรียนทำการค้นหานักเรียนในโรงเรียน และคัดกรองนักเรียน (Re-X-Ray) ตามแบบรายงานสภาพการใช้สารเสพติดในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ที่กำหนด

3. แต่งตั้งคณะกรรมการการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา โดยให้นายอำเภอเป็นประธานกรรมการสถานศึกษา ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หรือเทศบาล นายตำรวจที่กำกับดูแลพื้นที่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เครือข่ายผู้ปกครอง และคณะครูแกนนำ นักเรียนแกนนำ (สภานักเรียน) เป็นกรรมการโดยผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นเลขานุการ และให้มีการประชุมอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง หรือจัดประชุมพร้อมการประชุมเครือข่ายผู้ปกครอง พร้อมทั้งรายงานให้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ทราบเพื่อรายงานให้ผู้อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัดปทุมธานี

และต่อมาศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัดปทุมธานี ได้จัดประชุมคณะกรรมการศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัดปทุมธานี ครั้งที่ 6/2556 ประจำเดือนมิถุนายน 2556 เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2556 ณ ห้องประชุมบัวหลวง ชั้น 5 ศาลากลางจังหวัดปทุมธานี นั้น จึงมีหนังสือราชการสั่งการให้ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 นำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้สถานศึกษาทุกระดับแต่งตั้งคณะทำงานชุมชนเข้มแข็งในห้องเรียน เพื่อทำหน้าที่ในการเฝ้าระวังยาเสพติด การสร้างภูมิคุ้มกัน การแจ้งข่าว และรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในห้องเรียน แล้วส่งสำเนาคำสั่ง รายงานให้ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัดปทุมธานีทราบ

2. ให้สถานศึกษาที่พบว่ามีเด็กนักเรียนเสพ/ติดยาเสพติด หามาตรการในการบำบัดรักษาที่เหมาะสม เช่น Matrix Program รายงานผลให้ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัดปทุมธานีทราบ

ดังนั้นศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัดปทุมธานี (ศพส.จ.ปทุมธานี) จึงให้นโยบายและแนวทางการปฏิบัติให้สถานศึกษาสร้างภูมิคุ้มกันให้กับนักเรียน และเห็นผลงานเชิงประจักษ์ที่เป็นรูปธรรม และเกิดผลสัมฤทธิ์ จึงขอความร่วมมือให้สถานศึกษา ดำเนินการดังนี้ (อ้างถึงหนังสือ ที่ ศธ.04087/ว.2649 ลงวันที่ 12 ก.ค.2556)

1. ให้สถานศึกษาแต่งตั้งนักเรียนทุกระดับ เป็นคณะกรรมการการป้องกันและเฝ้าระวังยาเสพติดในห้องเรียน เพื่อทำหน้าที่ในการเฝ้าระวัง การสร้างภูมิคุ้มกัน การแจ้งข่าว การรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด และคำสั่งแต่งตั้งของห้องเรียน ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ภายในวันที่ 19 กรกฎาคม 2556 เพื่อรายงานประสานให้ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัดปทุมธานี (ศพส.จ.ปทุมธานี)

2. การรายงานผลการดำเนินการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติด โดยให้โรงเรียนจัดกิจกรรมทักษะชีวิตโดยบูรณาการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับนักเรียน ไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด และรายงานตามแบบรายงาน พร้อมรูปภาพของกิจกรรม ให้โรงเรียนจัดครูที่รับผิดชอบการรายงานดังกล่าว เพื่อจะได้ส่งรายงานให้ทันต่อเวลาที่กำหนดที่กำหนด ทุกวันที่ 10 ของเดือน เพื่อรายงานให้ ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดจังหวัดปทุมธานี (ศพส.จ.ปทุมธานี) ในวันที่ประชุมประจำเดือนต่อไป กิจกรรมนี้ให้ดำเนินการตลอดไปและต่อเนื่อง

3. ให้สถานศึกษาที่พบนักเรียนเสพ/ติดยาเสพติด ให้ดำเนินการตามมาตรการในการบำบัดรักษาที่เหมาะสมให้ถือผู้เสพคือผู้ป่วยที่จะต้องบำบัดรักษาโดยขอความร่วมมือกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หรือโรงพยาบาลและให้ครูติดตามดูแลช่วยเหลือหลังการบำบัด และปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ให้รายงานผลการดำเนินการให้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ในวันที่ 19 กรกฎาคม 2556

4. ให้สถานศึกษาแต่งตั้งครูรับผิดชอบการรายงานผล ดังกล่าว เพื่อประสานให้ข้อมูลการดำเนินการป้องกันและเฝ้าระวังปัญหาเสพติดในสถานศึกษา ขับเคลื่อนการสร้างภูมิคุ้มกันป้องกันยาเสพติดให้กับนักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์และเป็นประโยชน์ในสถานศึกษา

สรุปนโยบายการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานีเขต 2 จึงต้องดำเนินการตามโครงการสถานศึกษาสีขาวซึ่งถือว่าเป็นภารกิจหลักของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งที่จะต้องดำเนินการขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาและเป็นการสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและศูนย์

ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดปทุมธานีเพื่อให้นักเรียนไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับปัญหายาเสพติดหรือไปก่อปัญหาให้กับสังคม

2.4 นโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสถานศึกษา

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด จะต้องทำหน้าที่ดำเนินการให้เป็นรูปธรรม จริงจัง สม่าเสมอ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยบุคลากรในสถานศึกษามีหน้าที่สำคัญยิ่งในการกิจนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2557: 1-4) และกระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้นโยบายการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา และมาตรการเสริมสร้างสถานศึกษาให้เข้มแข็งในการเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืน ตามยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืน ดังนั้นการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 จึง ได้กำชับให้สถานศึกษาดำเนินงานตาม 5 มาตรการ กลยุทธ์ 4 ต้อง 2 ไม่ กำหนดลงในแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2557 ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2557: 11-12)

แนวทางการดำเนินงาน 5 มาตรการ กลยุทธ์ 4 ต้อง 2 ไม่

มาตรการ 5 มาตรการ

1. มาตรการป้องกัน สถานศึกษาจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ตามกลุ่มสนใจ เพื่อเสริมสร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกไม่ให้นักเรียน นักศึกษาไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

2. มาตรการค้นหา สถานศึกษาจัดระบบการคัดกรอง (RE-X-RAY) จำแนกกลุ่มนักเรียน นักศึกษา ออกเป็น 5 กลุ่ม คือ กลุ่มปลอด กลุ่มเสี่ยง กลุ่มเสพย์ กลุ่มติด และกลุ่มค้า

3. มาตรการรักษา สถานศึกษาจัดระบบการส่งต่อกลุ่มเสพย์ กลุ่มติดเข้าสู่การบำบัดรักษาตามระบบสมัครใจการนำเข้าสู่กระบวนการจิตสังคมบำบัดในสถานศึกษาและค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

4. มาตรการเฝ้าระวัง สถานศึกษาดำเนินการจัดให้มี นักเรียน นักศึกษาแกนนำ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา เพื่อเฝ้าระวังไม่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติด จัดระเบียบพื้นที่เสี่ยง และมีการขจัดปัจจัยเสี่ยงพื้นที่อับโดยจัดสภาพสิ่งแวดล้อมที่ไม่ให้เอื้อต่อการไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

5. มาตรการบริหารจัดการ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การดำเนินงาน มีแผนปฏิบัติการ และการอำนวยการ กำกับ ติดตาม ประเมินผล สรุปรายงานแจ้งต้นสังกัด และการประสานงานกับทุกภาคส่วน

กลยุทธ์ 4 ต้อง 2 ไม่

สถานศึกษาดำเนินการ 4 ต้อง

1. สถานศึกษาต้องมียุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่สอดคล้องกับสภาพของปัญหาและสถานการณ์ในพื้นที่

2. สถานศึกษาต้องมีแผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาที่ตลอดปีการศึกษา

3. สถานศึกษาต้องมีระบบข้อมูลการดำเนินงาน 4 ด้าน ได้แก่ ระบบด้านการป้องกัน ระบบด้านการเฝ้าระวัง ระบบด้านการดูแลช่วยเหลือ และระบบด้านการบริหารจัดการ

4. สถานศึกษาต้องมีเครือข่ายการทำงานระหว่างนักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง ผู้นำท้องถิ่นและผู้นำชุมชน

สถานศึกษาดำเนินการ 2 ไม่

1. สถานศึกษาไม่ปกปิดข้อมูล กลุ่มเสี่ยง กลุ่มติด และกลุ่มค้ายาเสพติด

2. สถานศึกษาไม่ผลักปัญหา ไม่ไล่ให้นักเรียน นักศึกษาออกจากสถานศึกษาให้นำไปบำบัดรักษาเมื่อหายแล้วให้กลับมาเรียนได้ตามปกติ

สรุปนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษามีทุกระดับ ตั้งแต่รัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา เพื่อป้องกันไม่ให้นักเรียนเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด และจะนำมาซึ่งปัญหาทางสังคมในระดับต่อไป

3. การจัดการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2

3.1 สภาพทั่วไปของจังหวัดปทุมธานี

การจัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 (2559: 5-9) ในครั้งนี้ ได้ศึกษาสภาพทั่วไปเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพัฒนา ซึ่งมีรายละเอียดตามหัวข้อดังต่อไปนี้

3.1.1 ที่ตั้งและอาณาเขตของจังหวัดปทุมธานี

จังหวัดปทุมธานีตั้งอยู่ในภาคกลางประมาณเส้นรุ้งที่ 14 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 100 องศาตะวันออก อยู่เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง 2.30 เมตร มีเนื้อที่ประมาณ 1,525.856 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ 953,660 ไร่ ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศเหนือ ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 (ถนนพหลโยธิน) เป็นระยะทางประมาณ 27.8 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง คือ

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอบางไทร อำเภอบางปะอิน และอำเภอมั่นขวัญน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อำเภอนองแดง และอำเภอวิหารแดง จังหวัดสระบุรี

- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก และอำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา

- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม และอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

- ทิศใต้ ติดต่อกับ เขตหนองจอก เขตคลองสามวา เขตสายไหม เขตบางเขน เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร และอำเภอปากเกร็ด อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี

3.1.2 แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดปทุมธานี

ภาพประกอบ 2 แผนที่จังหวัดปทุมธานี

พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดเป็นที่ราบลุ่มริมสองฝั่งแม่น้ำโดยมีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านกลางจังหวัดในเขตอำเภอเมืองปทุมธานีและอำเภอสามโคก ทำให้พื้นที่ของจังหวัดปทุมธานีถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ฝั่งตะวันตกของจังหวัดหรือบนฝั่งขวาของแม่น้ำเจ้าพระยาได้แก่ พื้นที่ในเขตอำเภอลาดหลุมแก้วกับพื้นที่บางส่วนของอำเภอเมือง และอำเภอสามโคก กับฝั่งตะวันออกของจังหวัด หรือบนฝั่งซ้ายของแม่น้ำเจ้าพระยา ได้แก่ พื้นที่อำเภอเมืองบางส่วน อำเภอธัญบุรี อำเภคลองหลวง อำเภอหนองเสือ อำเภอลำลูกกา และบางส่วนของอำเภอสามโคกโดยปกติระดับน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาในฤดูฝนจะเพิ่มสูงขึ้นเฉลี่ยประมาณ 50 เซนติเมตร ซึ่งทำให้เกิดภาวะน้ำท่วมบริเวณพื้นที่ราบริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นบริเวณกว้าง และก่อให้เกิดปัญหาอุทกภัยในพื้นที่ฝั่งขวาของแม่น้ำเจ้าพระยา สำหรับพื้นที่ทางฝั่งซ้ายของแม่น้ำเจ้าพระยานั้น เนื่องจากประกอบด้วยคลองขเป็นคลองชลประทานจำนวนมาก สามารถควบคุมจำนวนปริมาณน้ำได้ ทำให้ปัญหาเกี่ยวกับอุทกภัยมีน้อยกว่า

3.1.3 การแบ่งเขตการปกครอง

ในปัจจุบัน จังหวัดปทุมธานีแบ่งการปกครองส่วนภูมิภาคออกเป็น 7 อำเภอ 60 ตำบล 466 หมู่บ้าน การปกครองส่วนท้องถิ่นประกอบไปด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลเมือง 7 แห่ง เทศบาลตำบล 12 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 45 แห่ง อำเภอประกอบไปด้วย อำเภอเมืองปทุมธานี อำเภอธัญบุรี อำเภอลองหลวง อำเภอลำลูกกา อำเภอลาดหลุมแก้ว อำเภอสามโคก และอำเภอหนองเสือ

3.1.4 สภาพปัญหาทั่วไปในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี

จังหวัดปทุมธานีเป็นจังหวัดที่มีการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงสภาพทางสังคม จากเดิมที่เป็นสังคมชนบทกลายเป็นสังคมเมืองและมีการเปลี่ยนแปลงการผลิตจากภาคเกษตรกรรมเป็นการผลิตในภาคอุตสาหกรรม สภาพการณ์ดังกล่าว ทำให้จังหวัดปทุมธานีเป็นแหล่งรองรับการเข้ามาหางานทำจากคนในทุกภูมิภาคของประเทศ รวมทั้งแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาหางานทำ นอกจากนี้การที่จังหวัดปทุมธานีเป็นที่ตั้งของสถานศึกษาทั้งในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาหลายแห่งทำให้มีเยาวชนเข้ามาศึกษาในจังหวัดปทุมธานีเป็นจำนวนมาก ดังนั้น จังหวัดปทุมธานีจึงเป็นแหล่งรองรับปัญหาที่เกิดขึ้นจากปัจจัยดังกล่าว อาทิเช่น ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาสิ่งแวดล้อมและมลพิษที่เกิดจากโรงงานอุตสาหกรรมและชุมชนที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วและการที่จังหวัดปทุมธานีเป็นจังหวัดปริมณฑลซึ่งอยู่ใกล้ความเจริญจึงทำให้เกิดการเรียกร้องต้องการในการรับบริการและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนจากส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสูง จากสภาพปัญหาที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมดังกล่าว สามารถจำแนกปัญหาที่เกิดขึ้นในจังหวัดปทุมธานี ได้ดังนี้

3.1.5 ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด

สถานการณ์ยาเสพติดในภาพรวมของจังหวัดปทุมธานียังคงมีการแพร่ระบาดอยู่ในทุกอำเภอ การค้ามีอยู่ในเขตพื้นที่ 5 อำเภอ เรียงตามลำดับ คือ อำเภอเมือง อำเภอลองหลวง อำเภอธัญบุรี อำเภอลำลูกกา อำเภอลาดหลุมแก้ว พื้นที่ล้าเลียมอยู่ในเขตพื้นที่ 4อำเภอคือ อำเภอลองหลวง อำเภอธัญบุรี อำเภอลำลูกกา อำเภอลาดหลุมแก้ว การพักยาปรากฏในอำเภอลองหลวง และอำเภอธัญบุรี

พื้นที่เฝ้าระวังพิเศษอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ อำเภอลองหลวง อำเภอธัญบุรี อำเภอลำลูกกา และอำเภอลาดหลุมแก้ว เนื่องจากยังคงเป็นพื้นที่ที่มีทั้งการค้า การแพร่ระบาด การล้าเลียม และการพักยาเสพติด โดยเฉพาะตลาดไท นิคมอุตสาหกรรมนวนคร ห้างสรรพสินค้าฟิวเจอร์พาร์ครังสิต ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลรังสิต สถานบันเทิง โรงแรมและหอพักบริเวณรอบมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ศูนย์รังสิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรบุรี และมหาวิทยาลัยกรุงเทพ สถานบริการน้ำมันบริเวณรอยต่อของจังหวัด รวมทั้งบริเวณก่อสร้างโครงการหมู่บ้านจัดสรรต่างๆ

จากรายงานการประชุมคณะกรรมการศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จังหวัดปทุมธานี (2557: 4-5) ครั้งที่ 10/2557 ในวันพุธที่ 26 ตุลาคม พ.ศ. 2557 เวลา 13.30 น. ณ ห้องประชุมสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปทุมธานี ชั้น 5 สำนักงาน ปปส.ภาค 1 ได้นำเสนอสถานการณ์ยาเสพติดโดยนำเรียนในที่ประชุมเกี่ยวกับสถานการณ์ยาเสพติดในเขตพื้นที่ ภาค 1 ประกอบด้วย 9 จังหวัด การค้ายาเสพติดใน 5 ปีที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี 2553-2557 จะพบว่าในปี 2556 จะมีการจับกุมจำนวนคดีมากที่สุด ประมาณ 52,423 ราย ในปี 2557 ลดลง 1 ใน 3 ของยอดที่มีการจับกุมทั้งหมด เปรียบเทียบคดีรายจังหวัด สมุทรปราการ นนทบุรี และปทุมธานี มีการจับกุมสูงที่สุดในการจับกุมคดียาเสพติดในช่วงปี 2556-2557 จะพบว่ายาบ้ามีการจับกุมได้มากที่สุดเรื่องของการเปรียบเทียบสถิติการจับกุมคดียาเสพติดแยกเป็นรายจังหวัดในห้วงปี 2557 ตัวแปรเกี่ยวเนื่องกับการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดจะเป็นพื้นที่สภาพของปริมาณผลคือ 3 จังหวัด จำนวนคดียาเสพติดจำแนกรายอำเภอ ปี 2553-2557 จังหวัดปทุมธานี ในเขตพื้นที่ อำเภอเมืองฯ คลองหลวง ลำลูกกา รัชบุรี ลาดหลุมแก้ว สามโคก และหนองเสือ ชนิดของยาเสพติดในปี 2556 และ 2557 เปรียบเทียบกันเป็นยาบ้า 84.8 เปอร์เซ็นต์ ไอซ์ 5.1 เปอร์เซ็นต์ กัญชาแห้ง 6.6 เปอร์เซ็นต์ อื่นๆ 0.8 เปอร์เซ็นต์ จะเป็นจำพวกสารระเหย กัญชาสด น้ำกระท่อม โดเคน เฮโรอีน ผีน คีตามีน เอ็กซ์ตาซี อีเฟดรีน แวลเลียม อัลฟา โซแลม และอีรีทีน 5 ในปี 2557 ยาบ้า 79.1 เปอร์เซ็นต์ ไอซ์ 8.5 เปอร์เซ็นต์ กัญชาแห้ง 7.3 เปอร์เซ็นต์ อื่นๆ 0.6 เปอร์เซ็นต์ เช่น สารระเหย กัญชาสด น้ำกระท่อม โดเคน เฮโรอีน คีตามีน เอ็กซ์ตาซี อีเฟดรีน และแวลเลียม เกี่ยวกับเรื่องตัวยาเสพติด มีการนำเข้ามาพื้นที่ในจังหวัดปทุมธานี ส่วนใหญ่จะมีการแพร่ระบาดในชุมชนเมือง เช่น อำเภอรัชบุรี คลองหลวง ลำลูกกา และอำเภอเมือง ตัวยาบ้า G23 ที่นำเข้ามาในพื้นที่ มาจากทางประเทศลาว เส้นทาง นครพนม สกลนคร อุดรธานี ขอนแก่น โคราซ นครราชสีมา สระบุรี พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี กรุงเทพฯ (พระราม 2) สถิติผู้เข้ารับการบำบัดในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี แยกเป็นรายอำเภอ ในห้วง 5 ปี ที่ผ่านมา อำเภอรัชบุรี มีจำนวนผู้เข้ารับการบำบัดที่มากที่สุด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่รับมอบนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ปี พ.ศ. 2559 ของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด มีสถานศึกษาในสังกัดจำนวน 113 โรงเรียน แบ่งเป็นสถานศึกษาภาครัฐในสังกัดแยกตามเขตพื้นที่อำเภอ ดังนี้ อำเภอลำลูกกา จำนวน 30 โรง อำเภอรัชบุรี จำนวน 11 โรง อำเภอหนองเสือ จำนวน 26 โรง และจำนวนโรงเรียนภาคเอกชนในสังกัดแยกตามเขตพื้นที่อำเภอ ดังนี้ อำเภอลำลูกกา จำนวน 21 โรง อำเภอรัชบุรี จำนวน 23 โรง อำเภอหนองเสือ จำนวน 2 โรง สถานศึกษาในสังกัดอยู่ในพื้นที่จังหวัดที่เฝ้าระวังปัญหายาเสพติด มีการจัดการศึกษา 2 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา แลโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลจนถึงมัธยม ซึ่งนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาที่มีโอกาสที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดค่อนข้างสูงและเป็นกลุ่มเสี่ยงที่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งสามารถที่จะแพร่ระบาด

ยาเสพติดในกลุ่มนักเรียนด้วยกันได้โดยง่าย โดยผลกระทบของปัญหาการใช้ยาเสพติดในกลุ่มนักเรียนนำมาซึ่งความเสียหายและการสูญเสียทรัพยากรมนุษย์อันเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ สถานศึกษาในฐานะหน่วยงานหลักในการพัฒนาเด็กและเยาวชนของชาติ จึงต้องให้ความสำคัญกับปัญหาเสพติดในกลุ่มเด็กและเยาวชนในการเฝ้าระวัง ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเข้มแข็ง ต่อเนื่องและจริงจังเพื่อลดและควบคุมไม่ให้นักเรียนเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด รวมถึงการดูแลช่วยเหลือ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ให้โอกาสกับมาศึกษาต่อในสถานศึกษาและสามารถดำรงชีวิตเป็นคนดีในสังคมได้

3.2 สภาพทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาได้จัดตั้งขึ้นตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 37 โดยอาศัยอำนาจแห่งพระราชบัญญัติระเบียบราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 33 การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษา โดยคำนึงถึงปริมาณสถานศึกษา จำนวนประชากร วัฒนธรรม และความเหมาะสมด้านอื่นด้วย และมาตรา 34 ให้จัดระเบียบบริหารราชการของเขตพื้นที่การศึกษา โดยให้มีการจัดตั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นในทุกเขตพื้นที่การศึกษา สำหรับจังหวัดปทุมธานีมี 3 เขต คือ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ประกอบด้วย 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองปทุมธานี อำเภอลาดหลุมแก้ว อำเภอสามโคก และอำเภอลองหลวง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ประกอบด้วย 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอลำลูกกา อำเภอหนองเสือ และอำเภอธัญบุรี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ประกอบด้วย จังหวัดปทุมธานีและจังหวัดสระบุรี

3.2.1 ข้อมูลโครงสร้างของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

โครงสร้างองค์กร (Organizational Structure) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 แบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย 7 กลุ่ม 1 หน่วย และ 1 ศูนย์ ดังนี้

1. กลุ่มอำนวยการ
2. กลุ่มบริหารงานบุคคล
3. กลุ่มนโยบายและแผน
4. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
5. กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

6. กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์
7. กลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน
8. หน่วยตรวจสอบภายใน
9. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา

3.2.2 ข้อมูลพื้นฐาน (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2559)

- จำนวนโรงเรียนภาครัฐในสังกัดแยกตามเขตพื้นที่อำเภอ ดังนี้
อำเภอลำลูกกา จำนวน 30 โรงเรียน
อำเภอธัญบุรี จำนวน 11 โรงเรียน
อำเภอหนองเสือ จำนวน 26 โรงเรียน
- จำนวนโรงเรียนภาคเอกชนในสังกัดแยกตามเขตพื้นที่อำเภอ ดังนี้
อำเภอลำลูกกา จำนวน 21 โรงเรียน
อำเภอธัญบุรี จำนวน 23 โรงเรียน
อำเภอหนองเสือ จำนวน 2 โรงเรียน
- จำนวนโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ดัง

ตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

โรงเรียนใน สพป.ปท.2	จำนวนโรงเรียนเปิดสอนในระดับ			
	อำเภอลำลูกกา	อำเภอธัญบุรี	อำเภอหนองเสือ	รวม
ภาครัฐ	30	11	26	67
ภาคเอกชน	21	23	2	46
รวม	51	34	28	113

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. (2559) . แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2558. หน้า 5.

- การแบ่งขนาดโรงเรียนในสังกัด (ภาครัฐ) ตามจำนวนนักเรียน ปีการศึกษา 2558 และปีการศึกษา 2559 ดังตาราง 2

ตาราง 2 การแบ่งขนาดโรงเรียนในสังกัด (ภาครัฐ) ตามจำนวนนักเรียน ปีการศึกษา 2558 และปีการศึกษา 2559

ประเภทโรงเรียน (3 ขนาด)	จำนวน นักเรียน	ข้อมูล ณ 10 มิ.ย. 58		ข้อมูล ณ 10 มิ.ย. 59	
		จำนวน โรงเรียน	ร้อยละ	จำนวน โรงเรียน	ร้อยละ
ขนาดเล็ก	1 – 499	52	7.61	53	9.10
ขนาดกลาง	500 – 1,499	13	9.40	12	7.91
ขนาดใหญ่	1,500 ขึ้นไป	2	2.99	2	2.99
รวมทั้งสิ้น		67	67	67	100

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. (2559) . แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2558. หน้า 6.

- ตารางแสดงจำนวนข้าราชการครู จำแนกตามเพศ วิทยฐานะ และตำแหน่ง สังกัด สพป.ปทุมธานี เขต 2 ในปีการศึกษา 2559 ดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงจำนวนข้าราชการครู จำแนกตามเพศ วิทยฐานะ และตำแหน่ง สังกัด สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2 ในปีการศึกษา 2559

ที่	ชื่อสถานศึกษา	จำแนกตามเพศ			จำแนกตามวิทยฐานะ					รวม ทั้งสิ้น
		ช.	ญ.	รวม	ค.ศ 4	ค.ศ 3	ค.ศ 2	ค.ศ 1	ครู ผู้ช่วย	
1	ชุมชนประชาธิปไตย วิทยาการ	14	56	70		10	24	23	13	70
2	ชุมชนวัดพิชิตปิตยา ราม	10	42	52		4	39	1	8	52
3	ทองพูลอุทิศ	5	13	18		5	6	2	5	18
4	รัษฎาสีทิพย์	6	39	45		6	27	11	1	45
5	วัดชุมแก้ว	3	6	9		1	4	3	1	9
6	วัดเขื่อนเขต	20	67	87		10	28	32	17	87
7	วัดนาบุญ	4	12	16		4	5	2	5	16
8	วัดมูลจินดาราม	8	19	27		6	11	4	6	27
9	วัดสระบัว	3	6	9		1	3	3	2	9
10	วัดแสงสรรค์	8	35	43		7	23	9	3	43
11	วัดอัยยการาม	12	30	42		11	15	9	7	42
รวม อ.ธัญบุรี		93	325	418		65	186	99	68	418

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. (2558) . แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2559. หน้า 7.

3.2.3 จุดเน้นการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต2 กำหนดจุดเน้นการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 จุดเน้นด้านผู้เรียน

1.1 นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญ และความสามารถทางวิชาการ เพื่อพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (Students' Competencies) ดังต่อไปนี้

1.1.1 นักเรียนปฐมวัยมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา ที่สมดุลเหมาะสมกับวัย และเรียนรู้อย่างมีความสุข

1.1.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติ (O-NET) กลุ่มสาระหลัก เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 5

1.1.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถด้านภาษา ด้านคำนวณ และด้านการใช้เหตุผล

1.1.4 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

1.1.5 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีสมรรถนะในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ

1.1.6 นักเรียนมีทักษะชีวิต ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

1.2 นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม รักความเป็นไทย มีคุณลักษณะและทักษะทางสังคมที่เหมาะสม (Students' Characteristics & Social Skills) ดังต่อไปนี้

1.2.1 นักเรียนระดับประถมศึกษา ใฝ่เรียนรู้ ใฝ่ดี และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

1.2.2 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีทักษะการแก้ปัญหาและอยู่อย่างพอเพียง

1.2.3 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความมุ่งมั่นในการศึกษาและการทำงาน และสามารถปรับตัวเข้ากับพหุวัฒนธรรมบนพื้นฐานวัฒนธรรมที่ดีงามของไทย

1.3 นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเต็มศักยภาพ (Students with Special Needs)

1.3.1 เด็กพิการได้รับการพัฒนาศักยภาพเป็นรายบุคคลด้วยรูปแบบที่หลากหลาย

1.3.2 เด็กด้อยโอกาสได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ของหลักสูตรและอัตลักษณ์แห่งตน

1.3.3 นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษได้รับการส่งเสริมให้มีความเป็นเลิศด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี พื้นฐานทางวิศวกรรมศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษา กีฬา ดนตรี และศิลปะ

1.3.4 นักเรียนที่เรียนภายใต้การจัดการศึกษาโดยครอบครัว สถานประกอบการ องค์กรเอกชน และสถานศึกษาทางเลือก ได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ

1.3.5 เด็กกลุ่มเสี่ยงพฤติกรรมปัญหาเสพติด ต้องได้รับการช่วยเหลือเป็นกรณี พิเศษ ได้รับการคุ้มครอง และช่วยเหลือเยียวยาด้วยรูปแบบที่หลากหลาย

ส่วนที่ 2 จุดเน้นด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.1 ครูและบุคลากรทางการศึกษา สามารถพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (Continuous Professional Development)

2.1.1 ครูและบุคลากรทางการศึกษา สามารถพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนและพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก

2.1.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ ความสามารถตามมาตรฐานที่กำหนด และสามารถจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลให้นักเรียนพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

2.1.3 ครูและบุคลากรทางการศึกษา สามารถใช้ภาษาอังกฤษและภาษาของประเทศสมาชิกอาเซียนในการสื่อสาร อย่างน้อย 1 ภาษา

2.1.4 ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้

2.2 การพัฒนาระบบแรงจูงใจ เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีขวัญและกำลังใจ และแสดงศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ (Incentives and Rewarding System)

2.2.1 ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีขวัญกำลังใจในการพัฒนาตนเองตามมาตรฐานคุณวุฒิ

2.2.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีขวัญกำลังใจ ได้รับการจูงใจในการพัฒนาผู้เรียน เต็มศักยภาพ

2.2.3 ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีผลงานการสอนที่แสดงศักยภาพการสอนอย่างมืออาชีพ เป็นเชิงประจักษ์และได้รับการเชิดชูเกียรติอย่างเหมาะสม

2.3 การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณตามมาตรฐานวิชาชีพ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม (Professional Ethics)

2.3.1 ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณตามมาตรฐานวิชาชีพ

2.3.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีจิตวิญญาณและอุดมการณ์ ที่มุ่งพัฒนาการศึกษาของชาติ และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม

2.3.3 ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีทักษะในการเข้าถึงและระบบดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน

ส่วนที่ 3 จุดเน้นด้านการบริหารจัดการ

3.1 สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา บริหารจัดการโดยเน้นการมีส่วนร่วม
และมีความรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงาน (Participation and Accountability)

3.1.1 สถานศึกษาที่ไม่ผ่านการรับรองคุณภาพภายนอกและที่ผลสัมฤทธิ์ทาง การ
เรียนของนักเรียนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ได้รับการแก้ไข แทรกแซง ช่วยเหลือ นิเทศ ติดตาม
เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทำหน้าที่ส่งเสริม
สนับสนุนและเป็นผู้ประสานงานหลัก เพื่อให้สถานศึกษาทำแผนพัฒนาเป็นรายโรงเรียนร่วมกับผู้ปกครอง
ชุมชน และองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.1.2 สถานศึกษาบริหารจัดการโดยมุ่งการมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบต่อผล การ
ดำเนินงาน เพื่อประโยชน์สูงสุดของนักเรียน สร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ใช้บริการและสังคม

3.1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบริหารจัดการ นิเทศ ติดตาม ประเมินผล
อย่างเข้มแข็ง โดยมุ่งการมีส่วนร่วม และความรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงาน เพื่อประโยชน์สูงสุด
ของนักเรียน สร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ใช้บริการและสังคม

3.1.4 องค์กรคณะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ดำเนินการและติดตาม
ประเมินการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเข้มแข็ง เพื่อประโยชน์สูงสุดคือคุณภาพการ
จัด การเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ

3.2 สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพตาม
ระดับมาตรฐาน (Management with Quality and Standards)

3.2.1 สถานศึกษาจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพตามระดับมาตรฐานที่สูงขึ้น
เทียบเคียงกับประเทศผู้นำด้านคุณภาพการศึกษาในภูมิภาคอาเซียน

3.2.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการจัดการป้องกันและ
แก้ไขปัญหาเสฟติดตามโครงการสถานศึกษาสีขาวอย่างต่อเนื่อง

3.3 ทิศทางการพัฒนาการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ปทุมธานีเขต 2

การบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องวิเคราะห์
ภารกิจ วิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั่วไป สภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายในของเขต
พื้นที่ เพื่อนำไปกำหนด ทิศทางการพัฒนาให้สอดคล้องมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐาน
สำนักงานเขตพื้นที่ ที่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน และสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ประโยชน์ในการจัดการศึกษา และคำนึงถึงบริบทที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษา ประกอบด้วย นโยบายของคณะรัฐมนตรีนายกรัฐมนตรีแถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2557 โดยมีจุดมุ่งหมาย 3 ประการ คือ

ประการที่หนึ่ง เพื่อนำประเทศไทยไปสู่โครงสร้างเศรษฐกิจที่สมดุลมีความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในประเทศมากขึ้น ซึ่งจะเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการสร้างการเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน การพัฒนาคุณภาพและสุขภาพคนไทยในทุกช่วงวัยถือเป็นปัจจัยชี้ขาดความสามารถในการอยู่รอดและแข่งขันได้ของเศรษฐกิจไทย

ประการที่สอง เพื่อนำประเทศไทยสู่สังคมที่มีความปรองดองสมานฉันท์และอยู่บนพื้นฐานของหลักนิติธรรมที่เป็นมาตรฐานสากลเดียวกันและมีหลักปฏิบัติที่เท่าเทียมกันต่อประชาชนคนไทยทุกคน

ประการที่สาม เพื่อนำประเทศไทยไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 อย่างสมบูรณ์ โดยสร้างความพร้อมและความเข้มแข็งทั้งทางด้านเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม และการเมืองและความมั่นคง

ดังนั้น การกิจของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงต้องสอดคล้องกับแผนบริหารราชการแผ่นดิน 4 ปีของรัฐบาล ที่ได้แถลงต่อรัฐสภาใน 2 นโยบาย คือ

1. นโยบายเร่งด่วน ด้านการศึกษา ได้แก่

1.1 เร่งนำสันติสุขและความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนกลับมาสู่พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ควบคู่ไปกับการขจัดความยากจน ปัญหาเสพติดในสถานศึกษา และอิทธิพลอำนาจมืด โดยน้อมนำกระแสพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เป็นหลักปฏิบัติในแนวทางสันติวิธี โดยเน้นการส่งเสริมความร่วมมือในทุกภาคส่วนกับประชาชนในพื้นที่ อำนวยความยุติธรรมอย่างทั่วถึง เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและคุณภาพชีวิต สร้างโอกาสและความเสมอภาค พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่ เคารพอัตลักษณ์ ขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น ส่งเสริมการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบที่สอดคล้องกับลักษณะพื้นที่โดยไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ จะมีการบูรณาการ การบริหารจัดการทุกภาคส่วนให้มีเอกภาพทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ รวมทั้งปรับปรุงพัฒนากฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้อง ทันสมัยกับสภาพความเป็นจริงของปัญหาที่เกิดขึ้นตลอดจนเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากความไม่สงบอย่างเป็นธรรม

1.2 จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์พกพา (Tablet) ให้แก่โรงเรียน โดยเริ่มทดลองดำเนินการในโรงเรียนนำร่องสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา พ.ศ. 2555 ควบคู่กับการเร่งพัฒนาเนื้อหาที่เหมาะสมตามหลักสูตรบรรจุลงในเครื่องคอมพิวเตอร์พกพา (Tablet) รวมทั้งจัดทำระบบอินเทอร์เน็ตไร้สายตามมาตรฐานการให้บริการในสถานศึกษาที่กำหนดโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

2. นโยบายการศึกษา

2.1 เร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการปฏิรูประบบความรู้ของสังคมไทย อันประกอบด้วยยกระดับองค์ความรู้ให้ได้มาตรฐานสากล จัดให้มีโครงการตำราแห่งชาติที่บรรจุ

ความรู้ที่ก้าวหน้าและได้มาตรฐานทั้งความรู้ที่เป็นสากลและภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมการอ่าน พร้อมทั้งส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศและภาษาถิ่น จัดให้มีระบบการจัดการความรู้ ปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาทุกระดับให้รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกและทัดเทียมกับ มาตรฐานสากลบนความเป็นท้องถิ่นและความเป็นไทยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของการศึกษาทุกระดับชั้นโดย วัดผลจากการผ่านการทดสอบมาตรฐานในระดับชาติและนานาชาติ ขจัดความไม่รู้หนังสือให้สิ้นไป จากสังคมไทย จัดให้มีครูดีเพียงพอในทุกห้องเรียน ให้มีโรงเรียนและสถาบันอาชีวศึกษาคุณภาพสูง ในทุกพื้นที่ พัฒนามหาวิทยาลัยเข้าสู่ระดับโลก พัฒนาระบบการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรม มุ่งการสร้างจริยธรรมในระดับปัจเจก รวมทั้งสร้างความตระหนัก ในสิทธิและหน้าที่ความเสมอภาพ และดำเนินการให้การศึกษากลายเป็นพื้นฐานของสังคมประชาธิปไตยที่แท้จริงปรับปรุงโครงสร้างระบบ บริหารการศึกษาโดยการกระจายอำนาจสู่พื้นที่ให้เสร็จสมบูรณ์โดยเริ่มจากพื้นที่ที่มีความพร้อม

2.2 สร้างโอกาสทางการศึกษา กระจายโอกาสทางการศึกษาในสังคมไทย โดยคำนึงถึง การสร้างความเสมอภาคและความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นแก่ประชากรทุกกลุ่ม ซึ่งรวมถึงผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้บกพร่องทางกายและการเรียนรู้ รวมทั้งชนกลุ่มน้อย โดยส่งเสริมการให้ ความรู้ตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดาถึงแรกเกิดให้ได้รับการดูแลอย่างมีประสิทธิภาพทั้งแม่และเด็ก สนับสนุนการจัดการศึกษาตามวัยและพัฒนาการอย่างมีคุณภาพตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษา ขั้นพื้นฐาน โดยจัดให้มีการเทียบโอนวุฒิการศึกษาสำหรับกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง เช่น กลุ่มแม่บ้าน จัดให้มีระบบสะสมผลการศึกษาและการเทียบโอนเพื่อขยายโอกาสให้กว้างขวางและลด ปัญหาคนออกจากระบบการศึกษานอกจากนี้ จะดำเนินการลดข้อจำกัดของการเข้าถึงการศึกษา ระดับอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาชั้นสูง โดยจัดให้มี “โครงการเงินกู้เพื่อการศึกษาที่ผูกพันกับรายได้ ในอนาคต” โดยให้ผู้กู้เริ่มใช้คืนต่อเมื่อมีรายได้เพียงพอที่จะเลี้ยงตัวได้พักชำระหนี้แก่ผู้เป็นหนี้ กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาโดยปรับเปลี่ยนการชำระหนี้เป็นระบบที่ผูกพันกับรายได้ในอนาคต ปรับปรุงระบบการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อทุกระดับให้เอื้อต่อการกระจายโอกาส โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะ จัดให้มีระบบคัดเลือกกลางเพื่อเข้าศึกษาต่อให้มหาวิทยาลัยที่มีประสิทธิภาพและเป็นธรรม ดำเนิน “โครงการ 1 อำเภอ 1 ทุน” เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กไทยได้ไปเรียนต่อต่างประเทศ จัดการศึกษาชุมชน เพื่อมุ่งให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้และการศึกษาตลอดชีวิต

2.3 ปฏิรูปครู ยกฐานะครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงอย่างแท้จริง โดยปฏิรูประบบการผลิตครู ให้มีคุณภาพทัดเทียมกับนานาชาติ สร้างแรงจูงใจให้คนเรียนดีและมีคุณธรรมเข้าสู่วิชาชีพครู ปรับปรุงระบบเงินเดือนและค่าตอบแทนครู พัฒนาระบบความก้าวหน้าของครูโดยใช้การประเมินเชิง ประจักษ์ที่อิงขีดความสามารถและวัดสัมฤทธิ์ผลของการจัดการศึกษาเป็นหลัก จัดระบบการศึกษา และฝึกอบรมเพื่อพัฒนาคุณภาพครูอย่างต่อเนื่อง แก้ปัญหาหนี้สินครูโดยการพักชำระหนี้และการ ปรับโครงสร้างหนี้ตามนโยบายแก้ปัญหานี้ครัวเรือนของรัฐบาล พัฒนาระบบภูมิสารสนเทศเพื่อใช้ ในการกระจายครูขจัดปัญหาการขาดแคลนครูในสาระวิชาหลัก เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และ ภาษา

2.4 จัดการศึกษาขั้นอุดมศึกษาและอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยกระบวนการสร้างประสบการณ์ระหว่างเรียนอย่างเหมาะสม และสนับสนุนการสร้างรายได้ระหว่างเรียน และสนับสนุนให้ผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำได้ทันทีโดยความร่วมมือระหว่างแหล่งงานกับสถานศึกษา ส่งเสริมให้มีศูนย์อบรมอาชีวศึกษาเพื่อให้นักเรียน นักศึกษา และประชาชนสามารถเรียนรู้หาประสบการณ์ก่อนไปประกอบอาชีพโดยให้สถาบันอาชีวศึกษาดำเนินการร่วมกับผู้เชี่ยวชาญในแต่ละอาชีพ รวมทั้งจัดให้มีศูนย์ซ่อมสร้างประจำชุมชนเพื่อฝึกฝนช่างฝีมือและการสร้างทักษะในการให้บริการแก่ประชาชนทั้งนี้ จะดำเนินการร่วมกับภาคเอกชนอย่างจริงจัง เพื่อส่งเสริมการศึกษาในสายอาชีวศึกษาให้เป็นที่ยอมรับและสามารถมีรายได้สูงตามความสามารถ

2.5 เร่งพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้ทัดเทียมกับนานาชาติโดยใช้เป็นเครื่องมือในการเร่งยกระดับคุณภาพ และการกระจายโอกาสทางการศึกษา จัดให้มีระบบการเรียนแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติเพื่อเป็นกลไกในการเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาเครือข่ายสารสนเทศเพื่อการศึกษา พัฒนาระบบ“ไซเบอร์โฮม” ที่สามารถส่งความรู้มายังผู้เรียนโดยระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ส่งเสริมให้นักเรียนทุกระดับชั้นได้ใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์พกพา (Tablet) เพื่อการศึกษา ขยายระบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษาให้กว้างขวาง ปรับปรุงห้องเรียนนาร่องให้ได้มาตรฐานห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งเร่งดำเนินการให้ “กองทุนเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา” สามารถดำเนินการตามภารกิจได้

2.6 สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาของชาติ พัฒนามหาวิทยาลัยให้มุ่งสู่การเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยระดับโลก ระดมสรรพกำลังเพื่อพัฒนาระบบเครือข่ายการวิจัยแห่งชาติ เพื่อสร้างทุนทางปัญญาและนวัตกรรม ผลักดันให้ประเทศสามารถพึ่งตนเองได้ทางเทคโนโลยีเพื่อนำไปสู่การสร้างรากฐานใหม่ของเศรษฐกิจฐานนวัตกรรม จัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศเพื่อการวิจัยสำหรับสาขาวิชาที่จำเป็นพัฒนาโครงสร้างการบริหารงานวิจัยของชาติโดยเน้นความสัมพันธ์อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพระหว่างองค์กรบริหารงานวิจัยกับสถาบันอุดมศึกษา

2.7 เพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียนโดยร่วมมือกับภาคเอกชนและสถาบันการศึกษาในการวางแผนการผลิต และพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอ สอดคล้องตามความต้องการของภาคการผลิตและบริการ เร่งรัดการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพรับรองสมรรถนะการปฏิบัติงานตามมาตรฐานอาชีพ และการจัดทำมาตรฐานฝีมือแรงงานให้ครบทุกอุตสาหกรรม

4. การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

4.1 การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำคำสั่งศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ ที่ สป 8/2557 ลงวันที่ 30 เมษายน 2557 เรื่อง แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2557 กำหนดให้การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นวาระแห่งชาติ โดยยึดหลักนิติธรรมในการปราบปรามลงโทษผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้มีอิทธิพล และผู้ประพฤติดิบชอบ โดยบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ยึดหลักผู้เสพคือผู้ป่วยที่ต้องได้รับการบำบัดรักษาให้กลับมาเป็นคนดีของสังคม พร้อมทั้งมีกลไกติดตามช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ ดำเนินการอย่างจริงจังในการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้วยการแสวงหาความร่วมมือเชิงรุกกับต่างประเทศในการควบคุมและสกัดกั้นยาเสพติด สารเคมี และสารตั้งต้นในการผลิตยาเสพติดที่ลักลอบเข้าสู่ประเทศไทยใต้การบริหารจัดการอย่างบูรณาการและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งดำเนินการป้องกันกลุ่มเสี่ยงและประชาชนทั่วไปไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ด้วยการรวมพลังทุกภาคส่วนเป็นพลังแผ่นดินในการต่อสู้กับยาเสพติด (กระทรวงศึกษาธิการ. 2557: 3-4) โดยมีรายละเอียดให้สถานศึกษาดำเนินการ ดังนี้

1. เป้าหมายของแผนปฏิบัติการ

1.1 สถานศึกษาดำเนินการตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข

1.2 สถานศึกษาสร้างนักเรียนแกนนำห้องเรียนสีขาว ตามสัดส่วน จำนวน 1: 5 และครูแกนนำ สัดส่วน 1: 20

1.3 สถานศึกษาจัดตั้งศูนย์เสมอفاใส เพื่อให้คำปรึกษา ดูแลช่วยเหลือ บำบัดรักษา กลุ่มเสี่ยง กลุ่มเสพ กลุ่มติด กลุ่มค้า และพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ เช่น การตั้งครกไม่พร้อม หินเรียน ดิดเกมส์ การพนัน การทะเลาะวิวาท เป็นต้น

1.4 สถานศึกษาจัดตั้งลูกเสือ ปปส./สารวัตรนักเรียน ปปส./นักศึกษาวิชาทหารปปส./กลุ่มแกนนำสภานักเรียน เพื่อเฝ้าระวังปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด

1.5 สถานศึกษาดำเนินงานโครงการสถานศึกษาปลอดบุหรี่และแอลกอฮอล์ อันเป็นสาเหตุที่ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด มีการมีส่วนร่วมไปสู่ปัญหาและก่ออาชญากรรม

2. มาตรการและแนวทางดำเนินงาน (คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.2558: 10) ดังนี้ คือ

2.1 สร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติด ด้วยกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับช่วงวัยและสร้างกลไกสนับสนุนในการสร้างภูมิคุ้มกันในระดับบุคคลและในชุมชนเพื่อสนับสนุนทุกช่วงวัย โดยมีโครงการกระตุ้น ธารรงค์ ในแต่ละระดับกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

2.1.1 กลุ่มปฐมวัย (อายุ 2-6 ปี) สร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในกลุ่มปฐมวัย ด้วยกระบวนการกล่อมเกลางานสังคม (Socialization) และการสร้างความภาคภูมิใจ (Self Esteem)

สติปัญญา (Intelligence) และความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient) โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1) กลุ่มเด็กในโรงเรียนอนุบาลจัดทำสื่อในรูปแบบนิทานสำหรับสร้างภูมิคุ้มกัน ให้ครูผู้สอนนำไปใช้สอนเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเด็กในโรงเรียนที่มีการเรียนการสอนชั้นอนุบาล

2) กลุ่มเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

- พัฒนาศักยภาพครูพี่เลี้ยงของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีความรู้ความเข้าใจในการดูแล ปลูกฝังการสร้างภูมิคุ้มกันในเด็กปฐมวัย

- สร้างเครือข่ายครอบครัว ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนช่วยให้คำแนะนำช่วยเหลือในการอบรมเลี้ยงดูลูกปฐมวัย

- จัดทำสื่อการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ ในรูปแบบของหนังสือนิทานาภูมิคุ้มกันในเด็กปฐมวัย โดยเผยแพร่ผ่านศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและโรงเรียนอนุบาลได้สังกัดของกระทรวงศึกษาธิการ พร้อมทั้งอบรมและชี้แจงแนวทางการใช้สื่อหนังสือนิทานเพื่อป้องกันยาเสพติดในเด็กปฐมวัยให้แก่ครูพี่เลี้ยง และครูผู้สอนอย่างครอบคลุม

- สร้างระบบป้องกันช่วยเหลือครอบครัว โดยจัดกิจกรรมเพื่อประคับประคองดูแลช่วยเหลือครอบครัวที่มีปัญหาให้ครอบคลุมถึงระดับหมู่บ้าน/ชุมชน โดยศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน และบ้านพักเด็กและครอบครัวเพื่อให้ครอบครัวแล้วเด็กสามารถผ่านภาวะเสี่ยงต่อปัญหาเสพติดได้

2.1.2 กลุ่มเด็ก (อายุ 7-12 ปี) สร้างภูมิคุ้มกันป้องกันยาเสพติดในวัยเด็กด้วยกระบวนการกล่อมเกลாதาสังคม (Socialization) และการสร้างความภาคภูมิใจ (Self Esteem) สติปัญญา (Intelligence) และความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient) โดยให้กระทรวงศึกษาธิการ จัดกิจกรรมผ่านชั้นเรียน ดังนี้

1) ปลูกฝังความคิดโทษและพิษภัยของยาเสพติด ทศนคติต่อยาเสพติดและให้ความรู้ในการป้องกันยาเสพติดผ่านกระบวนการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาพลศึกษา กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด กิจกรรมการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ เป็นต้น

2) เสริมสร้างทักษะชีวิตในการป้องกันตนเองจากยาเสพติด ผ่านกระบวนการเรียนรู้กิจกรรม เช่น ทักษะการปฏิเสธ ทักษะการตัดสินใจแก้ปัญหา ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการจัดการอารมณ์และความเครียด

3) ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม จัดค่ายศาสนธรรมสร้างภูมิคุ้มกันพร้อมสอดแทรกเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อสอนให้กับนักเรียนระดับประถมศึกษา

4) เพิ่มศักยภาพระบบดูแลป้องกันเด็กและเยาวชน โดยเน้นการดูแลช่วยเหลือต่อเรื่องที่เชื่อมโยงครอบครัวและชุมชน ด้วยการบูรณาการมีส่วนร่วมตั้งแต่ครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่น และโรงเรียน เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและลดปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อเด็ก

5) พัฒนาศักยภาพครูผู้สอนและวิทยากรป้องกันยาเสพติด เข้าไปสอนทักษะชีวิตเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดและผลิตคู่มือสนับสนุนการสอน

2.1.3 กลุ่มวัยรุ่น (อายุ 13 – 19 ปี) สร้างภูมิคุ้มกันป้องกันยาเสพติดในวัยรุ่น ด้วยกระบวนการพัฒนาสติปัญญา (Intelligence) อัตลักษณ์ (Identity) การสร้างจริยธรรม (Moral Development) และการสร้างความเข้มแข็งทางจิตใจ (Resilience) โดยจำแนกเป็นเยาวชนในสถานศึกษา มุ่งรักษาคุณภาพระบบการป้องกัน เฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างต่อเนื่อง และเข้มแข็ง

1) กลุ่มวัยรุ่นในสถานศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการป้องกันยาเสพติดและแก้ไขปัญหาเสพติดในกลุ่มวัยรุ่นในสถานศึกษา ดังนี้

- รักษาคุณภาพระบบการป้องกัน เฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็งในสถานศึกษาระดับขยายโอกาส มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษาทั้งสังกัดภาครัฐและภาคเอกชนทุกแห่ง อาทิ

- ค้นหา คัดกรองนักเรียน/นักศึกษากลุ่มเสี่ยงและกลุ่มเสพ (Re X – ray) แล้วนำเข้าสู่กระบวนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในรูปแบบที่เหมาะสม (ค่าย/จิตสังคมบำบัดในโรงเรียน ฯลฯ) ทั้งนี้ โดยเน้นการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา แนะนำ

- ส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมป้องกัน เฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหาเสพติดที่มีคุณภาพ เช่น กิจกรรมจิตอาสา กิจกรรมหลังเลิกเรียน กิจกรรมศูนย์เพื่อนใจ TO BE NUMBER ONE กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดต้านยาเสพติด

- สถานศึกษาเร่งสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้และต่อต้านยาเสพติด เช่น ขจัดมุมอับ/พื้นที่เสี่ยงในโรงเรียน กิจกรรม HOME ROOM กิจกรรมหน้าเสาธง เป็นต้น

- ส่งเสริมการใช้เกณฑ์มาตรฐานกลางเพื่อรองรับคุณภาพการจัดกิจกรรมป้องกัน เฝ้าระวัง แก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา

- ดำเนินโครงการลูกเสือต้านยาเสพติด เพื่อปฏิบัติหน้าที่เฝ้าระวังปัญหาเสพติดในสถานศึกษาระดับขยายโอกาสและมัธยมศึกษาทุกแห่งทั่วประเทศ

- ส่งเสริมทักษะชีวิตเพื่อการป้องกันยาเสพติด โดยจัดทำแนวทางการเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อการป้องกันยาเสพติด และบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอนปกติในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (มัธยมศึกษาปีที่ 1-3) โดยให้มีครูผู้สอนทักษะชีวิตเพื่อการป้องกันยาเสพติด อย่างน้อยโรงเรียนละ 1 คน

- ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โดยการใช้ผู้นำ/หลักธรรมทางศาสนาในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด เช่น จัดค่ายศาสนธรรมพร้อมสอดแทรกเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดการป้องกันยาเสพติดให้กับนักเรียนระดับชั้นขยายโอกาส มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษาทั่วประเทศ จัดทำสื่อประกอบการสอนให้ครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนและครูพระสอนพระปริยัติธรรมเพื่อสอดแทรกเนื้อหาการป้องกันยาเสพติดในการเรียนการสอน

- ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาทุกแห่งขับเคลื่อนการดำเนินโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด TO BE NUMBER ONE

- ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการสอดส่องเฝ้าระวังไม่ให้ยาเสพติดแพร่ระบาดเข้าถึงเด็กและเยาวชนทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา โดยผ่านกลุ่ม/ชมรม/องค์กรเยาวชน/เครือข่ายเยาวชน

- ส่งเสริมให้เยาวชนมีเป้าหมายชีวิต เห็นคุณค่าของตนเองครบถ้วน และมีจิตอาสา/จิตสาธารณะ เห็นแก่ส่วนรวม โดยจัดกิจกรรมทางเลือก กิจกรรมพัฒนาทักษะอาชีพ กิจกรรมจิตอาสา กิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ

- ส่งเสริมกิจกรรมที่สามารถปรับเปลี่ยนเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง รวมทั้งจัดพื้นที่สร้างสรรค์เชิงบวกสำหรับเด็กและเยาวชน

2) กลุ่มวัยรุ่นนอกสถานศึกษา โดยมุ่งสร้างภูมิคุ้มกันให้เยาวชนผ่านกิจกรรมอาสา และสร้างการเรียนรู้เชิงป้องกันให้กับครอบครัวกลุ่มเสี่ยง สร้างแรงจูงใจในชีวิต โดยมอบให้กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2558: 14) ดำเนินการ ดังนี้

- สำรวจและค้นหาเยาวชนกลุ่มเสี่ยงนอกสถานศึกษา และชักจูง ทำความเข้าใจกับผู้ปกครองและแนะเยาวชนเข้ารับการอบรม

- ป้องกันยาเสพติดในเยาวชนกลุ่มเสี่ยงนอกสถานศึกษา ด้วยแนวคิดเปลี่ยนกลุ่มเสี่ยงให้เป็นพลัง โดยจัดอบรมหลักสูตรเยาวชนอาสารักษาดินแดนต้านยาเสพติด (ยอส.) เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดและพัฒนาทักษะการเป็นอาสาสมัครช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการบริการสังคมและชุมชน

- นำเยาวชนอาสารักษาดินแดนต้านยาเสพติด (ยอส.) ที่ผ่านการอบรมปฏิบัติการกิจช่วยเหลือเจ้าหน้าที่/อาสารักษาดินแดน (อส.) ในกาปฏิบัติงานในการบริการสังคมและชุมชน

- ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็กและเยาวชนนอกสถานศึกษาที่มีพฤติกรรมเสี่ยงให้เป็นผู้มีเป้าหมายในชีวิต และหันมาเป็นเยาวชนอาสาเพื่อเป็นพลังในการพัฒนาสร้างสรรค์ชุมชน และท้องถิ่นของตน

- สร้างความตระหนักและให้ความรู้แก่ครอบครัวของเยาวชนกลุ่มเสี่ยง ครอบครัวที่มีผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด รวมถึงส่งเสริมให้มีกิจกรรม/ระบบป้องกันให้คำแนะนำและประคับประคองดูแลช่วยเหลือครอบครัวที่มีปัญหาเกี่ยวข้องกับยาเสพติด และครอบครัวผู้ที่ผ่านการบำบัดรักษายาเสพติดจากสถานศึกษาจัดทำกลยุทธ์ 4 ต้อง 2 ไม่ คือ ต้องมียุทธศาสตร์ ต้องมีแผนงาน ต้องมีระบบงานรองรับยุทธศาสตร์ ต้องมีเครือข่ายการทำงาน ไม่ปกปิดข้อมูล และไม่ไล่นักเรียนออกจากระบบการศึกษา อันจะนำไปก่อเกิดปัญหาสังคมสถานศึกษาจัดกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ให้ต่อเนื่อง ภายใตกรอบแนวคิดสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุข

2. การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาปัญหายาเสพติดนับวันยิ่งทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น และมีแนวโน้มการติดยาเสพติดของจำนวนนักเรียนสูงขึ้น ซึ่งเป็นการทำลายทรัพยากรมนุษย์อย่างร้ายแรงที่สุด กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษา ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา จึงได้กำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงาน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

รัฐบาลได้กำหนดให้ปัญหายาเสพติดเป็นวาระสำคัญของชาติและประกาศนโยบายแก้ไขปัญหายาเสพติด มีแผนปฏิบัติการระดับชาติเป็นแผนงานหลัก เรียกว่า ปฏิบัติการเพื่อหยุดยั้งปัญหายาเสพติดให้ได้ และมีการระดมความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ในการนํานโยบายด้านยาเสพติดไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ซึ่งได้กำหนดแผนปฏิบัติการเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2553: 8-12)

1. ปฏิบัติการพลังแผ่นดิน ร่วมกวาดล้างยาเสพติด หมายถึง ช่วงเวลาที่รัฐบาลดำเนินการป้องกันและแก้ไขยาเสพติด โดยมีเป้าหมายเพื่อเร่งรัดดำเนินการกวาดล้างยาเสพติดในพื้นที่และกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ที่ยังคงมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดที่หลงเหลืออยู่ให้หมดสิ้นไป รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนต่อเจตนารมณ์และนโยบายของรัฐบาลที่จะดำเนินการอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

2. ปฏิบัติการรวมพลังไทยทั้งชาติ ขจัดยาเสพติด หมายถึง ห้วงเวลาที่รัฐบาลดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดทุกระดับ กระทรวง กรม ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องรับไปปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด ภารกิจขจัดยาเสพติดอย่างยั่งยืน ที่มีเป้าหมายที่ชัดเจน ปฏิบัติจริง และต้องเป็นรูปธรรม

3. ปฏิบัติการรวมพลังไทยขจัดภัยยาเสพติด ร่วมเกิดไถ่องค์กรราชัน หมายถึง ห้วงเวลาที่รัฐบาลดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดทุกระดับ กระทรวง กรม ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องรับไปปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนด ภารกิจจะเน้นแนวคิด แก้ไขปัญหาที่คงเหลือ สถาปนาความมั่นคง และสร้างความยั่งยืน โดยจะมุ่งเน้นการพัฒนางานเชิงคุณภาพต่อเป้าหมายและพื้นที่ที่มีปัญหาเป็นลำดับแรกภายใต้หลักการสร้างความสมานฉันท์ ยึดหลักสันติวิธี และแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้

4. ปฏิบัติการรวมพลังประชาชนไทย พันภัยยาเสพติด โดยมุ่งลดปัญหาแพร่ระบาดของจิตความเดือดร้อนของประชาชน เป็นจุดเน้นสำคัญและเร่งด่วน เพื่อลดปัญหาให้น้อยลงอย่างเห็นผลเป็นรูปธรรมมากที่สุด ภายใต้กลยุทธ์ 3 ลด 3 เพิ่ม 3 เน้น

5. ปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืน ภายใต้ยุทธศาสตร์ 5 รื้อป้องกัน หมายถึง ห้วงเวลาที่รัฐบาลดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อลดปัญหายาเสพติดของประเทศมีแนวโน้มที่จะเพิ่มจำนวนมากขึ้น จึงกำหนดยุทธศาสตร์ 5 รื้อป้องกัน เพื่อเป็นแนวทางหรือเกราะคุ้มกันภัยยาเสพติดในแต่ละระดับ โดยในแต่ละรื้อป้องกัน จะมุ่งตรงไปสู่เป้าหมายการควบคุมผู้เสพ ผู้ค้ายาเสพติด และกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสเข้ามาเกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้มากที่สุด จึงจะ

เป็นการสร้างแนวป้องกันอย่างแท้จริง และสามารถควบคุมปัญหาได้ โดยมีการปฏิบัติการเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 กำหนดยุทธศาสตร์ 5 ร้วป้องกัน และ 2 โครงการหลัก ดังนี้

1. ร้วชายแดน คือ การสร้างกิจกรรม กระบวนการทำงานตามมาตรการเสริมสร้างความเข้มแข็ง ป้องกันการลักลอบการนำเข้าของยาเสพติดตามแนวชายแดนที่กำหนดเป็นเป้าหมายที่จะดำเนินการ

2. ร้วชุมชน คือ การสร้างกิจกรรม กระบวนการทำงานตามมาตรการเสริมสร้างความเข้มแข็ง มีภูมิคุ้มกันด้านยาเสพติดในระดับหมู่บ้านชุมชนที่กำหนดเป็นเป้าหมาย/

3. ร้วสังคม ชุมชน คือ การสร้างกิจกรรม กระบวนการทำงาน จัดระเบียบสังคมแบบบูรณาการ ขจัดปัจจัยเสี่ยงที่เป็นเงื่อนไขทางลบทุกประการ เสริมสร้างปัจจัยทางบวกที่ส่งผลต่อการสร้างภูมิคุ้มกันต่อปัญหายาเสพติด เพื่อให้ทุกคนในสังคมในทุกจังหวัดมีความเข้มแข็ง

4. ร้วโรงเรียน คือ การสร้างกิจกรรม กระบวนการทำงาน เสริมสร้างความเข้มแข็งในโรงเรียน สถานศึกษา และให้เยาวชนรุ่นใหม่มีภูมิคุ้มกันต่อต้านยาเสพติด

5. ร้วครอบครัว คือ การสร้างกิจกรรม กระบวนการทำงาน เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัว ให้มีภูมิคุ้มกันด้านยาเสพติดมากขึ้น เป็นหน่วยพื้นฐานของสังคมที่ดีโครงการที่อยู่ภายใต้กลยุทธ์มี 2 โครงการ ดังนี้

5.1 โครงการปราบปรามนักค้ายาเสพติดรายสำคัญและลดความเดือดร้อนของประชาชน

5.2 โครงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

ระยะที่ 2 กำหนดยุทธศาสตร์ 5 ร้วป้องกัน ประกอบด้วยกิจกรรม 9

โครงการหลัก ดังนี้

โครงการหลักที่ 1 ร้วชายแดน หรือโครงการสกัดกั้นการนำเข้ายาเสพติดตามแนวชายแดน เป็นโครงการที่มุ่งเน้นการสกัดกั้นยาเสพติดจากนอกประเทศ ไม่ให้มีการลักลอบเข้ามาในประเทศไทย โดยมาตรการต่างๆ

โครงการหลักที่ 2 ร้วชุมชน หรือโครงการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน ประชาสังคม ป้องกันยาเสพติด ด้วยการลดระดับความรุนแรงของปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน เป้าหมายผ่านกลไกต่างๆ ในพื้นที่และพัฒนาความยั่งยืนด้วยโครงการหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดิน

โครงการหลักที่ 3 ร้วสังคม หรือโครงการจัดระเบียบสังคมแบบบูรณาการ เป็นโครงการที่เน้นปัจจัยลบ/ขจัดปัจจัยเสี่ยง ป้องกันเยาวชนกลุ่มเสี่ยง และเสริมสร้างปัจจัยบวกหรือพื้นที่บวกให้เพิ่มขึ้นในทุกจังหวัด

โครงการหลักที่ 4 ร้วโรงเรียน หรือโครงการโรงเรียนป้องกันยาเสพติดเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาด้วยกิจกรรมต่างๆ

โครงการหลักที่ 5 ร้วครอบครัว หรือโครงการครอบครัวสีขาว ครอบครัวเข้มแข็ง

โครงการหลักที่ 6 โครงการปราบปรามยาเสพติดและลดความเดือดร้อนของประชาชน เป็นการปราบปรามเครือข่ายค้ายาเสพติดระดับต่างๆ

โครงการหลักที่ 7 โครงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดด้วยการนำผู้เสพเข้าระบบบำบัดรักษาตามที่เหมาะสม และพัฒนาระบบติดตาม ช่วยเหลือ ฟื้นฟูอย่างครบวงจร

โครงการหลักที่ 8 โครงการสถานประกอบการป้องกันยาเสพติด เป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับสถานประกอบการ/โรงงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด

โครงการหลักที่ 9 โครงการบริหารจัดการแบบบูรณาการจากการกำหนดยุทธศาสตร์ 5 ร้ว ป้องกัน ในระยะที่ 2 พบว่า มีโครงการที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน 1 โครงการ ได้แก่ โครงการรื้อโรงเรียน: โรงเรียนป้องกันยาเสพติด เป็นโครงการที่ตอบสนองการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในสถานศึกษา ซึ่งรัฐบาลได้กำหนดนโยบายเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ รายละเอียดมีดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2552:19 -22)

1. สถานการณ์

1.1 ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในปัจจุบัน ถือเป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีความสำคัญมากที่สุดและมีสัดส่วนมากที่สุด มากกว่ากลุ่มประชากรอื่นๆ ทั้งนี้เพราะจำนวนเยาวชนส่วนใหญ่ที่สุดในประเทศกว่า 90 % อยู่ในสถานศึกษาระดับต่างๆ

1.2 จากการประมวลปัญหาในสถานศึกษา พบว่า อยู่ในภาวะอ่อนแอแทบไม่มีภูมิคุ้มกันด้านยาเสพติดได้อย่างทั่วถึง ยังไม่มีระบบปฏิบัติการอย่างชัดเจนในการป้องกันและแก้ไขปัญหา กลุ่มเสี่ยงและปัญหา ยาเสพติดในสถานศึกษา ข้อจำกัดเหล่านี้มีส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหา ยาเสพติดและพฤติกรรมเสพยาในพื้นที่

1.3 ปัญหาของเยาวชนในสถานศึกษาในปัจจุบัน ไม่ใช่เป็นปัญหาใดปัญหาหนึ่งเป็นการเฉพาะ แต่เป็นปัญหาร่วมในหลายปัญหา เยาวชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ก็มีพฤติกรรมเสี่ยงในเรื่องอื่นเช่นเดียวกัน เช่น หนีเรียน มั่วสุม ยาเสพติด ก้าวร้าว สูบบุหรี่ ดื่มของมึนเมา ไม่สนใจการเรียน ฯลฯ ดังนั้น มาตรการแก้ไขปัญหาของเยาวชนในสถานศึกษาจึงต้องบูรณาการร่วมกันในหลายประเด็นปัญหา

2. เป้าหมาย

2.1 กำหนดเป้าหมายโรงเรียน/สถานศึกษาที่จะดำเนินการในทุกจังหวัดให้มีภูมิคุ้มกันที่เข้มแข็งในการป้องกันยาเสพติดและปัญหาอื่น โดยมุ่งเน้นที่สถานศึกษาในระดับประถม (ขยายโอกาส) มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษาและสถานศึกษาของเอกชน

2.2 เร่งด่วนรองลงมา ได้แก่ เยาวชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อปัญหาต่างๆที่กล่าวมา และมีโอกาสที่จะไปเกี่ยวข้องกับปัญหา ยาเสพติด จากการประมาณการจำนวนกลุ่มเยาวชนประเภทนี้ จะมีประมาณ 10 % ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดในแต่ละสถานศึกษา

2.3 ปกติทั่วไป ได้แก่ เยาวชนทั่วไปที่ยังไม่มีพฤติกรรมเสี่ยงหรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ซึ่งถือเป็นเยาวชนที่มีจำนวนมากที่สุด

3. การปฏิบัติ

3.1 ให้ถือเป็นนโยบายว่า การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน/สถานศึกษาเป็นนโยบายสำคัญที่จะต้องดำเนินการอย่างจริงจัง และสถานศึกษาใดที่สำรวจพบข้อมูลปัญหาดังกล่าว จะไม่ถือเป็นข้อบกพร่องของผู้บริหาร

3.2 แต่ละโรงเรียน/สถานศึกษา สำรวจและจัดทำข้อมูล ค้นหาผู้เสพ/ผู้ติด/ผู้ค้ายาเสพติด และเยาวชนกลุ่มเสี่ยง เพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผนและติดตามผล จำแนกสถานะของเด็กและเยาวชนตามลักษณะของความเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ได้แก่ ผู้เสพ ผู้ติด และผู้ค้ายาเสพติด

3.3 แก้ไขปัญหาเยาวชนที่มีพฤติกรรมด้านยาเสพติดโดยเร่งด่วน โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ เยาวชนที่มีพฤติกรรมเสพยาเสพติด และเยาวชนที่มีพฤติกรรมค้า

3.4 แก้ไขปัญหาเยาวชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงและมีโอกาสสูงต่อการเข้ามาเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยแต่ละสถานศึกษาจะต้องมีวิธีการที่เหมาะสมในการเข้าถึงกลุ่มเยาวชนเหล่านี้ เพื่อลดพฤติกรรมเสี่ยงให้มากที่สุด โดยมีวิธีการที่สำคัญคือ จัดกิจกรรมที่เข้าถึงเยาวชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงโดยตรง จัดให้มีระบบช่วยเหลือในโรงเรียน/สถานศึกษา โดยมอบหมายให้ครูดูแลอย่างใกล้ชิด ให้คำปรึกษา แนะนำกลุ่มเยาวชน จัดระบบกลไกภายนอกในการดูแลสอดส่องเยาวชนกลุ่มเสี่ยง

3.5 สร้างภูมิคุ้มกันในการป้องกันยาเสพติดให้กับเยาวชนทั่วไป เพื่อไม่ให้เยาวชนเหล่านี้ก้าวสู่พฤติกรรมเสี่ยงและเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยมีกิจกรรมที่สำคัญที่แต่ละโรงเรียน/สถานศึกษา สามารถดำเนินการได้คือ การพัฒนาและสร้างเสริมทักษะชีวิต กิจกรรมทางเลือกขึ้นอยู่กับความสนใจของเยาวชน กิจกรรมกลไกสอดส่องดูแล

3.6 ให้ทุกจังหวัดจัดให้มีระบบ กลไก กิจกรรมร่วมที่สนับสนุนเยาวชนในโรงเรียน/สถานศึกษา 4 กิจกรรม ดังนี้

3.6.1 กิจกรรมที่ 1 จัดกลไกเฝ้าระวัง สอดส่อง ความประพฤติของนักเรียน นักศึกษา

3.6.2 กิจกรรมที่ 2 จัดทำโครงการบ้านหลังเรียน โดยจัดหาพื้นที่สถานที่ที่เหมาะสม

3.6.3 กิจกรรมที่ 3 จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม

3.6.4 กิจกรรมที่ 4 จัดให้มีสภาเยาวชนในจังหวัด ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550

3.7 จัดกิจกรรมรณรงค์ สร้างกระแสการป้องกันยาเสพติดในวงกว้างให้เป็นกระแสสังคมในการร่วมกันเฝ้าระวังปัญหาเสพติด โดยเฉพาะในกลุ่มของเยาวชน

3.8 เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลไกการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา ทั้งในระดับส่วนกลางและระดับจังหวัดให้มีประสิทธิภาพ

4. ความรับผิดชอบ

4.1 ผู้รับผิดชอบหลัก: ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

4.2 เจ้าภาพหลัก: กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวง/สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน/สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา/สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาภาคเอกชน/สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา)

4.3 เจ้าภาพร่วม: กระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น/กรุงเทพฯ)

4.4 หน่วยงานรอง: กระทรวงพัฒนาสังคมฯ/กระทรวงวัฒนธรรม

4.5 กลไกประสานงาน: คณะอำนวยการปฏิบัติการแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาหรืออนุกรรมการ

4.6 ผู้รับผิดชอบพื้นที่: ผู้ว่าราชการจังหวัด/ผอ.รณ.จว.ระยะที่ 3 กำหนดยุทธศาสตร์ 5 ร้วป้องกัน ประกอบด้วย 9 โครงการหลัก ซึ่งเป็นโครงการต่อเนื่องจากระยะที่ 2 โดยกำหนดในคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 306/2553 ลงวันที่ 18 พฤศจิกายน 2553 ให้มีการปฏิบัติการประเทศไทยเข้มแข็ง ชนยาเสพติดยั่งยืน ภายใต้ยุทธศาสตร์ 5 ร้วป้องกัน ระยะที่ 3 (พฤศจิกายน 2553-กันยายน 2554) โดยมีเป้าหมายในการลดการขยายตัวของปัญหายาเสพติดในภาพรวมทั่วประเทศ และพื้นที่เป้าหมายที่สำคัญ มีให้ปัญหายาเสพติดส่งผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยในวิถีของประชาชน โดยปกติการดำเนินงานตามปฏิบัติการนี้ จะยึดแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ 5 ร้วป้องกันที่ได้ดำเนินการมาแล้วทั้ง 2 ระยะอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการกำหนดมาตรการทั่วไปในยุทธศาสตร์ 5 ร้วป้องกัน ระยะที่ 3 เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของนโยบายและการปฏิบัติ

แต่ในระยะที่ 3 มีการกำหนดจุดสำคัญ (Critical Point) ในแต่ละร้ว/โครงการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการลดปัญหายาเสพติดเป็นจุดเร่งด่วนที่จะต้องแก้ไขและเพิ่มเติมในบางประเด็นที่สำคัญเพื่อให้เห็นจุดเน้นของระยะที่ 3 ในส่วนของวิธีการปฏิบัติการร้วเรียน ได้แก่ โครงการโรงเรียนป้องกันยาเสพติด มีแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2553: 18-19)

1. พัฒนากลไกแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยกำหนดให้มีคณะอนุกรรมการร้วโรงเรียนระดับจังหวัดทั้งที่มีสถานศึกษาในสังกัดและ อำเภอ เพื่อบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง/หน่วยงานสนับสนุนเพื่อการขับเคลื่อนงานร้วโรงเรียนในแต่ละพื้นที่อย่างเป็นเอกภาพ

2. ปรับเปลี่ยนทัศนคติของผู้บริหารสถานศึกษา โดยให้ความสำคัญต่อการค้นหา เปิดเผยปัญหายาเสพติดและพฤติกรรมเสี่ยงอื่น เพื่อดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยไม่ถือเป็นความบกพร่องของผู้บริหารสถานศึกษานั้นๆ

จากแนวคิดดังกล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาให้ถือปฏิบัติเป็นนโยบายที่สำคัญที่ต้องดำเนินการอย่างจริงจัง สร้างกระบวนการทำงาน มีข้อมูลในการวางแผน ติดตามผล จัดระบบกลไกเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดให้มีประสิทธิภาพและจัดกิจกรรมให้เยาวชนมีภูมิคุ้มกันในการต่อต้านยาเสพติด

4.2 การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามโครงการสถานศึกษา สีขาว ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ได้ตระหนักถึงปัญหายาเสพติดที่จะส่งผลกระทบต่อนักเรียนในสังกัด จึงมีการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาตามคู่มือดำเนินการโครงการสถานศึกษาสีขาว ซึ่งถือว่าเป็นภารกิจหลักของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยเฉพาะสถานศึกษาที่เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่มีนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาที่จะต้องดำเนินการขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา และเป็นการสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดปทุมธานี เพื่อให้ นักเรียนไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับปัญหายาเสพติดหรือไปก่อปัญหาให้กับสังคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จึงมีการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (อ้างถึงหนังสือ ที่ ศธ04087/ว2058 ลงวันที่ 6 มิ.ย. 2557) ดังนี้

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการ ให้นโยบายการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา และมาตรการเสริมสร้างสถานศึกษาให้เข้มแข็งในการเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืน ตามยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืน โดยกำชับให้สถานศึกษาดำเนินงานตาม 5 มาตรการ กำหนดลงในแผนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2557

นอกจากนี้ยังมีหนังสือคำสั่งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ที่ได้ส่งให้ผู้อำนวยการโรงเรียนทุกสังกัด ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ที่ให้สถานศึกษาดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา (อ้างถึงหนังสือ ที่ ศธ.04087/ว.2789 ลงวันที่ 3 ก.พ. 2557) โดยสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

ด้วยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ให้นโยบายการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ในกิจกรรมห้องเรียนสีขาว และสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข ปีการศึกษา 2557 เพื่อให้โรงเรียนขับเคลื่อนนโยบายสำเร็จตามวัตถุประสงค์ จึงได้จัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนดำเนินการดังมีรายละเอียดดังนี้

1. จัดกิจกรรม Re X-ray โรงเรียนเพื่อค้นหาผู้เสพ ผู้ติด และผู้ที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติด
2. ดำเนินการป้องกัน เฝ้าระวังปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา 5 มาตรการ กลยุทธ์ 4 ต้อง 2 ไม่

3. จัดทำโครงการและกิจกรรม เริ่มตั้งแต่เดือน พฤษภาคม – เดือนมิถุนายน 2557 เสนอให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 อนุมัติภายในวันที่ 20 มีนาคม 2557

เพื่อให้การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และศพจ.ปทุมธานีได้กำชับขอความร่วมมือให้ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในการสั่งการตามนโยบายเพื่อป้องกันและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาไม่ให้แพร่ระบาดมากขึ้นโดยให้ยึดแนวทางการดำเนินการตามโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ใน 5 ด้าน (ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด กระทรวงศึกษาธิการ. 2556: 12 –16) โดยมีรายละเอียดของการดำเนินงานใน 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

4.2.1 ด้านการป้องกัน

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดยังได้กล่าวถึงระบบป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2550: 11-12)

ระบบป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดคือการสำรวจสภาพปัญหาจะทราบถึงสถานการณ์ปัญหาและกำหนดกลุ่มเป้าหมายดำเนินงานได้ชัดเจนการดำเนินงานในแต่ละกลุ่มเป้าหมายมีดังนี้

1. กลุ่มนักเรียนทั่วไปที่ไม่เคยใช้ยาเสพติดนักเรียนส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ไม่เคยใช้ยาเสพติดการดำเนินงานในกลุ่มนักเรียนที่ไม่มีประสบการณ์ในการใช้ยาเสพติดจึงเป็นกิจกรรมด้านการป้องกันภาพกว้างที่ครอบคลุมนักเรียนทั่วไปในโรงเรียนเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันมีมาตรการในการดำเนินการดังนี้

1.1 มาตรการทางการศึกษาในการให้การศึกษาเพื่อการป้องกันยาเสพติดมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้ปรับเปลี่ยนเจตคติและพฤติกรรมของนักเรียนไม่ให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดมีการดำเนินงาน 3 ลักษณะ คือ

1.1.1 การกำหนดเนื้อหาความรู้เรื่องการป้องกันยาเสพติดในหลักสูตรในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

1.1.2 การสอดแทรกเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดไว้ในการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆโดยครูอาจารย์สามารถสอดแทรกกิจกรรมและเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดในรูปแบบต่างๆให้เหมาะสมกับเหตุการณ์และเนื้อหาวิชาที่สอน

1.1.3 การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นการจัดกิจกรรมที่ไม่สามารถผนวกหรือสอดแทรกในการเรียนการสอนปกติ

1.2 มาตรการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์มุ่งรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสารเพื่อการป้องกันยาเสพติดแก่นักเรียนเพื่อสร้างความตระหนักต่อปัญหายาเสพติดและรู้จักปฏิบัติตนในการป้องกันปัญหายาเสพติดกิจกรรมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ดังนี้

1.2.1 การจัดป้ายนิเทศในชั้นเรียนหรือตามบอร์ดต่างๆในโรงเรียน

1.2.2 การจัดนิทรรศการในเวลาและโอกาสที่สำคัญเช่นวันต่อต้านยาเสพติด

1.2.3 การจัดเสียงตามสายในโรงเรียน

1.2.4 กิจกรรมหน้าเสาธง

1.2.5 การจัดทำโปสเตอร์และแผ่นพับเพื่อเผยแพร่ในสถานศึกษา

1.2.6 การจัดบรรยายพิเศษอภิปรายหรือโต้วาทีโดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ

1.2.7 การจัดการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในโรงเรียน

1.3 มาตรการทางเลือกเป็นมาตรการที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆทั้งทางร่างกาย อารมณ์และสังคมของนักเรียนตามความสนใจการจัดกิจกรรมทางเลือกด้านต่างๆมีดังนี้

1.3.1 ด้านสุขภาพอนามัยได้แก่กิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพกิจกรรมกีฬาและการออกกำลังกายเป็นต้น

1.3.2 ด้านจริยธรรมได้แก่กิจกรรมทางศาสนาการอบรมคุณธรรมจริยธรรมการฝึกสมาธิเป็นต้น

1.3.3 ด้านสังคมได้แก่กิจกรรมอบรมนักเรียนแกนนำด้านยาเสพติดกิจกรรมศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่นกิจกรรมทางวัฒนธรรมประเพณีกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์เป็นต้น

1.3.4 ด้านอาชีพได้แก่กิจกรรมสหกรณ์กิจกรรมบริษัทจำกัดในโรงเรียนกิจกรรมฝึกอาชีพกิจกรรมโครงการส่งเสริมการเกษตรในโรงเรียนเป็นต้น

1.3.5 อื่นๆได้แก่สิ่งประดิษฐ์นวัตกรรมใหม่กิจกรรมวิชาการ (ติวหรือทำการบ้าน) เป็นต้น

1.4 การสร้างเสริมทักษะชีวิตมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างคุณลักษณะหรือความสามารถในเชิงสังคมจิตวิทยาให้นักเรียนสามารถเผชิญสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพทักษะชีวิตเป็นความสามารถขั้นพื้นฐานที่ทุกคนจำเป็นต้องใช้ในสังคมที่ได้มาจากการฝึกฝนจนชำนาญนั่นเอง

1.5 การใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อนในช่วงวัยรุ่นเพื่อนนับเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อความคิด เจตคติและพฤติกรรมของวัยรุ่นด้วยกันการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดได้ตระหนักถึงความสำคัญ และเห็นคุณค่าของกลุ่มเพื่อนว่ามีอิทธิพลสามารถโน้มน้าวชักจูงเพื่อนในกลุ่มด้วยการดูแลให้ความช่วยเหลือและแนะนำเพื่อนไปในทางที่ดีได้ซึ่งเป็นการเฝ้าระวังป้องกันและแก้ไขเพื่อนนักเรียนที่มีปัญหาให้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนกิจกรรมกลุ่มเพื่อนดำเนินการโดยการฝึกอบรมนักเรียนที่มีบุคลิก เป็นผู้นำให้เป็นแกนนำของกลุ่มเพื่อนและมอบหมายบทบาทให้ปฏิบัติบทบาทกลุ่มเพื่อนมีดังนี้

1.5.1 บทบาทเพื่อนสนิทหรือเพื่อนซี้ที่สามารถให้คำปรึกษาแนะนำดูแลช่วยเหลือ ในปัญหาต่างๆ

1.5.2 บทบาทเพื่อนเรียนช่วยเหลือกันในการเรียนเช่นทำการบ้านติวหนังสือ เป็นต้น

1.5.3 บทบาทนักเรียนแกนนำป้องกันยาเสพติดในการเป็นแบบอย่างที่ดีไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเป็นแกนสร้างและขยายเครือข่ายการทำงานและเป็นแกนขับเคลื่อนกิจกรรม ป้องกันแก้ไขและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด

1.6 การจัดระเบียบและปรับสภาพแวดล้อมการจัดบริเวณและสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เป็นสถานที่ที่น่าอยู่ น่าเรียนจะทำให้นักเรียนมีความรักและผูกพันต่อสถานที่ที่กระตือรือร้นอยากมาโรงเรียนและรวมกลุ่มกันใช้เวลาในทางสร้างสรรค์ด้วยการเพิ่มหรือเปิดพื้นที่ดีให้นักเรียนใช้ประโยชน์ทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียนควบคุมหรือลดพื้นที่เสี่ยงบริเวณภายในโรงเรียนไม่ให้มีมุมอับมุมปลอดภัยและสถานที่ลับตาที่จะเป็นแหล่งมั่วสุม

2. กลุ่มนักเรียนที่เสี่ยงหรือมีประสบการณ์ในการใช้ยาเสพติดนักเรียนกลุ่มเสี่ยงส่วนมากจะเริ่มจากการสูบบุหรี่ใช้ยาเสพติดประเภทยาบ้ากัญชาและสารระเหยโดยจะมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนเช่นไม่รับผิดชอบหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายไม่เอาใจใส่ในการเรียนผลการเรียนตกต่ำหลักในชั้นเรียนหนีเรียนเที่ยวกลางคืนเล่นการพนันคบคนแปลกหน้ามีค่านิยมในการใช้ยาเสพติดจับกลุ่มมั่วสุมก่อความวุ่นวายวิวาทเสพยาเสพติดเป็นต้นนักเรียนกลุ่มนี้หากโรงเรียนละเลยไม่ใส่ใจดูแลช่วยเหลืออาจทำให้มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมมากยิ่งขึ้นรวมถึงพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดจึงจำเป็นต้องให้มีมาตรการให้ความช่วยเหลือและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงหรือเพิ่งเริ่มใช้ยาเสพติดดังนี้

2.1 จัดบริการให้คำปรึกษาแนะนำโดยอาจารย์ที่ปรึกษาอาจารย์แนะแนวโดยเพื่อนนักเรียนในศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่นในสถานศึกษา (Friends Corner)

2.2 สร้างค่านิยมใหม่ในเรื่องการคบเพื่อนและการไม่ใช้ยาเสพติด

2.3 ปรับเปลี่ยนความคิดให้เห็นคุณค่าตนเองและพฤติกรรมเบี่ยงเบนต่าง

2.4 ประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา

2.5 จัดทำกลุ่มบำบัดในโรงเรียนโดยมีครูดูแลอย่างใกล้ชิด

2.6 จัดการเรียนการสอนเสริมพิเศษให้กับนักเรียน

2.7 ดำเนินมาตรการป้องกันอย่างเข้มงวดเช่นตรวจค้นการลักลอบนำยาเสพติดมาใช้สุ่มตรวจปัสสาวะแก่นักเรียนกลุ่มนี้เป็นครั้งคราวโดยไม่มีการแจ้งล่วงหน้า

3. กลุ่มนักเรียนที่ติดยาเสพติดนักเรียนกลุ่มนี้จะใช้ยาเสพติดเป็นประจำจนติดพฤติกรรมโดยทั่วไปจะไม่สามารถเรียนหนังสือต่อไปได้โกหกหลอกลวงลักขโมยทรัพย์สินของเพื่อนนักเรียนครูอาจารย์และโรงเรียนเพื่อหาเงินซื้อยาเสพติดนอกจากนั้นยังมีพฤติกรรมในการหาเงินด้วยการขายยาเสพติดให้เพื่อนนักเรียนด้วยกันเพื่อการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดไปสู่เพื่อนกลุ่มอื่นควรประสานให้ผู้ปกครองส่งนักเรียนกลุ่มนี้เข้ารับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพในสถานบำบัดรักษาและติดตามดูแลช่วยเหลือระหว่างที่กลับมาศึกษาต่อหลังจากบำบัดรักษาไม่ควรไล่เรียนออกจากโรงเรียนด้วยเหตุผลของการติดยาเสพติด

4. กลุ่มนักเรียนที่มีพฤติกรรมในการค้ายาเสพติดนักเรียนที่มีพฤติกรรมในการขายยาเสพติดให้แก่เพื่อนนักเรียนด้วยกันในโรงเรียนมี 2 กลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 นักเรียนที่ผู้ค้ายาเสพติดโดยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการค้ายาเสพติดหรือเป็นผู้ค้ารายย่อยโรงเรียนควรประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการดำเนินการป้องกันปราบปรามด้วยมาตรการทางการศึกษาเช่นการภาคทัณฑ์หากไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือพบว่าเป็นผู้ค้ารายใหญ่

ในโรงเรียนควรดำเนินการทางกฎหมายต่อไปก่อนที่ปัญหายาเสพติดในโรงเรียนจะขยายตัวมากขึ้น

กลุ่มที่ 2 กลุ่มนักเรียนที่ติดยาเสพติดและขายยาเสพติดให้เพื่อนเพราะต้องการยาของแถมเพื่อใช้เองหรือต้องการเงินเพื่อซื้อยาเสพติดใช้นักเรียนกลุ่มนี้ถือว่าเป็นผู้ป่วยติดยาเสพติดไม่ถือว่าเป็นอาชญากรโดยสันดานโรงเรียนควรตักเตือนและภาคทัณฑ์และส่งนักเรียนเข้ารับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพหรือให้ผู้ปกครองดำเนินการพาไปบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพถ้านักเรียนยังไม่ยุติพฤติกรรมดังกล่าวควรดำเนินการเช่นเดียวกับนักเรียนกลุ่มที่ 1 นอกจากนี้โรงเรียนควรเข้มงวดในการป้องปรามด้วยการจัดเวรยามสอดส่องดูแลตรวจค้นติดตั้งตู้แดงในบริเวณที่เสี่ยงในโรงเรียนและรอบๆสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวถึง มาตรการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามคู่มือดำเนินการโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2556:13-14) โดยจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ตามกลุ่มสนใจเพื่อเสริมสร้างความตระหนัก และปลูกจิตสำนึกไม่ให้นักเรียนไปข้องเกี่ยวกับยาเสพติด ดังนี้

1. สถานศึกษาจัดกิจกรรมให้ความรู้ สร้างความตระหนักถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด โดยจัดกิจกรรมดังต่อไปนี้

1.1 โครงการห้องเรียนสีขาว

1.2 กิจกรรมครูแดร์ (D.A.R.E.) / ครูพระ / ครูทหาร / ครูผู้สอน / วิทยากร / ครูภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.3 กิจกรรมลูกเสือ / เนตรนารี / ยุวกาชาด / นักศึกษาวิชาทหาร ด้านยาเสพติด/กองร้อยลูกเสืออาสาบำเพ็ญประโยชน์

1.4 มีการบูรณาการการเรียนการสอนเรื่องยาเสพติดทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

1.5 โครงการรณรงค์วันสำคัญต่อต้านยาเสพติด

1.6 กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด

1.7 กิจกรรมอื่นๆ

2. สถานศึกษาจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์

2.1 กิจกรรมบ้านหลังเรียน

2.2 กิจกรรมด้านศิลปะ

2.3 กิจกรรมด้านดนตรี

2.4 กิจกรรมด้านกีฬา

2.5 กิจกรรมชุมนุมและชมรม

2.6 กิจกรรมอื่นๆ

3. สถานศึกษาจัดกิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม

3.1 กิจกรรมค่ายคุณธรรม

3.2 กิจกรรมจิตอาสา/ผู้บำเพ็ญประโยชน์

3.3 กิจกรรมสำคัญทางศาสนา

3.4 การจัดห้องคุณธรรมจริยธรรม

3.5 กิจกรรมสมุดบันทึกความดี

3.6 กิจกรรมอื่นๆ

4. สถานศึกษามีการจัดสภาพสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนปลอดภัย

4.1 สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้/อุทยานการศึกษาป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา

4.2 สถานศึกษามีการดำเนินงานจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ในโครงการห้องเรียนสีขาว

4.3 สถานศึกษามีการจัดสภาพสิ่งแวดล้อมที่ปราศจากพื้นที่เสี่ยง

4.4 สถานศึกษาจัดพื้นที่ให้มีลานกีฬาต้านยาเสพติด

4.5 สถานศึกษาจัดเวทีกิจกรรมต้านยาเสพติด

4.6 กิจกรรมอื่นๆ

สรุปได้ว่าด้านการป้องกันคือ การดำเนินงานตามระบบการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับนักเรียนในสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมต่างๆตามโครงการสถานศึกษาสีขาวที่มีการจัดกิจกรรมดังต่อไปนี้ การกำหนดกฎระเบียบเพื่อใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนอย่างชัดเจน จัดกิจกรรมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผน/ยุทธศาสตร์ของการป้องกันยาเสพติด ในสถานศึกษาให้กับบุคลากร จัดทำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติด จัดบูรณาการเนื้อหาสาระด้านยาเสพติดในการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด จัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ตามกลุ่มสนใจให้กับนักเรียน เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ จัดกิจกรรมอบรมนักเรียนแกนนำต่อต้านยาเสพติดในโรงเรียน จัดกิจกรรมอบรม นักเรียนกลุ่มเสี่ยงที่มีปัญหายาเสพติดในโรงเรียน มีพื้นที่จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงออก จัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ให้มีความปลอดภัยจากยาเสพติด ระดมทุนจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา และการป้องกันปัญหายาเสพติด สร้างเครือข่ายผู้ปกครอง และชุมชนในการติดต่อประสานงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกัน ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนได้ตระหนักถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด ผ่านสื่อในรูปแบบต่างๆ จัดตั้งศูนย์รับเรื่องร้องทุกข์ปัญหาด้านยาเสพติดภายในโรงเรียน

4.4.2 ด้านการค้นหา

สถานศึกษาจำเป็นต้องจัดระบบงานด้านยาเสพติดเพื่อบูรณาการทำงานทั้งหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอกให้สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2550: 11-18)

ระบบข้อมูลเป็นปัจจัยสำคัญของการทำงานที่สามารถบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดคือการทำงานบนพื้นฐานของข้อมูลที่มีคุณภาพไม่ใช้การทำงานบนพื้นฐานของความรู้สึกนึกคิดเพียงลำพังการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดก็เช่นเดียวกันต้องอาศัยข้อมูลเพื่อการวางแผนและวิธีการที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัญหาข้อมูลสำคัญในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษามีดังนี้

1. ข้อมูลสภาพปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาควรมีการจัดเก็บวิเคราะห์สถานการณ์และรายงานสภาพปัญหายาเสพติดของโรงเรียนทุกภาคการศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการติดตามเฝ้าระวังปัญหาและจัดทำแผนงานโครงการและกิจกรรมเตรียมการป้องกันแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม

2. ข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยมีข้อมูลที่จัดเก็บดังนี้

2.1 ข้อมูลส่วนบุคคลที่มีการจัดเก็บในระเบียบแบบประเพณีพฤติกรรมเด็ก (SDQ)

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมทุกด้านทั้งดีและเบี่ยงเบนเช่นข้อมูลนักเรียนแกนนำการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา

2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมยาเสพติดและการแก้ไข (กรณีพบนักเรียนมีปัญหายาเสพติด)

3. ข้อมูลการดำเนินงานสามารถจัดเก็บในรูปแบบเอกสารหรือสื่อมัลติมีเดียเพราะนอกจากเป็นหลักฐานการดำเนินงานแล้วข้อมูลดังกล่าวยังเป็นองค์ความรู้สำคัญในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษานอกจากนี้สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการรายงานผลการดำเนินงานให้กับหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย

กระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวถึงมาตรการค้นหา ตามคู่มือดำเนินการโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยจากยาเสพติดและอบายมุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2557: 14) โดยมีการคัดกรอง กลุ่มติด และกลุ่มคำ โดยการจัดกิจกรรม ดังนี้

1. สถานศึกษามีการคัดกรองสำรวจสภาพการใช้ยาเสพติด (RE-X-RAY) ภาคเรียนละ 1 ครั้งภาคเรียนที่ 1 ภายในวันที่ 30 มิถุนายน ภาคเรียนที่ 2 ภายในวันที่ 30 พฤศจิกายนของปีการศึกษา และรายงานผู้บังคับบัญชา/หน่วยงานต้นสังกัดตามลำดับ

2. สถานศึกษามีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา

3. สถานศึกษามีการสุ่มตรวจปัสสาวะหาเสพติด อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

4. สถานศึกษามีระบบการค้นหาโดยให้นักเรียน นักศึกษาแกนนำ ครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษาสังเกตพฤติกรรมทุกสัปดาห์

สรุปได้ว่าด้านการค้นหา คือ การดำเนินงานในการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเป็นรายบุคคลที่มีพฤติกรรมด้านยาเสพติด โดยแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม คือ กลุ่มปลอดภัย กลุ่มเสี่ยง กลุ่มเสพติด กลุ่มติด และกลุ่มคำ การจัดระบบการค้นหาผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยให้นักเรียนร่วมกับครูประจำชั้น สังเกตพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง มีการสุ่มตรวจปัสสาวะนักเรียนเพื่อสำรวจสภาพการใช้ยาเสพติดอย่างสม่ำเสมอ การส่งต่อข้อมูลนักเรียนที่ต้องแก้ไขปัญหายาเสพติดไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มการรายงานสภาพปัญหายาเสพติดให้ผู้บังคับบัญชา/หน่วยงานต้นสังกัดรับทราบ

4.2.3 ด้านการรักษา

งานด้านการรักษาแก้ไข มีกรอบแนวคิดการแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาที่มีปัญหายาเสพติดหลังจากการคัดกรองนักเรียนแล้วสถานศึกษาจะต้องดำเนินการส่งเสริมพัฒนาป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนทั้งเป็นรายบุคคล/กลุ่มซึ่งในกลุ่มปกติสถานศึกษาจะต้องส่งเสริมพัฒนาให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพด้วยกิจกรรมที่หลากหลายที่ส่งเสริมการเรียนรู้ส่งเสริมสุขภาพกายสุขภาพจิตส่งเสริมด้านความประพฤติการปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่น สำหรับเด็กกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มที่มีปัญหาสถานศึกษาจะต้องดำเนินการแก้ไขให้ความช่วยเหลือและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียนที่มีปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบนรวมทั้งปัญหาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพื่อให้กลับสู่ครอบครัวสถานศึกษาและสังคมได้อย่างมีความสุขมีแนวทางและภารกิจสำคัญดังนี้ (สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2549: 25-28)

1. การคัดกรองเพื่อจำแนกกลุ่มเสี่ยง/กลุ่มเสพ/กลุ่มค้าได้แก่ครูทุกคนคัดกรองนักเรียนโดยใช้เครื่องมือตามความเหมาะสมวิเคราะห์และส่งต่อข้อมูลนักเรียนที่ต้องแก้ไขปัญหาลงให้ผู้เกี่ยวข้อง
2. การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้แก่การเข้าค่ายคุณธรรม/จริยธรรมค่ายพุทธธรรมค่ายทักษะชีวิตฯลฯให้คำแนะนำปรึกษาให้นักเรียนผู้ปกครองการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เชิญผู้ปกครองมาพบ
3. บำบัดรักษาผู้เสพ/ผู้ติดได้แก่ประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งต่อนักเรียนเข้าสู่ระบบการบำบัดรักษาฟื้นฟูและพัฒนาติดตามดูแลระหว่างและหลังจากบำบัดรักษา
4. การเสริมสร้างศักยภาพได้แก่ให้โอกาสกลับมาศึกษาต่อฝึกอาชีพ

นอกจากนี้ยังมีระบบการให้คำปรึกษาที่เป็นส่วนหนึ่งในการแก้ไขปัญหายาเสพติด การให้คำปรึกษาเป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทั้งปัญหาส่วนตัวปัญหาการเรียนปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบนต่าง ๆ และปัญหายาเสพติดการให้คำปรึกษาจะช่วยให้นักเรียนสามารถหาทางแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นด้วยตนเองได้ถูกต้องและเหมาะสมในกระบวนการให้คำปรึกษามีบุคคลหลายฝ่ายเข้ามาเกี่ยวข้องได้แก่เพื่อนนักเรียนผู้ปกครองอาจารย์ที่ปรึกษาอาจารย์แนะแนวอาจารย์อื่นที่มีความสามารถช่วยเหลือนักเรียนได้รวมทั้งนักจิตวิทยากรณีที่ปัญหาเชิงลึกที่ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่ต้องปฏิบัติงานสัมพันธ์และเชื่อมโยงกันพร้อมส่งต่อปัญหาตามสภาพปัญหาและศักยภาพของบุคคลที่เข้ามามีส่วนช่วยเหลือนอกจากนี้ในกระบวนการให้คำปรึกษาควรนำผู้ปกครองนักเรียนมารับรู้รับทราบถึงปัญหาและวิธีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นการสร้างความร่วมมือระหว่างครอบครัวและโรงเรียนในการแก้ไขปัญหายาอีกทางหนึ่ง

กลุ่มเพื่อนโดยทั่วไปนักเรียนจะมีเพื่อนที่คอยดูแลช่วยเหลือกันตามศักยภาพแต่เพื่อให้การดูแลช่วยเหลือกันเป็นไปในทางที่เหมาะสมควรจัดให้มีระบบการให้คำปรึกษาด้วยกลุ่มเพื่อนโดยให้นักเรียนแกนนำที่ได้รับการอบรมที่มีความสามารถดูแลช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำตักเตือนและเป็นผู้ชักชวนนักเรียนที่มีปัญหาให้เข้าสู่ระบบการให้คำปรึกษาดังนั้นปัญหาลักษณะหนึ่งที่นักเรียน

สามารถแก้ไขกันได้จะยุติในกลุ่มเพื่อนส่วนปัญหาที่เกินขีดความสามารถของนักเรียนก็จะถูกส่งต่อไปยังอาจารย์ดังนั้นแก่นากลุ่มเพื่อนสามารถแบ่งเบาภาระหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์แนะแนวได้ในระดับหนึ่งการให้นักเรียนดูแลช่วยเหลือในเบื้องต้นนี้ทำให้มีระบบเฝ้าระวังป้องกันและแก้ไขปัญหาคายอยู่ในกลุ่มนักเรียนทั่วไปในวิธีการดำเนินชีวิตทั้งในขณะที่อยู่ในและนอกโรงเรียนส่งผลให้สามารถดูแลนักเรียนได้ทันทั่วทั้งที่และทั่วถึง

อาจารย์ที่ปรึกษาเมื่อแก่นากลุ่มเพื่อนพบปัญหาของเพื่อนและไม่สามารถให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือได้จะส่งต่อปัญหาและนักเรียนที่มีปัญหาให้กับอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อหาทางแก้ไขที่เหมาะสมต่อไปดังนั้นอาจารย์ที่ปรึกษาจึงควรมีความรู้พื้นฐานในการให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน

อาจารย์แนะแนวกรณีที่นักเรียนมีปัญหาคายที่แก่นากลุ่มเพื่อนและอาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถให้คำปรึกษาหรือช่วยเหลือได้ก็จะส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาให้กับอาจารย์แนะแนวเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาคายเช่นปัญหาคายทางจิตใจปัญหาคายส่วนตัวปัญหาคายการติดยาเสพติดเป็นต้นซึ่งอาจารย์แนะแนวจะให้คำปรึกษาแก่นักเรียนผู้นั้นเพื่อให้สามารถหาทางแก้ไขที่ถูกต้องและเหมาะสมด้วยตนเอง

นักจิตวิทยาหากปัญหาคายมีความรุนแรงมากเกินขีดความสามารถไม่สามารถดูแลช่วยเหลือได้โดยอาจารย์โรงเรียนควรส่งต่อไปแก่นักจิตวิทยาหรือจิตแพทย์เพื่อให้การช่วยเหลือที่เหมาะสมต่อไป

อาจารย์แนะแนวจึงควรเป็นผู้มีความรู้ในการให้คำปรึกษาการส่งต่อปัญหาคายไปยังหน่วยงานภายนอกตลอดจนเป็นผู้ที่คอยดูแลและพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาให้สามารถทำหน้าที่ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการได้อธิบายถึงมาตรการรักษาตามคู่มือดำเนินการโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยจากยาเสพติดและอบายมุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2557: 15) โดยได้มีการจัดระบบการส่งต่อกลุ่มเสี่ยง กลุ่มติดเข้าสู่อการบำบัดรักษาตามระบบสมัครใจ การนำสู่กระบวนการจิตสังคมบำบัดในสถานศึกษาและค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมโดยมีการกำหนดแนวทางและนโยบายในการบำบัดรักษากลุ่มเสี่ยง กลุ่มติด ดังนี้

1. สถานศึกษามีระบบการส่งต่อที่เป็นระบบ
2. สถานศึกษาจัดค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
3. สถานศึกษามีแนวทางการดำเนินงานด้านจิตสังคมบำบัดในสถานศึกษา
4. สถานศึกษามีคลินิกการให้คำปรึกษา เช่น ศูนย์เพื่อนใจวัยรุ่นในสถานศึกษา

สรุปได้ว่าด้านการรักษา คือ การดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดตั้งคณะกรรมการติดตามดูแลพฤติกรรมนักเรียน ในการประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด มีอาจารย์แนะแนว หรือนักจิตวิทยาในสถานศึกษา ที่สามารถให้คำปรึกษา พื้นฟูสภาพจิตใจนักเรียน การสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ในการช่วยแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งในระหว่าง

และหลังจากการบำบัดรักษาฟื้นฟู การจัดระบบการส่งต่อกลุ่มเสี่ยง กลุ่มติด เข้าสู่การบำบัดรักษา อย่างถูกวิธี การตั้งคลินิกให้คำปรึกษา หรือศูนย์/เพื่อนใจวัยรุ่นในสถานศึกษา เพื่อช่วยแก้ปัญหา ยาเสพติด การจัดค่ายสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดหรือค่ายทักษะชีวิตในสถานศึกษา การจัดอบรม เทคนิคการให้คำปรึกษาด้านการบำบัดรักษายาเสพติดและการฟื้นฟู สำหรับ ครู และผู้ปกครอง กิจกรรมการให้ครูเชิญผู้ปกครองมาพบเพื่อร่วมแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกัน ทั้งในระหว่างที่ บำบัดรักษา และหลังจากบำบัดรักษา กิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง บ้านกับโรงเรียน

4.2.4 ด้านการเฝ้าระวัง

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดยังได้กล่าวถึงระบบการเฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด. 2550: 13)

สถานศึกษาควรสร้างระบบกลไกเฝ้าระวังยาเสพติดในโรงเรียนให้เป็นระบบแจ้งเตือนในเรื่องยาเสพติดให้กับผู้เกี่ยวข้องเพื่อเตือนภัยสร้างสภาวะป้องกันที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการหวนกลับของยาเสพติดสามารถดำเนินการดังนี้

1. สำรวจสภาพปัญหาและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างสม่ำเสมอ
2. รับแจ้งข่าวสารและเบาะแสจากบุคคลภายในสถานศึกษาและชุมชนประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลพฤติกรรมและพื้นที่ปัญหาโดยการจัดโทรศัพท์สายด่วนรับแจ้งเบาะแสทั้งนี้ต้องตรวจสอบข้อมูลและสร้างความมั่นใจในความปลอดภัยให้กับผู้ให้ข่าวสารและแจ้งเบาะแส
3. แจ้งเตือนปัญหาให้กับผู้เกี่ยวข้องด้วยการประกาศหรือแจ้งสถานการณ์ให้ทราบทั่วกัน ประชุมผู้เกี่ยวข้อง
4. ปฏิบัติการแก้ไขด้วยการสร้างสภาวะป้องกันปัญหาที่เหมาะสม

นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการได้อธิบายถึงมาตรการเฝ้าระวัง ตามคู่มือดำเนินการ โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2557: 15) โดยจัดให้มีนักเรียนแกนนำ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อเฝ้าระวังไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดของยาเสพติด จัดระเบียบพื้นที่เสี่ยง และมีการขจัดปัจจัยเสี่ยงพื้นที่อับ โดยจัดสภาพสิ่งแวดล้อมที่ไม่ให้อื้อต่อการไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยมีระบบและกลไกการเฝ้าระวังสถานการณ์แพร่ระบาดของยาเสพติดที่ ก่อให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. สถานศึกษามีการป้องกันโดยจัดกิจกรรมดังต่อไปนี้
 - 1.1 โครงการสำรวจประสานโรงเรียน 1 ดำรวจ 1 โรงเรียน / ครูแดร์ (D.A.R.E.)
 - 1.2 กิจกรรมหน้าเสาธง 5 นาที (สำรวจ ผู้นำชุมชน ผู้บริหาร)
 - 1.3 กิจกรรมโฮมรูม
 - 1.4 กิจกรรมสภานักเรียน

1.5 กิจกรรมแนะแนว

1.6 กิจกรรมอื่นๆ

2. สถานศึกษามีนักเรียนนักศึกษาแกนนำหรือจิตอาสาในการดำเนินงานด้านยาเสพติด อย่างน้อยห้องเรียนละ 5 คน หรือ ตามสัดส่วน 1:20โดยมีกิจกรรมดังต่อไปนี้

2.1 โครงการสารวัตรนักเรียน นักศึกษาปส.

2.2 จัดนักเรียน นักศึกษาแกนนำ เฝ้าระวังพื้นที่ต่างๆ ในสถานศึกษา

2.3 กิจกรรมอื่นๆ

3. สถานศึกษามีครูอาจารย์แกนนำ

3.1 โครงการสารวัตรนักเรียนเสมารักษ์

3.2 จัดครูเวรประจำวัน เฝ้าระวังพื้นที่ต่างๆ ในสถานศึกษา

3.3 จัดครูออกตรวจพื้นที่เสี่ยงรอบบริเวณสถานศึกษาร่วมกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

3.4 กิจกรรมอื่นๆ

4. สถานศึกษามีเครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สรุปได้ว่าด้านการเฝ้าระวัง คือ การดำเนินงานของสถานศึกษาในการรายงานสถานการณ์ เรื่องยาเสพติดให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ มีการติดตาม สังเกต สืบสวนสภาพปัญหาและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ การตั้งสถานีตำรวจในสถานศึกษา เพื่อป้องปรามพฤติกรรมเบี่ยงเบนและรับแจ้งความ กรณีเกิดเหตุภายในโรงเรียน การจัดตั้งคณะกรรมการ ฝ่ายต่างๆ ในการกำหนดภารกิจตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่ายร่วมกันอย่างชัดเจน การจัดระเบียบสภาพแวดล้อมไม่ให้เกิดพื้นที่เสี่ยง พื้นที่อับ ที่จะเอื้อต่อการเข้าไปข้องเกี่ยวกับยาเสพติด ของนักเรียน การจัดครูร่วมกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน ออกตรวจพื้นที่เสี่ยงรอบ บริเวณสถานศึกษา จัดนักเรียนแกนนำหรือจิตอาสา เฝ้าระวังพื้นที่ต่างๆ ในสถานศึกษา จัดกิจกรรม บัณฑิตและเฝ้าระวังปัญหาเสพติดในโรงเรียน

4.2.5 ด้านการบริหารจัดการ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้กล่าวถึงระบบบริหารจัดการ และแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด. 2550: 14)

ระบบบริหารจัดการสถานศึกษาควรจัดโครงสร้างและกลไกการบริหารจัดการงานด้าน ยาเสพติดเพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินงานในระบบต่างๆ ด้วยการสร้างกลไกการทำงานได้แก่กลไกระดับ ห้องเรียนชั้นเรียนกลุ่ม/ชมรมและโรงเรียนโดยกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบงานที่ชัดเจนซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนผู้บริหารครูอาจารย์ทุกฝ่ายผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนในรูปแบบคณะกรรมการนักเรียน นักศึกษาคณะกรรมการสถานศึกษาหรือคณะกรรมการเฉพาะกิจโดยมีภารกิจหลักดังนี้

1. จัดทำแผนโดยจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อเตรียมการกิจกรรมและงบประมาณดำเนินงานทั้งนี้ควรบูรณาการการจัดทำแผนร่วมกับสถานศึกษาในพื้นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหน่วยงานต้นสังกัดในพื้นที่สำนักงานคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นต้นเพื่อบูรณาการเป้าหมายวิธีการและทรัพยากรดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนงานที่เป็นเอกภาพบริหารทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่าและลดความซ้ำซ้อนกาดำเนินงาน

2. อำนวยการขับเคลื่อนกิจกรรมด้านยาเสพติดระดมทรัพยากรดำเนินงานจากหน่วยงานภาคีเครือข่ายการทำงานและชุมชน

3. พัฒนาบุคลากรเพื่อปฏิบัติงานด้านยาเสพติดเช่นนักเรียนแกนนำครูแกนนำ

4. กำกับติดตามการดำเนินงาน

5. รวบรวมและรายงานผลการดำเนินงาน

6. วิจัยและพัฒนาวิชาการด้านยาเสพติดในสถานศึกษานับได้ว่าเป็นสถานที่ที่มีการแปลงนโยบายการแก้ไขปัญหายาเสพติดสู่การปฏิบัติในกลุ่มนักเรียนโดยตรงของหน่วยงานและองค์กรต่างๆรวมทั้งของสถานศึกษาเองจึงกล่าวได้ว่าสถานศึกษาเป็นสถานที่เต็มเปี่ยมไปด้วยประสบการณ์และผลงานด้านยาเสพติดซึ่งเป็นโอกาสอันดีที่ครูอาจารย์นักวิชาการศึกษาและผู้สนใจจะทำการค้นคว้าศึกษาวิจัยประเมินผลสรุปบทเรียนและประสบการณ์การทำงานจัดทำเป็นองค์ความรู้ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาเพื่อเผยแพร่และการศึกษาต่อยอดเพื่อพัฒนารูปแบบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพต่อไป

กระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวถึงมาตรการบริหารจัดการ ตามคู่มือดำเนินการโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2557: 16) โดยสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การดำเนินงาน มีแผนปฏิบัติการ และการอำนวยการ กำกับ ติดตาม ประเมินผล โดยมีการดำเนินงานอย่าง เป็นระบบเพื่อให้ปลอดยาเสพติดอย่างเข้มแข็งและยั่งยืนโดยดำเนินงานด้วยระบบบริหารจัดการ ดังนี้

1. สถานศึกษามีนโยบายและยุทธศาสตร์

2. สถานศึกษามีแผนงานและโครงการ/กิจกรรม

3. สถานศึกษามีคณะกรรมการดำเนินงาน

4. สถานศึกษามีความร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบูรณาการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน

5. สถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

สรุปได้ว่าด้านการบริหารจัดการ คือ การดำเนินงานของสถานศึกษาในการจัดระบบบริหารจัดการและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนโดยมีการจัดกิจกรรมดังต่อไปนี้ การจัดโครงสร้างและกลไกการบริหารจัดการงานด้านยาเสพติด มีการกำหนดผู้รับผิดชอบงานด้านยาเสพติดในรูปคณะกรรมการดำเนินงานประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน จัดทำ

แผนปฏิบัติการประจำปีด้านยาเสพติด เพื่อการเตรียมกิจกรรมและงบประมาณดำเนินงานอย่างชัดเจน บูรณาการ จัดทำแผนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเป้าหมาย วิธีการ และทรัพยากรการดำเนินงานร่วมกัน มีการขับเคลื่อนงานที่เป็นเอกภาพ ลดความซ้ำซ้อน พัฒนาครูร่วมกับนักเรียนแกนนำ เพื่อรับผิดชอบปฏิบัติงานด้านยาเสพติด การกำกับ ติดตาม การดำเนินงาน ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด การรวบรวม และรายงานผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อจัดทำเป็นองค์ความรู้ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา และการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

สรุปได้ว่าการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษาในสังกัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 นั้นได้ยึดตามคู่มือแนวทางการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยจากยาเสพติดและอบายมุข ของกระทรวงศึกษาธิการ ที่มี 5 ด้านคือ ด้านการป้องกัน ด้านการค้นหา ด้านการรักษา ด้านการเฝ้าระวัง และด้านการบริหารจัดการ

ตัวแปรที่ส่งผลเกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของครูในสถานศึกษา อำเภอธัญบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 มีหลายตัวแปรประกอบด้วย

สถานภาพในการปฏิบัติงาน และประสบการณ์ในการทำงาน ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยของ ดิเรก บุรณ์เจริญ (2556: 48) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ผลการวิจัยพบว่าการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เมื่อจำแนกตามสภาพตำแหน่ง พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน และผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการเตรียมการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดตัวแปรอิสระ ดังนี้

1. สถานภาพในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

1.1 ครูที่ปรึกษา

1.2 ครูฝ่ายปกครอง

1.3 ครูผู้สอน (ที่ไม่ใช่ครูที่ปรึกษา)

2. ประสบการณ์ในการทำงาน ประกอบด้วย

- 2.1 ต่ำกว่า 5 ปี
- 2.2 ตั้งแต่ 5 – 10 ปี
- 2.3 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ประเภทของสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยของสมพงษ์ น้อยพันธุ์ (2555: 64) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผลการวิจัยพบว่า เปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน นั่นคือสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษมีการปฏิบัติมากกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดตัวแปรขนาดของสถานศึกษาออกเป็น 3 ขนาด จำแนกตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546: 37) โดยยึดจำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ในการแบ่งดังนี้

1. ขนาดเล็ก หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1-499 คน
2. ขนาดกลาง หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500 – 1,499 คน
3. ขนาดใหญ่ หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คนขึ้นไป

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

กรรณิกา ศรีสัตย์รสนา (2542: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของกรมสามัญศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางจังหวัดขอนแก่นมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ 1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปเกี่ยวกับสถานการณ์ยาเสพติด 2. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด 3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพทั่วไปเกี่ยวกับสถานการณ์ยาเสพติดในโรงเรียนโดยภาพรวมนั้นครูส่วนมากมีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดโดยศึกษาจากเอกสารตำรา หนังสือนอกจากนั้นยังมีการชี้แจงเรื่องยาเสพติดจากโรงเรียนครูเคยผ่านการอบรมเรื่องยาเสพติดจากกรมสามัญศึกษาและหน่วยงานนอกกรมสามัญศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางเปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายทั้งหมดนักเรียนชายใช้ยาเสพติดมากที่สุดโดยมีสาเหตุมาจากการอยากทดลองความรุนแรงของยาเสพติดจะเกิดกับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและนักเรียนนำยาเสพติดเข้ามาเองมากที่สุดคือบุหรี่ 2. การปฏิบัติงานตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษากกรมสามัญศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางจังหวัดขอนแก่นโดยภาพรวมมีการปฏิบัติงานในระดับมากเมื่อพิจารณาแต่ละด้านสิ่งที่

เด่นชัดในการปฏิบัติงานได้แก่การจัดทำโครงการรองลงไปคือการจัดตั้งทีมงานการกำกับติดตามการประสานงานและการจัดกิจกรรมตามลำดับเมื่อพิจารณาแต่ละด้านสิ่งที่เด่นชัดในการปฏิบัติงานได้แก่การจัดทำโครงการโดยโรงเรียนมีการตอบสนองนโยบายและแนวปฏิบัติของกรมสามัญศึกษาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขในโรงเรียนมีการกำหนดโครงการ/กิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในแผนปฏิบัติการมีการสำรวจปัญหาเสพติดของนักเรียนมีการประชุมเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดทุกปีอย่างเหมาะสม 3. ข้อเสนอแนะและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยจัดลำดับความสำคัญดังนี้ 3.1 จัดโครงการโรงเรียนสีขาวเพื่อลดละ เลิกยาเสพติด สื่อลามก การพนันการทะเลาะวิวาท 3.2 ศึกษาสภาพการใช้ยาเสพติดของนักเรียนเพื่อดำเนินการป้องกันและแก้ไข 3.3 ตั้งคณะกรรมการร่วมระหว่างครูและผู้ปกครองเพื่อป้องกันการติดยาเสพติด

สถิติ เบญจมาศ (2546: 77) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาการดำเนินงานของผู้บริหารและครูในการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดระยองมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานของผู้บริหารและครูในการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดระยองและเพื่อศึกษาปัญหาและความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินงานของผู้บริหารและครูในการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดระยองผลการวิจัยพบว่าปัญหาการดำเนินงานของผู้บริหารและครูในการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดระยองใน 5 ด้านส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานของผู้บริหารและครูในการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดระยองทั้ง 5 ด้านจำแนกตามตัวแปรต้นได้แก่ตำแหน่งและขนาดของโรงเรียนโดยรวมรายด้านและรายข้อส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สมนึก จุลนาง (2546: 86) ได้ทำการวิจัยเรื่องการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1 และเขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1 และเขต 2 จำแนกตามประเภทบุคลากรและขนาดของโรงเรียนผลการวิจัยพบว่าการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1 และเขต 2 อยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ยการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนที่มีค่ามาก 3 อันดับแรกพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นสูงสุดคือด้านการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับยาเสพติดในโรงเรียน รองลงมาคือด้านการศึกษาให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดแก่นักเรียนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องและด้านการจัดกิจกรรมรณรงค์เกี่ยวกับยาเสพติดตามลำดับส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยของการดำเนินงานต่ำที่สุดคือด้านการตรวจสอบและให้การช่วยเหลือผู้ใช้ยาเสพติดผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและ

แก้ปัญหายาเสพติดในโรงเรียนจำแนกตามประเภทของบุคลากรพบว่าบุคลากรที่มีประเภทต่างกัันมีการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียนพบว่าบุคลากรที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันมีการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ดำรง เกิดไพร (2547: 54) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการดำเนินงานโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานจังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและเพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานจังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เว้นแต่ด้านงบประมาณมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่าสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดใหญ่ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยสถานศึกษาขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยการดำเนินงานสูงกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนด้านงบประมาณและด้านติดตามและรายงานผล มีการดำเนินงานโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานจังหวัดนครราชสีมา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยสถานศึกษาขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยการดำเนินงานสูงกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก ส่วนด้านอื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สิทธิชัย จันทะบุตร (2547: 88) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ขนาดต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีปัญหาระดับต่ำและมีแนวโน้มลดลง การดำเนินงานป้องกันแก้ปัญหายาในโรงเรียน ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านนักเรียน ด้านบุคลากร ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร และด้านครอบครัว โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ในรายการผลการปฏิบัติของแต่ละด้าน มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ปัญหาการดำเนินงานและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งรายการปฏิบัติและรายด้านมีการดำเนินงานในระดับปานกลาง การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดระหว่างโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

บัวแวว โคตรนรินทร์ (2547: 56-57) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 และเขต 2 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรง

รียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 และเขต 2 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ของข้าราชการครู และขนาดของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านพบว่า ด้าน การช่วยเหลือผู้ติดยาเสพติดมีค่าสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการให้ความรู้เพื่อป้องกันยาเสพติด ด้าน การรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนัก ด้านการฝึกทักษะชีวิต ด้านการสนับสนุนเครือข่ายและด้านการ สนับสนุน กิจกรรมทางเลือก ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไข ปัญหา ยาเสพติดในโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ของข้าราชการครู แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการสนับสนุนกิจกรรมทางเลือกมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 3) ผลการศึกษาปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้าน พบว่าด้านการสนับสนุนกิจกรรม ทางเลือก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการสนับสนุนเครือข่าย ด้านการให้ความรู้เพื่อป้องกัน ยาเสพติด ด้านการฝึกทักษะชีวิต ด้านการรณรงค์เพื่อสร้างความตระหนัก และด้านการช่วยเหลือ ผู้ติดยาเสพติด ตามลำดับ

กุลธีร์ ศรีณยุตม์ (2548: 77) ได้ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของครูในการป้องกันการ แพร่ระบาดของยาบ้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดระยองมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วน ร่วมของครูในการป้องกันการแพร่ระบาดของยาบ้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดระยองรวมทั้ง ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการ ป้องกันการแพร่ระบาดของยาบ้าในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดระยองผลการวิจัยพบว่าครูโรงเรียน มัธยมศึกษาจังหวัดระยองมีระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันการแพร่ระบาดของยาบ้าในโรงเรียน อยู่ในระดับสูงคือการจัดห้องให้เอื้อต่อการเรียนการสอนส่วนครูมีส่วนร่วมในระดับต่ำคือการ วางแผนในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรเพื่อการป้องกันยาบ้าในโรงเรียนความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย ส่วนบุคคลต่อการมีส่วนร่วมของครูในการป้องกันการแพร่ระบาดของยาบ้าในโรงเรียนพบว่าอายุ ระดับการศึกษาและระดับตำแหน่งมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของครูส่วนเพศมีความสัมพันธ์ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแวดล้อมต่อการมีส่วนร่วมของครูในการ ป้องกันการแพร่ระบาดของยาบ้าในโรงเรียนพบว่าระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งสื่อมวลชน แหล่งบุคคลภายในโรงเรียนแหล่งบุคคลภายนอกโรงเรียนมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของครู ส่วนระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากแหล่งอื่นมีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บุญเลิศ จำสนอง (2548: 86-87) ได้ทำการวิจัยเรื่องการปฏิบัติตามนโยบายการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาตามการรับรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นใน อำเภอห้วยคตจังหวัดชัยนาทมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของอำเภอห้วยคตจังหวัดชัยนาทในการปฏิบัติตามนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดใน สถานศึกษาและเปรียบเทียบการรับรู้ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นใน 5 ด้านผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติตามนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาตามการรับรู้ของ

นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในอำเภอหันคาจังหวัดชัยนาทโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดคือด้านกิจกรรมการออกกำลังกายและเล่นกีฬา ส่วนในด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการพัฒนาระบบเครือข่ายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา และเมื่อเปรียบเทียบระดับการรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาตามการรับรู้ตามสถานภาพจำแนกตามเพศภูมิหลังครอบครัวแหล่งความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดนอกสถานศึกษาและการทำกิจกรรมเมื่อมีเวลาว่างมีการรับรู้โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ การเปรียบเทียบการรับรู้ตามสถานภาพจำแนกตามอายุระดับชั้นเรียนสถานภาพครอบครัวโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่างเป็นรายคู่พบว่าสถานภาพจำแนกตามอายุและระดับชั้นเรียนมีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนสถานภาพครอบครัวมีการรับรู้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ละเมย สิมมาสุต (2548: 94-95) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนในระดับช่วงชั้นที่ 2 และช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลยเขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนในระดับช่วงชั้นที่ 2 และช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเลยเขต 2 ผลการวิจัยพบว่าข้าราชการครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือการประสานความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชนรองลงมาคือการวางแผนและโครงการกับการประเมินและรายงานผลการทำกับนิเทศติดตามและการสนับสนุนทรัพยากรตามลำดับ ส่วนปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับน้อยเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือการสนับสนุนทรัพยากรรองลงมาคือการวางแผนและโครงการการทำกับนิเทศติดตามการประสานความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชนและการประเมินและรายงานผลตามลำดับ ข้าราชการครูที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัญหาการดำเนินงานพบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านการทำกับนิเทศติดตามโดยข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นสูงกว่าข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก

มนต์ชัย พุ่มพูน (2549: 66) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาที่มีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนป้องกันการแพร่ระบาดของสารเสพติดเขตอำเภอหนองโดนจังหวัดสระบุรีมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนป้องกันการแพร่ระบาดของสารเสพติดจำแนกตามวุฒิการศึกษาและประเภทของบุคลากรในชุมชน ผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมของ

ชุมชนในการวางแผนป้องกันการแพร่ระบาดของสารเสพติดเขตอำเภอหนองโดนจังหวัดสระบุรีโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากการมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนป้องกันการแพร่ระบาดของสารเสพติดเขตอำเภอหนองโดนจังหวัดสระบุรีจำแนกตามวุฒิการศึกษาและประเภทของชุมชนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ดรุณ มินาคูณ (2550: 72-73) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลกเขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลกเขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากโดยมีการดำเนินงานใน 3 อันดับแรกได้แก่ 1) การจัดชุมชนทางวิชาการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมด้านจริยธรรมเช่นชมรมพุทธศาสนาชุมนุมผู้บำเพ็ญประโยชน์ลูกเสือเนตรนารีหรือค่ายธรรมะ 2) ยกย่องชมเชยส่งเสริมให้รางวัลให้กำลังใจนักเรียนที่มีความประพฤติดีเรียนดีหรือช่วยเหลือกิจการของโรงเรียนและ 3) ครูคอยเอาใจใส่ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากผู้บริหารและครูขาดความรู้ดังนั้นผู้บริหารและครูควรได้รับการพัฒนาโดยการเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างลึกซึ้งซึ่งทุกคนทั้งระบบเกี่ยวกับโทษพิษภัยของยาเสพติดโทษทางกฎหมายลักษณะของนักเรียนและมาตรการพิเศษในการดูแลนักเรียนทั้ง 5 กลุ่มการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการบูรณาการหลักสูตรและการประกันคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542

บุญชัย กัลโยธิน (2550: 68) ได้ทำการวิจัยเรื่องการป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 มีวัตถุประสงค์งานวิจัยเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและประเภทของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา พบว่าเมื่อจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนตัวแปรประเภทของโรงเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน

นาดยา เข้าประมงค์ (2550: 56-57) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพการปฏิบัติงานการป้องกันและการแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่นมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานการป้องกันและการแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่นเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศอายุวุฒิการศึกษาอายุราชการตำแหน่งทางวิทยฐานะความ

สอดคล้องของวิชาที่สอนกับสาขาที่สำเร็จการศึกษาและการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับยาเสพติดกับสภาพการปฏิบัติงานการป้องกันและการแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาผลการวิจัยพบว่ามีสภาพการปฏิบัติงานการป้องกันและการแก้ไขปัญหายาเสพติดมากคิดเป็นร้อยละ 66.7 และการปฏิบัติงานป้องกันและการแก้ไขปัญหายาเสพติดปานกลางคิดเป็นร้อยละ 32.5 และการปฏิบัติงานป้องกันและการแก้ไขปัญหายาเสพติดน้อยคิดเป็นร้อยละ 0.7 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างเพศอายุวุฒิการศึกษาอายุราชการและสภาพการปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาพบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับเพศอายุวุฒิการศึกษาอายุราชการมีความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งทางวิทยฐานะความสอดคล้องของวิชาที่สอนกับสาขาที่สำเร็จการศึกษาและการได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับยาเสพติดกับสภาพการปฏิบัติงานการป้องกันและการแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งมีความสอดคล้องและเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

สุริยันต์ เสรีเรืองยุทธ (2551: 65-66) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษากระบวนการบริหารเพื่อป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบกระบวนการบริหารเพื่อป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 ตามสถานภาพและระดับช่วงชั้น ผลการวิจัยพบว่ากระบวนการบริหารเพื่อป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านงบประมาณรองลงมาคือด้านการอำนวยการส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการจัดบุคลากร ผลการเปรียบเทียบกระบวนการบริหารเพื่อป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 จำแนกตามสถานภาพพบว่าโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อจำแนกตามช่วงชั้นพบว่าโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการวางแผนด้านการจัดการบุคลากรด้านการอำนวยการด้านการประสานงานและด้านการควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ภิญโญ อิ่มอุไร (2554: 85-86) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากันทรวิชัยเขต 2 มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากันทรวิชัยเขต 2 จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงานและขนาดของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากันทรวิชัยเขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือด้านระบบป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดด้านระบบบริหารจัดการและด้านระบบการให้คำปรึกษา 2) การเปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากันทรวิชัยเขต 2 จำแนกตาม

สถานภาพในการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) การวิเคราะห์ความแปรปรวนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พบว่าสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เดชา หรสิทธิ์ (2554: 74-75) ได้ทำการวิจัยเรื่องการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอรามราชบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหา ในการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอรามราชบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 2) เปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอรามราชบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 จำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการป้องกันยาเสพติดของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอรามราชบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการสร้างปัจจัยเสริม และด้านการควบคุมปัจจัยเอื้อ มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการสร้างจิตสำนึกการปฏิเสธยา มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามสถานภาพพบว่า ครูมีความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน นักเรียนมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน ปานกลาง 1 ด้าน เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียนพบว่าโรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน ปานกลาง 1 ด้าน โรงเรียนขนาดกลาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน ปานกลาง 1 ด้าน โรงเรียนขนาดใหญ่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน 2) เปรียบเทียบครูและนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอรามราชบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน 3) เปรียบเทียบครูและนักเรียนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอรามราชบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกัน

สมพงษ์ น้อยพันธุ์ (2555: 120 -122) ได้ทำการวิจัยเรื่องการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการดำเนินงานป้องกันปัญหาเสพติดใน

โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 2) เพื่อศึกษาการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 3) เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา 4) เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) การดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน 3) เปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน นั่นคือสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษมีการปฏิบัติมากกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก 4) เปรียบเทียบการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่าโดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน นั่นคือสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษมีการปฏิบัติมากกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก

ดิเรก บุรณเจริญ (2556: 83-84) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของบุคลากรใน 5 ด้าน ได้แก่ การเตรียมการ การดำเนินการ การให้ความร่วมมือ การประเมินผล และการนำผลการปฏิบัติสู่การปรับปรุง 2) เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของบุคลากรทั้ง 5 ด้าน โดยจำแนกตามสภาพตำแหน่ง และประสบการณ์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอนต่อการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เมื่อจำแนกตามสภาพตำแหน่ง พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน 3) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อ

การดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการเตรียมการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆไม่แตกต่างกัน

สนอง หอมรวง (2559: 96-97) ได้ทำการวิจัยเรื่องการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำแนกตามสถานภาพ ตำแหน่ง และประสบการณ์ ใน 5 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการ ด้านการดำเนินการ ด้านการให้ความร่วมมือ ด้านการประเมินผล และด้านการนำผลการปฏิบัติสู่การปรับปรุง

ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยรวมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) เปรียบเทียบการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง พบว่า โดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการประเมินผล และด้านการนำผลการปฏิบัติไปสู่การปรับปรุงมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน 3) เปรียบเทียบการดำเนินการในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์

พบว่า โดยภาพรวม มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน เช่นกัน 4) ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ในกรณีเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยเรียงลำดับตามความถี่ 3 อันดับแรก จากมากไปน้อย ได้แก่ ขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินงาน รองลงมา คือการจัดทำข้อมูลนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดยังไม่เป็นระบบ และมีการจัดกิจกรรมในการป้องกันปัญหายาเสพติดน้อย ส่วนข้อเสนอแนะเรียงลำดับตามความถี่ 3 อันดับแรก จากมากไปน้อย อันดับแรก ได้แก่ ควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนเพื่อดำเนินการให้เพียงพอ รองลงมาคือ ควรมีการดำเนินการ ตามกฎหมายอย่างจริงจัง และควรมีการตรวจสอบหาสารเสพติดในนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินงาน การจัดทำข้อมูลนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดยังไม่เป็นระบบ และมีการจัดกิจกรรมในการป้องกันปัญหายาเสพติดน้อย

5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

บราวน์ (Brown. 1979: 3752-3753 A) ; ภิญโญ อิ่มอุไร. 2554: 64) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความแตกต่างของทัศนคติที่มีต่อยาเสพติดและความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติกับความรู้เกี่ยวกับ ยาเสพติด นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย (Differences in Attitudes of Public School Students Toward Selected Drugs and the Relationship These Attitudes and Knowledges) เพื่อศึกษาเกี่ยวกับความแตกต่างของทัศนคติและความสัมพันธ์ที่มีต่อยาเสพติด และ ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ของโรงเรียนแห่ง หนึ่งในรัฐเท็กซัสผลการวิจัยพบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติเป็นไปทางลบต่อยาเสพติดประเภท เฮโรอีนแอล.เอส.ดีมากกว่าบุหรี่และกัญชา

ทอมสัน (Thompson. 1995: 76) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินผลของโครงการป้องกัน การติดยาเสพติดในโรงเรียนชนบทของรัฐมินเนโซต้าตอนใต้โดยศึกษาเกี่ยวกับการป้องกันการใช้จ่าย ในทางที่ผิดและยาเสพติด (Evaluating the Effects of Project DARE in Rural Southeast Minnesota School Prevention, Substance Abuse, Drug Education) เพื่อกำหนดความแตกต่าง ของความรู้การยอมรับตนเองทัศนคติการใช้สารเสพติดและการรักษาระหว่างกลุ่มที่กำหนดความรู้ใน ด้านการต่อต้านยาเสพติดและกลุ่มที่ไม่กำหนดความรู้การศึกษาครั้งนี้ได้ตรวจสอบผลกระทบ เกี่ยวกับเพศโดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนจำนวน 500 คนจากโรงเรียนในชนบทของรัฐมินเนโซต้า พบว่านักเรียนในกลุ่มที่กำหนดความรู้การต่อต้านการติดยาเสพติดมีความรู้เรื่องยาเสพติดสูงกว่า กลุ่มที่ไม่ได้กำหนดความรู้ดังนั้นผลของการวิจัยครั้งนี้จึงแสดงให้เห็นว่าในการกำหนดความรู้ เกี่ยวกับยาเสพติดการยอมรับตนเองทัศนคติที่มีต่อยาเสพติดและการรักษาควรจัดอยู่ในโปรแกรม การศึกษาของโรงเรียนโดยให้มีการประเมินและแก้ไขหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อติดตามนักเรียน ที่ได้รับการฝึกอบรมตามโครงการต่อต้านยาเสพติดให้มีผลในการต่อต้านระยะยาวจนถึงชั้น อุดมศึกษา

โจนส์ (Jones. 1998: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาวิธีป้องกันยาเสพติดของ ผู้บริหารตามแนวคิดของนักเรียนมัธยมโดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่ออธิบายปัญหาการใช้ ยาเสพติดในโรงเรียนมัธยมชนบทแห่งหนึ่งในรัฐอิลลินอยส์เกี่ยวกับการแก้ปัญหาของผู้บริหารเรื่อง ปัญหายาเสพติดการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อผู้วิจัยจะได้ศึกษาปัญหายาเสพติดอย่าง ลึกซึ้งและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้นผลการวิจัยพบว่าการใช้ยาถือเป็นเรื่องปกติของนักเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นเรื่องน่าเป็นห่วงที่สุดที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ของกลุ่มตัวอย่าง 4 คนพบว่าวัยรุ่นส่วนใหญ่ทุก วันนี้มีการลองใช้ยาเสพติดที่ผิดกฎหมายโดยมาจากแรงกดดันของกลุ่มเพื่อนเป็นองค์ประกอบสำคัญ ซึ่งพบมากในข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 คนอยู่กับกลุ่มเพื่อนเมื่อเขาลองใช้ยา เป็นครั้งแรกและทุกคนกล่าวว่าเขาใช้ยาเสพติดเพราะเพื่อนทำเช่นนั้นเหมือนกันการขาดความเอาใจ ใส่ของผู้ปกครองมักเป็นปัจจัยสำคัญในการใช้ยาผิดกฎหมายซึ่งได้จากคำบอกเล่าของกลุ่มตัวอย่าง เหล่านั้นผู้บริหารจะต้องมีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าซึ่งเป็นคำตอบของคำถามที่ว่า“ผู้บริหาร

จะต้องป้องกันยาเสพติดในหมู่นักเรียนมัธยมได้อย่างไร”การใช้สุราเป็นสิ่งทดแทนการใช้ยาเสพติด ซึ่งเป็นการค้นพบจากข้อมูลที่เก็บภายหลังจากนักเรียนจบมัธยมไปแล้ว 3 ใน 4 คนยอมรับว่ามีการดื่มสุราเป็นปกติตั้งแต่เลิกใช้ยาเสพติดแต่อีกคนยอมรับว่าเขาดื่มทั้งสุราและยาเสพติด

สโตคีย์ (Stokely. 1998: 6027A); ภิญโญ อิมูไร. 2554: 65) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินผลการทำงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชนสำหรับการป้องกันยาเสพติดในรัฐแคลิฟอร์เนียประเทศสหรัฐอเมริกา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ครูแนะแนวในโรงเรียนจำนวน 225 คน จุดมุ่งหมายของการประเมินผลการทำงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชนในขั้นแรกเพื่อประเมินผลที่ได้รับและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้โดยดำเนินการร่วมกับสถานศึกษาและชุมชนในรัฐแคลิฟอร์เนียผลการวิจัยพบว่าวัตถุประสงค์ที่บรรลุผลสูงสุดคือการมีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติดของนักเรียนและผลงานของครูแนะแนวของครูประจำสถานศึกษาส่วนวัตถุประสงค์ที่ยังต้องได้รับการพัฒนาได้แก่การประสานสัมพันธ์ของชุมชนการมีส่วนร่วมในการวางแผนของนักเรียนและการจัดสรรเงินงบประมาณ

โรชาติ (Rosati. 2000: 45-75) ได้ทำการศึกษาเรื่องการป้องกันยาเสพติดที่มีคุณภาพในโรงเรียน ตามโครงการโรงเรียนปลอดยาเสพติด โดยศึกษาจากปัจจัยเสี่ยง คือสภาพชีวิตของเด็กที่ไม่เอื้ออำนวยให้เด็กมีความประพฤติที่ถูกสุขอนามัย และปัจจัยคุ้มกันคือ สภาพชีวิตของเด็กที่ไม่เอื้ออำนวยให้เด็กมีความประพฤติที่ถูกสุขอนามัย จากการศึกษา โรชาติได้ให้แนวทางการแก้ปัญหาไว้ดังนี้ (1) การทำให้เด็กมีความตั้งใจและมีทักษะชีวิตที่ถูกสุลักษณะและสร้างสภาพแวดล้อมที่จะช่วยส่งเสริมพฤติกรรมดังกล่าวโดยการลดปัจจัยเสี่ยงและเพิ่มปัจจัยคุ้มกันในตัวเด็กและสภาพแวดล้อมของตัวเด็ก (2) แนวทางเริ่มแรกของวิธีการป้องกันการติดยาและยาเสพติดโดยอาศัยโรงเรียนเป็นหลักเน้นที่ตัวบุคคล โดยใช้วิธีให้กลัวยาเสพติด การให้ความรู้โดยการให้ข้อมูล จัดบรรยายโดยผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ที่เคยติดยาเสพติด (3) เน้นการดำเนินการแบบครบวงจร คือ ใช้แนวทางที่เห็นตัวบุคคลและสภาพแวดล้อมการให้โรงเรียน ครอบครัว ชุมชน และนักเรียนเข้ามามีบทบาท หลักสูตรเน้นเรื่องทักษะและองค์ประกอบอื่นๆ หลายๆ อย่าง การมีส่วนร่วมของนักเรียน การให้ความช่วยเหลือนักเรียน การมีส่วนร่วมของครอบครัวและกิจกรรมเชิงบวก

พอลโลซซี (Pallozzi. 2002: 1481); ภิญโญ อิมูไร. 2554: 65) ได้ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของสถานศึกษาท้องถิ่นในการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนรัฐนิวเจอร์ซีย์ประเทศสหรัฐอเมริกากกลุ่มตัวอย่างได้แก่คณะกรรมการการศึกษาจำนวน 310 คนโดยสอบถามคณะกรรมการการศึกษาในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบที่ใช้ในการจัดการศึกษาต่อการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนควรขยายออกไปเป็นรูปแบบชุมชนเมืองเพื่อป้องกันยาเสพติดด้วยการจัดการศึกษาในสถานศึกษาท้องถิ่นในการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนควรร่วมมือกันทั้งสองฝ่ายสถานศึกษาไม่ควรยึดติดกับนโยบายมากนักชุมชนควรเสนอแนะนโยบายที่ตรงกับปัญหาการป้องกันยาเสพติดของตนและสิ่งที่สถานศึกษาควรคำนึงถึงคือความรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้นและอยู่ในความเป็นไปได้การปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนควรเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

อีวาน (Evant. 2004: 1-61) ได้ศึกษาเรื่องนโยบายด้านสารเสพติดของสถานศึกษา และผลกระทบการใช้สารเสพติดของเยาวชน พบว่าในประเทศสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย และประเทศทางตะวันออก สถานศึกษาให้ความสำคัญกับนโยบายด้านสารเสพติด นโยบายเป็นองค์ประกอบในการส่งเสริมสุขภาพในสถานศึกษาและพบว่าสถานศึกษาส่วนใหญ่ที่พัฒนาแล้วจะมีนโยบายด้านสารเสพติดในสถานศึกษา และนโยบายด้านสารเสพติดของสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการลดลงของการสูบบุหรี่และในการพัฒนาเด็กและเยาวชนของนานาชาติ ส่วนใหญ่โครงการใหม่จะมุ่งเน้นไปที่การเปรียบเทียบนโยบาย และการพัฒนาหลักสูตรของการใช้สารเสพติด

ไกแวน (Gazis. 2008: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องการป้องกันยาเสพติดและแอลกอฮอล์ในกลุ่มเยาวชนชาวออสเตรเลียเหนือที่มีความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม สืบจากแผนป้องกันยาเสพติดและแอลกอฮอล์ในโรงเรียนที่ใช้กับนักเรียนชั้นปีที่ 8 วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำรวจปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันยาเสพติดและแอลกอฮอล์ในกลุ่มเยาวชนชาวออสเตรเลียเหนือที่มีความแตกต่างหลากหลายทางวัฒนธรรม ผลการวิจัยพบว่าแผนการป้องกันยาเสพติดและแอลกอฮอล์ในโรงเรียนมีปัญหาสำคัญ 4 ประการ คือ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ บุหรี่ ทัศนคติ และสารระเหยซึ่งแผนนี้สามารถลดจำนวนผู้ดื่มแอลกอฮอล์ และมีผู้เลิกสูบบุหรี่และสารระเหยเพิ่มขึ้น ส่วนปัจจัยเสี่ยงทางวัฒนธรรม เพื่อนฝูงหรือผู้ปกครองดื่มเหล้าจะส่งผลโดยตรงต่อการเลียนแบบของเยาวชนและการขาดการเอาใจใส่จากโรงเรียนก็มีผลต่อการเพิ่มขึ้นของเยาวชนที่สูบบุหรี่และดื่มเหล้าทั้งนี้แผนการป้องกันยาเสพติดของโรงเรียนเพียงอย่างเดียวไม่สามารถป้องกันยาเสพติดให้เยาวชนได้

เพตติงเจิล (Pettingell. 2008: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการป้องกันและกฎหมายความเป็นมาของนโยบายด้านยาเสพติดในรัฐนิวเซาท์เวลส์ตั้งแต่ปี 1965-1999พบว่าการใช้สิ่งเสพติดเพื่อการนันทนาการในกลุ่มเยาวชนในรัฐนิวเซาท์เวลส์เริ่มปรากฏให้เห็นบ่อยครั้งมากขึ้นในช่วง 1960-1969การศึกษาเรื่องยาเสพติดจึงเป็นสิ่งที่ผู้เชี่ยวชาญและรัฐบาลให้ความสนใจมากขึ้น โดยมีนโยบายพัฒนาอย่างต่อเนื่องในช่วงปี 1970-1989 โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะช่วยป้องกันการติดยาเสพติดของเยาวชนในอนาคต พอยุคปี 1990-1999 ได้มีการออกกฎหมายเพื่อป้องกันการใช้อัลกอฮอล์และยาเสพติดอื่นๆอย่างไรก็ตามผู้คนและสังคมยังเชื่อว่าวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุดคือการให้การศึกษา ผลการวิจัยพบว่าความแตกต่างในการใช้สารแอลกอฮอล์จากเครื่องดื่มก่อให้เกิดอันตรายกับแอลกอฮอล์ที่ทำให้เสพติดผู้เชี่ยวชาญด้านสาธารณสุข สรุปว่าปริมาณแอลกอฮอล์ที่เหมาะสมนั้นส่งผลดีและปลอดภัยต่อเยาวชนมากกว่าเป็นยาเสพติดผิดกฎหมายทำให้ผู้ปกครองชุมชน สังคม พากันเชื่อว่าแอลกอฮอล์นั้นปลอดภัยต่อสุขภาพมากกว่า 50 ปี ดังนั้นจึงเป็นปัญหาสำคัญในเรื่องการห้ามดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในออสเตรเลีย รวมถึงการศึกษาผลกระทบจากยาเสพติดด้วย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในสถานศึกษาจะเห็นได้ว่าปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาจำเป็นต้องดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องโดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูจำเป็นต้องดำเนินงาน

ตามระบบงานด้านยาเสพติดและให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินงานทั้งนี้จะส่งผลให้งานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษามีประสิทธิภาพผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาโดยใช้กรอบแนวคิดการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดโดยใช้การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ใน 5 ด้าน คือด้านการป้องกัน ด้านการค้นหา ด้านการรักษา ด้านการเฝ้าระวัง และด้านการบริหารจัดการเพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขยาเสพติดในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ปีการศึกษา 2559 รวมประชากรทั้งสิ้น 418 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ปีการศึกษา 2559 ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงจำนวน 11 โรงเรียน จากนั้นทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเคร์จซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970: 608) แล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยกำหนด ขนาดของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 เป็นชั้นในการแบ่งโดยเฉลี่ยสัดส่วนตามขนาดของโรงเรียน และทำการการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลาก (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูจำนวนทั้งสิ้น 196 คน ดังปรากฏในตาราง 4 ดังต่อไปนี้

ตาราง 4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครู จำแนกตามขนาดของของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานีเขต 2

ที่	สถานศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนประถมศึกษา (ขนาดเล็ก) (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1 - 499 คน)			
1	ทองพูนอุทิศ	18	7
2	วัดชุมแก้ว	9	3
3	วัดนาบุญ	16	6
4	วัดสระบัว	9	3
5	ธัญญสิทธิศิลป์	45	15
6	วัดอัยยการาม	42	14
โรงเรียนขยายโอกาส (ขนาดกลาง) (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500 – 1,499 คน)			
7	ชุมชนวัดพิชิตพิทยาราม	52	20
8	วัดมูลจินดาราม	27	10
9	วัดแสงสรรค์	43	15
โรงเรียนขยายโอกาส (ขนาดใหญ่) (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คนขึ้นไป)			
10	ชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ	70	47
11	วัดเขียนเขต	87	56
รวม		418	196

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่แบบสอบถามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา อำเภอรัญบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 จำนวน 1 ชุดแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของครูในสถานศึกษา อำเภอรัญบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ใน 5 ด้านประกอบด้วย ด้านการป้องกัน ด้านการค้นหา ด้านการรักษา ด้านการเฝ้าระวัง และด้านการบริหารจัดการลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง การดำเนินงานในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การดำเนินงานในระดับมาก
- 3 หมายถึง การดำเนินงานในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การดำเนินงานในระดับน้อย
- 1 หมายถึง การดำเนินงานในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายของคะแนนผู้วิจัยแปลความหมายด้วยวิธีการใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของคะแนนในการอธิบายระดับของความต้องการตามมาตรฐานโดยใช้เกณฑ์ในการแปลผล 5 ระดับดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 103)

- 4.51 – 5.00 หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51 – 4.50 หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
- 2.51 – 3.50 หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51 – 2.50 หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
- 1.00 – 1.50 หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาจากหนังสือเอกสารวารสารระเบียบต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือของการวิจัยเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือการวิจัยโดยยึดกรอบแนวคิดในการวิจัยเป็นแนวทางการสร้างเครื่องมือ
3. กำหนดโครงสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาและสร้างแบบสอบถามตามเนื้อหาและรูปแบบตามที่กำหนดไว้
4. นำแบบสอบถามเพื่อการวิจัยที่สร้างขึ้นเสนอประธานที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องของภาษาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุงแล้วไปขอความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้การหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC: Index of Item Objective Congruence) ของข้อคำถามแต่ละข้อ เพื่อเลือกข้อคำถามที่มีค่า (IOC) ระหว่าง 0.60 - 1.00 ดังปรากฏในตารางภาคผนวก
6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 30 คนจากนั้นนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามด้วยวิธีการหาความสัมพันธ์ระหว่าง

คะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation) และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของครอนบาค (Cronbach, 1990: 202-203) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรายด้าน ดังนี้ ด้านการป้องกัน ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 ด้านการค้นหา ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94 ด้านการรักษา ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .94 ด้านการเฝ้าระวัง ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 และด้านการบริหารจัดการ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .95

7. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ขอลงหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒถึงผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ที่ออกโดยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พร้อมแบบสอบถามไปติดต่อประสานงานกับผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานีเขต 2 ทั้ง 11 โรงเรียน เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานีเขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 196 คน

3. ดำเนินการแจกแบบสอบถามด้วยตนเองไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 196 ฉบับ และได้กลับคืนมา 195 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 99.49

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่างมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อทำการวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ และทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานีเขต 2 โดยหาค่าร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของครูในสถานศึกษา อำเภอธัญบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานีเขต 2 ประกอบด้วยมาตรการป้องกัน มาตรการค้นหา มาตรการรักษา

มาตรการเฝ้าระวัง และมาตรการบริหารจัดการ โดยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. การเปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของครูในสถานศึกษา อำเภอธัญบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน ประสิทธิภาพในการทำงานและขนาดของสถานศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และหากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC: Index of Item Objective Congruence)
2. ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามด้วยวิธี Item-total Correlation โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation)
3. ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของครอนบาค

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าร้อยละ (%)
2. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

การวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของครูในสถานศึกษา อำเภอธัญบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน ประสิทธิภาพในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษาด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และหากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 มีดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ในการแจกแจงแบบเอฟ (F- distribution)
SS	แทน ผลบวกของคะแนนยกกำลังสอง (sum of Square)
MS	แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนยกกำลังสอง (Mean of Square)
df	แทน ชั้นแห่งเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
p	แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยเรื่อง ศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ตามโครงการสถานศึกษาสีขาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ใน 5 ด้าน คือ ด้านการป้องกัน ด้านการค้นหา ด้านการรักษา ด้านการเฝ้าระวัง และด้านการบริหารจัดการ 2) เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ตามโครงการสถานศึกษาสีขาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการทำงาน และประเภทของสถานศึกษา ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลทั่วไปของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2

ตอนที่ 2 การศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ใน 5 ด้าน คือ ด้านการป้องกัน ด้านการค้นหา ด้านการรักษา ด้านการเฝ้าระวัง และด้านการบริหารจัดการ

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการทำงาน และประเภทของสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ปีการศึกษา 2559 รายละเอียดดังต่อไปนี้

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2

n=195		
ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถานภาพในการปฏิบัติงานของครู		
ครูที่ปรึกษา	117	60.00
ครูฝ่ายปกครอง	22	11.28
ครูผู้สอน (ที่ไม่ใช่ครูที่ปรึกษา)	56	28.72
ประสบการณ์ในการทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	64	32.82
ตั้งแต่ 5 – 10 ปี	89	45.64
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	42	21.54
ประเภทของสถานศึกษา		
โรงเรียนประถมศึกษา (ขนาดเล็ก)	43	22.05
โรงเรียนขยายโอกาส (ขนาดกลาง)	50	25.64
โรงเรียนขยายโอกาส (ขนาดใหญ่)	102	52.31
รวม	195	100.00

จากตาราง 5 พบว่า สถานภาพในการปฏิบัติงานของครู ส่วนใหญ่ เป็นครูที่ปรึกษา จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 รองลงมา ครูผู้สอน (ที่ไม่ใช่ครูที่ปรึกษา) จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 28.72 และครูฝ่ายปกครอง 22 คน คิดเป็นร้อยละ 11.28 ตามลำดับ

ประสบการณ์ในการทำงาน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการดำเนินงานตั้งแต่ 5 – 10 ปี จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 45.64 รองลงมา มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 32.82 และมีประสบการณ์มากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 21.54 ตามลำดับ

ประเภทของสถานศึกษา ส่วนใหญ่จะเป็นครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขยายโอกาส (ขนาดใหญ่) จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 52.31 รองลงมา โรงเรียนขยายโอกาส (ขนาดกลาง) จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 25.64 และโรงเรียนประถมศึกษา (ขนาดเล็ก) จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 22.05 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2

การศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ใน 5 ด้าน คือ ด้านการป้องกัน ด้านการค้นหา ด้านการรักษา ด้านการเฝ้าระวัง และด้านการบริหารจัดการศึกษา ดังปรากฏในตาราง 6

ตาราง 6 แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาวในภาพรวม

การดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษา	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1) ด้านการป้องกัน	78.50	4.14	.46	มาก
2) ด้านการค้นหา	75.50	4.02	.66	มาก
3) ด้านการรักษา	75.00	4.00	.57	มาก
4) ด้านการเฝ้าระวัง	75.50	4.02	.55	มาก
5) ด้านการบริหารจัดการ	77.25	4.09	.53	มาก
คะแนนเฉลี่ยรวม	76.75	4.07	.46	มาก

จากตาราง 6 พบว่า การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาวในภาพรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 คิดเป็นร้อยละ 76.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .46 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยลำดับดังนี้ ด้านการป้องกัน มี

คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 คิดเป็นร้อยละ 78.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .46 ด้านการบริหารจัดการ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 คิดเป็นร้อยละ 77.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .537 ด้านการค้นหาและด้านการเฝ้าระวัง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 คิดเป็นร้อยละ 75.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน .66 และ .55 และด้านการรักษา มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 คิดเป็นร้อยละ 75.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .57

ตาราง 7 แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ด้านการป้องกัน

ด้านการป้องกัน	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. กำหนดกฎระเบียบเพื่อใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในโรงเรียนอย่างชัดเจน	80.50	4.22	.63	มาก
2. จัดกิจกรรมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์ของการป้องกันยาเสพติด ในสถานศึกษาให้กับบุคลากร	79.25	4.19	.62	มาก
3. จัดทำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	83.25	4.35	.68	มาก
4. พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติด	79.00	4.16	.65	มาก
5. จัดบูรณาการเนื้อหาสาระด้านยาเสพติดในการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	76.75	4.07	.69	มาก
6. เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด	80.50	4.22	.66	มาก
7. จัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ตามกลุ่มสนใจให้กับนักเรียน เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	79.25	4.17	.64	มาก
8. จัดกิจกรรมอบรม นักเรียนแกนนำต่อต้านยาเสพติดในโรงเรียน	81.50	4.26	.69	มาก
9. จัดกิจกรรมอบรม นักเรียนกลุ่มเสี่ยงที่มีปัญหายาเสพติดในโรงเรียน	79.25	4.17	.70	มาก
10. มีพื้นที่จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงออก	77.25	4.09	.74	มาก
11. จัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ให้มีความปลอดภัยจากยาเสพติด	77.25	4.09	.80	มาก
12. ระดมทุนจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา และการป้องกันปัญหายาเสพติด	72.75	3.91	.73	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้านการป้องกัน	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
13. สร้างเครือข่ายผู้ปกครองและชุมชนในการติดต่อประสานงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกัน	77.00	4.08	.68	มาก
14. ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนได้ตระหนักถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด ผ่านสื่อในรูปแบบต่างๆ	82.25	4.29	.68	มาก
15. จัดตั้งศูนย์รับเรื่องร้องทุกข์ปัญหาด้านยาเสพติดภายในโรงเรียน	70.25	3.81	.78	มาก
รวม	78.50	4.14	.46	มาก

จากตาราง 7 การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ด้านการป้องกัน โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.14 คิดเป็นร้อยละ 78.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .46 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย อยู่ระหว่าง ($\bar{X} = 3.81 - \bar{X} = 4.35$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง ($S.D. = .78 - S.D. = .68$) คิดเป็นร้อยละ (70.25 - 83.25)

ข้อที่มีค่าร้อยละของการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ด้านการป้องกัน มากที่สุด ได้แก่ จัดทำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 83.25 รองลงมาคือ ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนได้ตระหนักถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด ผ่านสื่อในรูปแบบต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 82.25 และจัดกิจกรรมอบรม นักเรียนกลุ่มเสี่ยงที่มีปัญหายาเสพติดในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 81.50 ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีการดำเนินงานน้อยที่สุด คือ จัดตั้งศูนย์รับเรื่องร้องทุกข์ปัญหาด้านยาเสพติดภายในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 70.25

ตาราง 8 แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการดำเนินงานตาม
โครงการสถานศึกษาสีขาว ด้านการค้นหา

ด้านการค้นหา	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. จัดทำข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเป็นราย บุคคลที่มีพฤติกรรมด้านยาเสพติด แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม คือ กลุ่มปลอด กลุ่มเสี่ยง กลุ่มเสพติด กลุ่มติด และกลุ่มค้า	75.50	4.02	.82	มาก
2. จัดระบบการค้นหาผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยให้นักเรียนร่วมกับครูประจำชั้น สังเกตพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง	78.25	4.13	.71	มาก
3. สุ่มตรวจปัสสาวะนักเรียนเพื่อสำรวจสภาพการใช้ยาเสพติดอย่างสม่ำเสมอ	73.50	3.94	.96	มาก
4. ส่งต่อข้อมูลนักเรียนที่ต้องแก้ไขปัญหไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	72.50	3.90	.93	มาก
5. มีการรายงานสภาพปัญหาเสพติดให้ผู้บังคับบัญชา/หน่วยงานต้นสังกัดรับทราบ	77.75	4.11	.67	มาก
รวม	75.50	4.02	.66	มาก

จากตาราง 8 การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ด้านการค้นหา มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.02 คิดเป็นร้อยละ 75.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .66 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง ($\bar{X} = 3.90 - \bar{X} = 4.13$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อยู่ระหว่าง (S.D. = .93 – S.D. = .71) คิดเป็นร้อยละ (72.50 - 78.25)

ข้อที่มีค่าร้อยละของการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ด้านการค้นหา มากที่สุด ได้แก่ จัดระบบการค้นหาผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยให้นักเรียนร่วมกับครูประจำชั้น สังเกตพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 78.25 รองลงมาคือ มีการรายงานสภาพปัญหาเสพติดให้ผู้บังคับบัญชา/หน่วยงานต้นสังกัดรับทราบ คิดเป็นร้อยละ 77.75 และจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเป็นราย บุคคลที่มีพฤติกรรมด้านยาเสพติด แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม คือ กลุ่มปลอด กลุ่มเสี่ยง กลุ่มเสพติด กลุ่มติด และกลุ่มค้า คิดเป็นร้อยละ 75.50 ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีการดำเนินงานน้อยที่สุด คือ ส่งต่อข้อมูลนักเรียนที่ต้องแก้ไขปัญหไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คิดเป็นร้อยละ 72.50

ตาราง 9 แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการดำเนินงานตามโครงการ
สถานศึกษาสีขาว ด้านการรักษา

ด้านการรักษา	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ตั้งคณะกรรมการติดตามดูแลพฤติกรรมนักเรียน ในการ ประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องอย่าง ใกล้ชิด	78.75	4.15	.64	มาก
2. มีอาจารย์แนะแนว หรือนักจิตวิทยาในสถานศึกษา ที่ สามารถให้คำปรึกษา พัฒนาสภาพจิตใจนักเรียน	76.25	4.05	.82	มาก
3. สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ในการช่วยแก้ไข ปัญหาเสพติดทั้งในระหว่าง และหลังจากการ บำบัดรักษาฟื้นฟู	77.25	4.09	.83	มาก
4. จัดระบบการส่งต่อกลุ่มเสพย์ กลุ่มติด เข้าสู่การ บำบัดรักษาอย่างถูกวิธี	74.00	3.96	.83	มาก
5. จัดตั้งคลินิกให้คำปรึกษา หรือศูนย์/เพื่อนใจวัยรุ่นใน สถานศึกษา เพื่อช่วยแก้ปัญหาเสพติด	69.25	3.77	.92	มาก
6. จัดค่ายสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดหรือค่ายทักษะชีวิตใน สถานศึกษา	71.25	3.85	.91	มาก
7. จัดอบรมเทคนิคการให้คำปรึกษาด้านการบำบัดรักษา ยาเสพติดและการฟื้นฟู สำหรับ ครู และผู้ปกครอง	71.00	3.84	.83	มาก
8. มีกิจกรรมการให้ครูเชิญผู้ปกครองมาพบเพื่อร่วมแก้ไข ปัญหาเสพติดร่วมกัน ทั้งในระหว่างที่บำบัดรักษา และ หลังจากบำบัดรักษา	73.75	3.95	.85	มาก
9. มีกิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างบ้านกับโรงเรียน	83.75	4.35	.66	มาก
รวม	75.00	4.00	.57	มาก

จากตาราง 9 การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ด้านการรักษา มีการดำเนินงาน
อยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.00 คิดเป็นร้อยละ 75.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .57
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง
($\bar{X} = 3.77 - \bar{X} = 4.35$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อยู่ระหว่าง (S.D. = .92 – S.D. = .66) คิดเป็นร้อยละ
(69.25 - 83.75)

ข้อที่มีค่าร้อยละของการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ด้านการรักษา มากที่สุด ได้แก่ มีกิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 83.75 รองลงมาคือ ตั้งคณะกรรมการติดตามดูแลพฤติกรรมนักเรียน ในการประสานงานกับผู้ปกครอง นักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด คิดเป็นร้อยละ 78.75 และสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ในการช่วยแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งในระหว่าง และหลังจากการบำบัดรักษาฟื้นฟู คิดเป็นร้อยละ 77.25 ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีการดำเนินงานน้อยที่สุด คือจัดตั้งคลินิกให้คำปรึกษา หรือศูนย์/เพื่อนใจวัยรุ่นในสถานศึกษา เพื่อช่วยแก้ปัญหายาเสพติด คิดเป็นร้อยละ 69.25

ตาราง 10 แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ด้านการเฝ้าระวัง

ด้านการเฝ้าระวัง	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. รายงานสถานการณ์เรื่องยาเสพติดให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ	79.50	4.18	.72	มาก
2. ติดตาม สังเกต สัมภาษณ์สภาพปัญหาและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	78.25	4.13	.69	มาก
3. จัดตั้งสถานีตำรวจในสถานศึกษา เพื่อป้องปรามพฤติกรรมเบี่ยงเบนและรับแจ้งความ กรณีเกิดเหตุภายในโรงเรียน	70.50	3.82	.96	มาก
4. จัดตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ในการกำหนดภารกิจตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่ายร่วมกันอย่างชัดเจน	75.25	4.01	.72	มาก
5. จัดระเบียบสภาพแวดล้อมไม่ให้เกิดพื้นที่เสี่ยง พื้นที่อบที่เชื้อเอื้อต่อการเข้าไปข้องเกี่ยวกับยาเสพติดของนักเรียน	74.50	3.98	.77	มาก
6. จัดครูร่วมกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน ออกตรวจพื้นที่เสี่ยงรอบบริเวณสถานศึกษา	74.25	3.97	.72	มาก
7. จัดนักเรียนแกนนำหรือจิตอาสา เฝ้าระวังพื้นที่ต่างๆ ในสถานศึกษา	74.55	3.99	.71	มาก
8. จัดกิจกรรมป้องปรามและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดในโรงเรียน	76.50	4.06	.75	มาก
รวม	75.25	4.01	.55	มาก

จากตาราง 10 การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ด้านการเฝ้าระวัง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.01 คิดเป็นร้อยละ 75.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .55 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย

อยู่ระหว่าง ($\bar{X} = 3.82 - \bar{X} = 4.18$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อยู่ระหว่าง ($S.D. = .96 - S.D. = .72$) คิดเป็นร้อยละ (70.50 - 79.50)

ข้อที่มีค่าร้อยละของการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ด้านการเฝ้าระวัง มากที่สุด ได้แก่ มีรายงานสถานการณ์เรื่องยาเสพติดให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ คิดเป็นร้อยละ 79.50 รองลงมาคือ ติดตาม สังเกต สืบหาสภาพปัญหาและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ คิดเป็นร้อยละ 78.25 และจัดกิจกรรมป้องกันและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 76.50 ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีการดำเนินงานน้อยที่สุด คือจัดตั้งสถานีตำรวจในสถานศึกษา เพื่อป้องกันพฤติกรรมเบี่ยงเบนและรับแจ้งความ กรณีเกิดเหตุภายในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 70.50

ตาราง 11 แสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ด้านการบริหารจัดการ

ด้านการบริหารจัดการ	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. จัดโครงสร้างและกลไกการบริหารจัดการงานด้านยาเสพติด	77.25	4.09	.61	มาก
2. กำหนดผู้รับผิดชอบงานด้านยาเสพติดในรูปคณะกรรมการดำเนินงานประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน	77.00	4.08	.69	มาก
3. จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีด้านยาเสพติด เพื่อการเตรียมกิจกรรมและงบประมาณดำเนินงานอย่างชัดเจน	77.50	4.10	.68	มาก
4. บูรณาการ จัดทำแผนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเป้าหมาย วิธีการ และทรัพยากรการดำเนินงานร่วมกัน	75.50	4.02	.68	มาก
5. ขับเคลื่อนงานที่เป็นเอกภาพ ลดความซ้ำซ้อน	73.00	3.92	.77	มาก
6. พัฒนาครู ร่วมกับนักเรียนแกนนำ รับผิดชอบปฏิบัติงานด้านยาเสพติด	76.25	4.05	.73	มาก
7. กำกับ ติดตาม การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	78.50	4.14	.65	มาก
8. รวบรวม และรายงานผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ	79.50	4.18	.65	มาก
9. จัดทำเป็นองค์ความรู้ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา	79.25	4.17	.65	มาก
10. พัฒนารูปแบบการดำเนินงานในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	78.25	4.13	.69	มาก
รวม	77.25	4.09	.53	มาก

จากตาราง 11 การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ด้านการบริหารจัดการ มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.09 คิดเป็นร้อยละ 77.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .53 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย อยู่ระหว่าง ($\bar{X} = 3.92 - \bar{X} = 4.18$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน อยู่ระหว่าง ($S.D. = .77 - S.D. = .65$) คิดเป็นร้อยละ (73.00 - 79.50)

ข้อที่มีค่าร้อยละของการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ด้านการบริหารจัดการ มากที่สุด ได้แก่ รวบรวม และรายงานผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ คิดเป็นร้อยละ 79.50 รองลงมาคือ จัดทำเป็นองค์ความรู้ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 79.25 และกำกับ ติดตาม การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด คิดเป็นร้อยละ 78.50 ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีการดำเนินงานน้อยที่สุด คือ ขับเคลื่อนงานที่เป็นเอกภาพ ลดความซ้ำซ้อน คิดเป็นร้อยละ 73.00

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการทำงาน และประเภทของสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ใน 5 ด้าน คือ ด้านการป้องกัน ด้านการค้นหา ด้านการรักษา ด้านการเฝ้าระวัง และด้านการบริหารจัดการศึกษา จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการทำงาน และประเภทของสถานศึกษา ดังปรากฏในตาราง 12-20

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 จำแนกตาม สถานภาพในการปฏิบัติงาน

การดำเนินงานของสถานศึกษาในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	สถานภาพในการปฏิบัติงาน					
	ครูที่ปรึกษา		ครูปกครอง		ครูผู้สอน (ที่ไม่ใช่ครู ที่ปรึกษา)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านการป้องกัน	4.13	.48	4.26	.40	4.10	.46
ด้านการค้นหา	3.99	.65	4.21	.58	4.00	.71
ด้านการรักษา	3.96	.55	4.09	.49	4.06	.64
ด้านการเฝ้าระวัง	3.97	.56	4.18	.49	4.06	.55
ด้านการบริหารจัดการ	4.04	.54	4.23	.47	4.13	.55
โดยรวม	4.01	.50	4.20	.38	4.08	.48

จากตาราง 12 พบว่า การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงานจำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน พบว่า ครูผู้สอน (ที่ไม่ใช่ครูที่ปรึกษา) มีการดำเนินงานของสถานศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยรวมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.08$, S.D.=.48) ครูปกครอง มีการดำเนินงานของสถานศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยรวมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.20$, S.D.=.38) และครูที่ปรึกษามีการดำเนินงานของสถานศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยรวมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.01$, S.D.=.50)

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เปรียบเทียบการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษา
สีขาวของครู โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน

การดำเนินงานของสถานศึกษา ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด	แหล่งความ แปรปรวน	df	ss	MS	F	P
ด้านการป้องกัน	ระหว่างกลุ่ม	2	.415	.207	.952	.388
	ภายในกลุ่ม	192	41.842	.218		
	รวม	194	42.257			
ด้านการค้นหา	ระหว่างกลุ่ม	2	.904	.452	1.033	.358
	ภายในกลุ่ม	192	83.990	.437		
	รวม	194	94.894			
ด้านการรักษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.524	.262	.795	.453
	ภายในกลุ่ม	192	63.254	.329		
	รวม	194	63.778			
ด้านการเฝ้าระวัง	ระหว่างกลุ่ม	2	1.031	.516	1.713	.183
	ภายในกลุ่ม	192	57.792	.301		
	รวม	194	58.823			
ด้านการบริหารจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	2	.835	.417	1.454	.236
	ภายในกลุ่ม	192	55.088	.287		
	รวม	194	55.923			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.534	.267	1.236	.293
	ภายในกลุ่ม	192	41.437	.216		
	รวม	194	41.970			

จากตาราง 13 พบว่า การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาวของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาวของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

การดำเนินงานของสถานศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน					
	ต่ำกว่า 5 ปีขึ้นไป		ตั้งแต่ 5 – 10 ปี		มากกว่า 10 ปี	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านการป้องกัน	4.01	.51	4.18	.46	4.23	.37
ด้านการค้นหา	3.88	.76	4.07	.59	4.12	.62
ด้านการรักษา	3.93	.63	4.00	.56	4.10	.50
ด้านการเฝ้าระวัง	3.93	.63	4.00	.56	4.10	.50
ด้านการบริหารจัดการ	3.97	.60	4.12	.50	4.20	.54
โดยรวม	3.96	.52	4.10	.45	4.17	.37

จากตาราง 14 พบว่า การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาวของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานสถานศึกษาสีขาวมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีการดำเนินงานของสถานศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.17$, S.D.=.37) ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานสถานศึกษาสีขาวตั้งแต่ 5-10 ปี มีการดำเนินงานของสถานศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดโดยรวมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.10$, S.D.=.45) และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานสถานศึกษาสีขาวต่ำกว่า 5 ปี มีการดำเนินงานของสถานศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด โดยรวมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.96$, S.D.=.52)

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เปรียบเทียบการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษา
สีขาวของครู โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

การดำเนินงานของ สถานศึกษาในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติด	แหล่งความ แปรปรวน	df	ss	MS	F	P
ด้านการป้องกัน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.443	.772	3.394*	.036
	ภายในกลุ่ม	192	40.814	.213		
	รวม	194	42.257			
ด้านการค้นหา	ระหว่างกลุ่ม	2	2.018	1.009	2.338	.099
	ภายในกลุ่ม	192	82.875	.432		
	รวม	194	84.894			
ด้านการรักษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.726	.363	1.105	.333
	ภายในกลุ่ม	192	63.052	.328		
	รวม	194	63.778			
ด้านการเฝ้าระวัง	ระหว่างกลุ่ม	2	1.489	.744	2.493	.085
	ภายในกลุ่ม	192	57.334	.299		
	รวม	194	58.823			
ด้านการบริหารจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.413	.715	2.521	.083
	ภายในกลุ่ม	192	54.492	.284		
	รวม	194	55.923			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.300	.650	3.069*	.049
	ภายในกลุ่ม	192	40.670	.212		
	รวม	194	41.970			

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 พบว่า การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษา ในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตาม
ประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทำ
การทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method) ดังปรากฏในตาราง 16-17

ตาราง 16 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ระหว่างประสบการณ์ในการทำงานสถานศึกษาสีขาว
กับการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ในภาพรวม

ประสบการณ์ในการทำงาน สถานศึกษาสีขาว	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 5 ปี	ตั้งแต่ 5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป
		3.96	4.10	4.17
ต่ำกว่า 5 ปี	3.96	-	.14	.21*
ตั้งแต่ 5-10 ปี	4.10		-	.07
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	4.17			-

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 พบว่า การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูในสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานสถานศึกษาสีขาวมากกว่า 10 ปีขึ้นไป จะมีการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว สูงกว่าครูในสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานสถานศึกษาสีขาว ต่ำกว่า 5 ปี ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 17 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ระหว่างประสบการณ์ในการทำงานสถานศึกษาสีขาวกับ
การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ด้านการป้องกัน

ประสบการณ์ในการทำงาน สถานศึกษาสีขาว	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 5 ปี	ตั้งแต่ 5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป
		4.02	4.18	4.12
ต่ำกว่า 5 ปี	4.02	-	.16*	.10*
ตั้งแต่ 5-10 ปี	4.18		-	.06
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	4.12			-

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 พบว่า การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ตามความคิดเห็นของครู ด้านการป้องกัน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย ครูในสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานสถานศึกษาสีขาวตั้งแต่ 5 – 10 ปี และมากกว่า 10 ปีขึ้นไป จะมีการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ในด้านการป้องกันสูงกว่าครูในสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานสถานศึกษาสีขาว ต่ำกว่า 5 ปี ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา

การดำเนินงานของสถานศึกษาในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	ประเภทของสถานศึกษา					
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านการป้องกัน	4.16	.36	4.28	.44	4.06	.50
ด้านการค้นหา	3.96	.70	3.98	.65	4.06	.66
ด้านการรักษา	4.02	.47	4.03	.54	4.00	.63
ด้านการเฝ้าระวัง	4.06	.51	4.26	.44	3.98	.61
ด้านการบริหารจัดการ	4.10	.50	4.18	.42	4.04	.60
โดยรวม	4.08	.39	4.14	.40	4.03	.60

จากตาราง 18 พบว่า การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาวของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาขนาดกลาง มีการดำเนินงานของสถานศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยรวมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.14$, S.D.=.40) สถานศึกษาขนาดเล็ก มีการดำเนินงานของสถานศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยรวมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.08$, S.D.=.39) และสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีการดำเนินงานของสถานศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยรวมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.03$, S.D.=.60)

ตาราง 19 วิเคราะห์เปรียบเทียบ ประเภทของสถานศึกษา กับการดำเนินงานตามโครงการ
สถานศึกษาสีขาว โดยรวมและรายด้าน

การดำเนินงานของ สถานศึกษาในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด	แหล่งความ แปรปรวน	df	ss	MS	F	P
ด้านการป้องกัน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.688	.844	3.994*	.020
	ภายในกลุ่ม	192	40.569	.211		
	รวม	194	42.257			
ด้านการค้นหา	ระหว่างกลุ่ม	2	.359	.179	.407	.666
	ภายในกลุ่ม	192	84.535	.440		
	รวม	194	84.894			
ด้านการรักษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.125	.062	.188	.829
	ภายในกลุ่ม	192	63.653	.332		
	รวม	194	63.778			
ด้านการเฝ้าระวัง	ระหว่างกลุ่ม	2	.273	.137	.448	.640
	ภายในกลุ่ม	192	58.550	.305		
	รวม	194	58.823			
ด้านการบริหารจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	2	.626	.313	1.088	.339
	ภายในกลุ่ม	192	55.296	.288		
	รวม	194	55.923			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.456	.228	1.054	.351
	ภายในกลุ่ม	192	41.514	.216		
	รวม	194	41.970			

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 พบว่า การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ตามความคิดเห็นของครู ในภาพรวม จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน แต่ในด้านการป้องกันแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method) ดังปรากฏในตาราง 20

ตาราง 20 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ระหว่างประเภทของสถานศึกษากับการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ในด้านการป้องกัน

ประเภทสถานศึกษา	$\bar{X}$	โรงเรียน ประถมศึกษา (ขนาดเล็ก) 4.16	โรงเรียนขยาย โอกาส (ขนาดกลาง) 4.28	โรงเรียนขยาย โอกาส (ขนาดใหญ่) 4.06
โรงเรียนประถมศึกษา (ขนาดเล็ก)	4.16	-	.20	.10
โรงเรียนขยายโอกาส (ขนาดกลาง)	4.28		-	.22*
โรงเรียนขยายโอกาส (ขนาดใหญ่)	4.06			-

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 พบว่า การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ตามความคิดเห็นของครู ด้านการป้องกัน จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาที่เป็นโรงเรียนขยายโอกาส (ขนาดกลาง) จะมีการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาวสูงกว่าครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาที่เป็นโรงเรียนขยายโอกาส (ขนาดใหญ่) ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

สังเขปการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ตามโครงการสถานศึกษาสีขาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ใน 5 ด้าน คือ ด้านการป้องกัน ด้านการค้นหา ด้านการรักษา ด้านการเฝ้าระวัง และด้านการบริหารจัดการ
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ตามโครงการสถานศึกษาสีขาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการทำงาน และประเภทของสถานศึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบข้อมูลการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 และได้ข้อมูลสารสนเทศในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา ที่เป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานต่างๆ ผู้บริหารการศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้นำไปพิจารณาดำเนินการแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ใน 5 มาตรการ จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ปีการศึกษา 2559 รวมครูทั้งสิ้น 418 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 11 โรงเรียน ที่ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970: 608) แล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยกำหนด ขนาดของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานีเขต 2 เป็นชั้นในการแบ่งโดยเฉลี่ยสัดส่วนตามขนาดของโรงเรียน และทำการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลาก (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูจำนวนทั้งสิ้น 196 คน

สมมติฐานในการวิจัย

1. การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ใน 5 ด้าน ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานต่างกัน
2. การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ใน 5 ด้าน ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานต่างกัน
3. การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ใน 5 ด้าน ตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามประเภทของสถานศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานต่างกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่แบบสอบถามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา อำเภอรัญบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 จำนวน 1 ชุดแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของครูในสถานศึกษา อำเภอรัญบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการป้องกัน ด้านการค้นหา ด้านการรักษา ด้านการเฝ้าระวัง และด้านการบริหารจัดการ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 สรุปผลได้ดังนี้

1. การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาวของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ใน 5 ด้าน โดยรวม มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. การเปรียบเทียบการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ใน 5 ด้าน ตามความคิดเห็นของครู จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้าน มีการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน ส่วนประสิทธิผลในการทำงาน โดยรวมมีการดำเนินงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูในสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในการทำงานสถานศึกษาสีขาวมากกว่า 10 ปีขึ้นไป จะมีการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาวในภาพรวมสูงกว่าครูในสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในการทำงานสถานศึกษาสีขาว ต่ำกว่า 5 ปี และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการป้องกันมีการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูในสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในการทำงานตั้งแต่ 5 – 10 ปี และมากกว่า 10 ปีขึ้นไป จะมีการดำเนินงาน สูงกว่าครูในสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี ส่วนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง สำหรับประเภทของสถานศึกษา พบว่า โดยรวมมีการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน แต่ในด้านการป้องกัน มีการดำเนินงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาที่เป็นโรงเรียนขยายโอกาส (ขนาดกลาง) จะมีการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว สูงกว่าครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาที่เป็นโรงเรียนขยายโอกาส (ขนาดใหญ่) ส่วนอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานีเขต 2 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาวของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 โดยรวม มีการดำเนินงานในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีนโยบายการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศไทย โดยมีการกำหนดนโยบายตั้งแต่ระดับรัฐบาล ระดับกระทรวง ระดับกรม และระดับสถานศึกษา รัฐบาลจึงกำหนดให้ปัญหายาเสพติดเป็นวาระแห่งชาติ ที่ทุกภาคส่วนในสังคมจะต้องมีความสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจ เร่งแก้ไขปัญหายาเสพติด อย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยกำหนดให้มียุทธศาสตร์ “พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด” ด้วยการรวมพลังทุกภาคส่วนเป็นพลังแผ่นดินในการต่อสู้

กับยาเสพติด โดยยึดหลักผู้เสพคือผู้ป่วยที่ต้องได้รับการบำบัดรักษาให้กลับมาเป็นคนดีของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ (ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ: 1- 3) ที่ได้มีการสั่งการให้มีการกำกับติดตามช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ รวมทั้งดำเนินการป้องกันกลุ่มเสี่ยงและประชาชนทั่วไปไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ยึดหลักนิติธรรมในการปราบปรามลงโทษผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้มีอิทธิพล และผู้ประพฤติดีมีชอบ มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด และดำเนินการอย่างจริงจังในการป้องกันปัญหาด้วยการแสวงหาความร่วมมือเชิงรุกกับต่างประเทศในการควบคุมและสกัดกั้นยาเสพติด สารเคมี และสารตั้งต้นในการผลิตยาเสพติดที่ลักลอบเข้าสู่ประเทศ ภายใต้การบริการจัดการอย่างบูรณาการและมีประสิทธิภาพ และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งสามารถอภิปรายได้ดังนี้

1.1 การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ด้านการป้องกัน มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การที่รัฐบาลได้กำหนดให้ปัญหายาเสพติดเป็น “วาระแห่งชาติ” และมอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการสร้างภูมิคุ้มกันและป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา กำหนดมาตรการป้องกันเด็กและเยาวชนก่อนวัยเสี่ยงและในวัยเสี่ยงไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เรียนรู้ถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด รู้จักวิธีปฏิเสธหลีกเลี่ยงยาเสพติดและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เพื่อหลีกเลี่ยงการหมกมุ่นมั่วสุมกับยาเสพติดและอบายมุข ตลอดจนดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา ที่ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด กำหนดนโยบายและมีหนังสือสั่งการกำชับให้ผู้บริหารองค์กรหลัก หน่วยงานและสถานศึกษาดำเนินการตามโครงการสถานศึกษาสีขาวอย่างชัดเจน (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2556: 1- 3) โดยสถานศึกษาส่วนใหญ่ได้มีการจัดทำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนได้ตระหนักถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด ผ่านสื่อในรูปแบบต่างๆ จึงทำให้มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณิกา ศรีสัตยธรรมา (2542: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของกรมสามัญศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางจังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษากรมสามัญศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางจังหวัดขอนแก่นโดยภาพรวมมีการปฏิบัติงานในระดับมาก และผลการวิจัยของ สมนึก จุลนาง (2546: 86) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 และเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1 และเขต 2 อยู่ในระดับมาก

1.2 การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ด้านการค้นหา มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก กระทรวงศึกษาธิการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้นโยบายการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา และกำชับให้สถานศึกษาดำเนินการตามยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืน โดยให้ดำเนินการตามคู่มือการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2557: 14) ซึ่งกำหนดให้สถานศึกษามีการจัดระบบการค้นหาผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยให้นักเรียนร่วมกับครู

ประจำชั้น สังเกตพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง และการรายงานสภาพปัญหาเสพติดให้ผู้บังคับบัญชา/หน่วยงานต้นสังกัดรับทราบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดำรง เกิดไพร (2547: 54) ได้ทำการวิจัย เรื่องการศึกษาการดำเนินงานโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครราชสีมาผลการวิจัยพบว่าการดำเนินงานโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดนครราชสีมาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ บุญเลิศ จำสนอง (2548: 86-87) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการปฏิบัติตามนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาตามการรับรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในอำเภอห้วยคตจังหวัดชัยนาท ผลการวิจัยพบว่าการปฏิบัติตามนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาตามการรับรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในอำเภอห้วยคตจังหวัดชัยนาทโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ด้านการรักษา มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้นโยบายการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา และมาตรการเสริมสร้างสถานศึกษาให้เข้มแข็งในการเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืน ตามยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 จึงได้กำชับให้สถานศึกษาดำเนินงานตาม มาตรการรักษา โดยยึดตามคู่มือดำเนินการโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยจากเสพติดและอบายมุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2557: 15) จึงได้มีการจัดกิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน และการตั้งคณะกรรมการติดตามดูแลพฤติกรรมนักเรียน ในการประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด โดยได้มีการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ในการช่วยแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งในระหว่าง และหลังจากการบำบัดรักษาฟื้นฟู ซึ่งสอดคล้องกับงานด้านการรักษาแก้ไข (สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2549: 25-28) มีกรอบแนวคิดการแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาที่มีปัญหายาเสพติดหลังจากการคัดกรองนักเรียนแล้วสถานศึกษาจะต้องดำเนินการส่งเสริมพัฒนาป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนทั้งเป็นรายบุคคล/กลุ่มซึ่งในกลุ่มปกติสถานศึกษาจะต้องส่งเสริมพัฒนาให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพด้วยกิจกรรมที่หลากหลายที่ส่งเสริมการเรียนรู้ส่งเสริมสุขภาพกายสุขภาพจิตส่งเสริมด้านความประพฤติการปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นสำหรับเด็กกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มที่มีปัญหาสถานศึกษาจะต้องดำเนินการแก้ไขให้ความช่วยเหลือและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียนที่มีปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบนรวมทั้งปัญหาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพื่อให้กลับสู่กรอบควรรู้สถานศึกษาและสังคมได้อย่างมีความสุขมีแนวทางและภารกิจสำคัญดังนี้ 1) การคัดกรองเพื่อจำแนกกลุ่มเสี่ยง/กลุ่มเสพ/กลุ่มค้าได้แก่ครูทุกคนคัดกรองนักเรียนโดยใช้เครื่องมือตามความเหมาะสมวิเคราะห์และส่งต่อข้อมูลนักเรียนที่ต้องแก้ไขปัญหามาให้ผู้เกี่ยวข้อง 2) การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้แก่การเข้าค่ายคุณธรรม/จริยธรรมค่ายพุทธธรรมค่ายทักษะชีวิตฯลฯ ให้คำแนะนำปรึกษาให้นักเรียนผู้ปกครองการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เชิญผู้ปกครองมาพบ 3) บำบัดรักษาผู้เสพ/ผู้ติดได้แก่ประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งต่อนักเรียนเข้าสู่ระบบการบำบัดรักษาฟื้นฟูและพัฒนาติดตามดูแลระหว่างและหลังจากบำบัดรักษา และ 4) การเสริมสร้าง

ศักยภาพได้แก่ให้โอกาสกลับมาศึกษาต่อฝึกอาชีพ สอดคล้องกับ งานวิจัยของบัวแวว โคตรนรินทร์ (2547: 56-57) ได้ทำการวิจัยเรื่องการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 และเขต 2 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านพบว่า ด้านการช่วยเหลือผู้ติดยาเสพติดมีค่าสูงสุด

1.4 การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ด้านการเฝ้าระวัง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกระทรวงศึกษาธิการได้กำชับให้สถานศึกษาปฏิบัติตามมาตรการเฝ้าระวัง โดยยึดคู่มือดำเนินการโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2557: 15) โดยการรายงานสถานการณ์เรื่องยาเสพติดให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ และการติดตาม สังเกต สืบสวน สภาพปัญหาและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ สถานศึกษาจัดให้นักเรียนแกนนำ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อเฝ้าระวังไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดของยาเสพติด จัดระเบียบพื้นที่เสี่ยง และมีการบริหารจัดการปัจจัยเสี่ยงพื้นที่อับ โดยจัดสภาพสิ่งแวดล้อมที่ไม่ให้เอื้อต่อการไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยมีระบบและกลไกการเฝ้าระวังสถานการณ์แพร่ระบาดของยาเสพติดที่ก่อให้เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืน และสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดยังได้กล่าวถึงระบบการเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2550: 13) สถานศึกษาควรสร้างระบบกลไกเฝ้าระวังยาเสพติดในโรงเรียนให้เป็นระบบแจ้งเตือนในเรื่องยาเสพติดให้กับผู้เกี่ยวข้องเพื่อเตือนภัยสร้างสภาวะป้องกันที่เหมาะสมเพื่อป้องกันการหวนกลับของยาเสพติดสามารถดำเนินการดังนี้ 1) สืบสวนสภาพปัญหาและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างสม่ำเสมอ 2) รับแจ้งข่าวสารและเบาะแสจากบุคคลภายในสถานศึกษาและชุมชนประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลพฤติกรรมและพื้นที่ปัญหาโดยการจัดโทรศัพท์สายด่วนผู้รับแจ้งเบาะแสทั้งนี้ต้องตรวจสอบข้อมูลและสร้างความมั่นใจในความปลอดภัยให้กับผู้ให้ข่าวสารและแจ้งเบาะแส 3) แจ้งเตือนปัญหาให้กับผู้เกี่ยวข้องด้วยการประกาศหรือแจ้งสถานการณ์ให้ทราบทั่วกันประชุมผู้เกี่ยวข้อง และ 4) ปฏิบัติการแก้ไขด้วยการสร้างสภาวะป้องกันปัญหาที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ งานวิจัยของดำรง เกิดไพร (2547: 54) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการดำเนินงานโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดนครราชสีมาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภิญโญ อิมอุไร (2554: 85-86) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากันตบุรีเขต 2 มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากันตบุรีเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากันตบุรีเขต

2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือด้านระบบป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดด้านระบบบริหารจัดการและด้านระบบการให้คำปรึกษา

1.5 การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ด้านการบริหารจัดการ มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกระทรวงศึกษาธิการได้กำชับให้สถานศึกษาปฏิบัติตามมาตรการบริหารจัดการ ตามคู่มือดำเนินการโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติด และอบายมุข (กระทรวงศึกษาธิการ. 2557: 16) โดยมีการรวบรวม รายงานผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ และการจัดทำเป็นองค์ความรู้ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การดำเนินงาน มีแผนปฏิบัติการ และการอำนวยการ กำกับ ติดตาม ประเมินผล โดยมีการดำเนินงานอย่าง เป็นระบบเพื่อให้ปลอดภัยอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้กล่าวถึงระบบบริหารจัดการ และแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2550: 14) ดังนี้ 1) สถานศึกษามีนโยบายและยุทธศาสตร์ 2) สถานศึกษามีแผนงานและโครงการ/กิจกรรม 3) สถานศึกษามีคณะกรรมการดำเนินงาน 4) สถานศึกษามีความร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบูรณาการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน และ 5) สถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล และรายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพงษ์ น้อยพันธุ์ (2555: 120 -122) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการดำเนินงานป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินงานป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน เช่นเดียวกับงานวิจัยของเดชา หริสทธิ์ (2554: 74-75) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอธาตุพนม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษาระถมศึกษานครพนมเขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหา ในการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอธาตุพนม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษาระถมศึกษานครพนมเขต 1 2) เปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอธาตุพนม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษาระถมศึกษานครพนมเขต 1 จำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการป้องกันยาเสพติดของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาอำเภอธาตุพนม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษาระถมศึกษานครพนมเขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของดิเรก บุรณ์เจริญ (2556: 83-84) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของบุคลากรใน 5 ด้าน ได้แก่ การเตรียมการ การดำเนินการ การให้ความร่วมมือ การประเมินผล และการนำผลการปฏิบัติสู่การปรับปรุง ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอนต่อการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. การเปรียบเทียบการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาวของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ได้ให้สถานศึกษา จะต้องทำหน้าที่ดำเนินการให้เป็นรูปธรรมจริงจัง สม่าเสมอ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด โดยบุคลากรในสถานศึกษามีหน้าที่สำคัญยิ่งในภารกิจนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2557: 1-4) และกระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้นโยบายการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา และมาตรการเสริมสร้างสถานศึกษาให้เข้มแข็งในการเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืน ตามยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืน ดังนั้นการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 จึงได้ปฏิบัติตาม 5 มาตรการ โดยกำหนดลงในแผนปฏิบัติการประจำปีในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีแนวทางการดำเนินงาน 5 มาตรการ กลยุทธ์ 4 ต้อง 2 ไม่ดังนี้ 1) มาตรการป้องกันสถานศึกษาจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ตามกลุ่มสนใจ เพื่อเสริมสร้างความตระหนักและปลูกจิตสำนึกไม่ให้นักเรียน นักศึกษาไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด 2) มาตรการค้นหา สถานศึกษาจัดระบบการคัดกรอง (RE-X-RAY) จำแนกกลุ่มนักเรียน นักศึกษา ออกเป็น 5 กลุ่ม คือ กลุ่มปลอด กลุ่มเสี่ยง กลุ่มเสพยา กลุ่มติด และกลุ่มค้า 3) มาตรการรักษา สถานศึกษาจัดระบบการส่งต่อกลุ่มเสพยา กลุ่มติดเข้าสู่การบำบัดรักษา ตามระบบสมัครใจการนำเข้าสู่กระบวนการจิตสังคมบำบัดในสถานศึกษาและค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม 4) มาตรการเฝ้าระวัง สถานศึกษาดำเนินการจัดให้มี นักเรียน นักศึกษาแกนนำ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา เพื่อเฝ้าระวังไม่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติด จัดระเบียบพื้นที่เสี่ยงและมีการขจัดปัจจัยเสี่ยงพื้นที่อบโดยจัดสภาพสิ่งแวดล้อมที่ไม่ให้เอื้อต่อการไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด และ 5) มาตรการบริหารจัดการ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การดำเนินงาน มีแผนปฏิบัติการ และการอำนวยความสะดวก กำกับ ติดตาม ประเมินผล สรุปรายงานแจ้งต้นสังกัด และการประสานงานกับทุกภาคส่วน

แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของสถิต เบญจมาศ (2546: 77) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาการดำเนินงานของผู้บริหารและครูในการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่าผลการเปรียบเทียบ

ปัญหาการดำเนินงานของผู้บริหารและครูในการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดระยองทั้ง 5 ด้านจำแนกตามตัวแปรต้นได้แก่ ตำแหน่งและขนาดของโรงเรียนโดยรวมรายด้านและรายข้อส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ละเมย สิมมาสุต (2548: 94-95) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนในระดับช่วงชั้นที่ 2 และช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลยเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของ สุริยันต์ เสรีเรืองยุทธ (2551: 65-66) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษากระบวนการบริหารเพื่อป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบกระบวนการบริหารเพื่อป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และงานวิจัยของ ภิญญ โอ้มอุไร (2554: 85-86) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 2 จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การเปรียบเทียบการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ใน 5 ด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมมีการดำเนินงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูในสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานสถานศึกษาสีขาวมากกว่า 10 ปีขึ้นไป จะมีการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาวในภาพรวมสูงกว่าครูในสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานสถานศึกษาสีขาว ต่ำกว่า 5 ปี และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการป้องกันมีการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูในสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานสถานศึกษาสีขาวตั้งแต่ 5 - 10 ปี และมากกว่า 10 ปีขึ้นไป จะมีการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาวในด้านการป้องกันสูงกว่าครูในสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานสถานศึกษาสีขาว ต่ำกว่า 5 ปี ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง สาเหตุที่ทำให้ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 5 - 10 ปี และมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาวด้านการป้องกัน สูงกว่าครูในสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี อาจเป็นเพราะครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า ได้รับการอบรม ให้ความรู้จากหน่วยงานต่างๆ เป็นจำนวนมาก ประกอบกับ สถานศึกษาได้รับมอบหมายจากกระทรวงศึกษาธิการให้ดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในหลายๆโครงการ มาเป็นระยะเวลายาวนาน ไม่ว่าจะเป็นการบรรจุการสอนทักษะชีวิตและสร้างเจตคติป้องกันยาเสพติด

ในหลักสูตรระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาทุกสังกัดทั่วประเทศ การจัดกิจกรรมป้องกันและเฝ้าระวังยาเสพติดในสถานศึกษา การจัดกิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน นักศึกษาที่มีพฤติกรรมเสี่ยงการจัดตั้งสถานนักเรียนในสถานศึกษาเป็นศูนย์รวมในการจัดกิจกรรมของเยาวชนในจังหวัด รวมทั้ง จัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ของเยาวชนในทุกจังหวัด กิจกรรมการก่อตั้งหน่วยลูกเสือ - เนตรนารี ด้านภัยยาเสพติดในสถานศึกษา เพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันและสร้างทัศนคติแก่เยาวชน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรหมมี พุ่มไม้ (2549: 54) ได้ทำการวิจัยเรื่องศึกษากระบวนการบริหารเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า อายุราชการที่แตกต่างกัน มีความเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้ง 5 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และงานวิจัยของ บุญชัย กัลโยธิน (2550: 68) ได้ทำการวิจัยเรื่องการป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา เมื่อจำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และงานวิจัยของดิเรก บุรณ์เจริญ (2556: 83-84) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของบุคลากรใน 5 ด้าน ได้แก่ การเตรียมการ การดำเนินการ การให้ความร่วมมือ การประเมินผล และการนำผลการปฏิบัติสู่การปรับปรุง 2) เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของบุคลากรทั้ง 5 ด้าน โดยจำแนกตามสภาพตำแหน่ง และประสบการณ์ ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการเตรียมการมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆไม่แตกต่างกัน

4. การเปรียบเทียบการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ใน 5 ด้าน จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา โดยรวมมีการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน แต่ในด้านการป้องกัน มีการดำเนินงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาที่เป็นโรงเรียนขยายโอกาส (ขนาดกลาง) จะมีการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว สูงกว่าครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาที่เป็นโรงเรียนขยายโอกาส (ขนาดใหญ่) ส่วนคนอื่นๆ ไม่พบความ

แตกต่างกันนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขยายโอกาส (ขนาดกลาง) มีจำนวนบุคลากร ทั้งครู ผู้ปกครอง นักเรียน และมีภาระงานในความรับผิดชอบน้อยกว่าโรงเรียนขยายโอกาส (ขนาดใหญ่) จึงทำให้มีการบริหารจัดการที่ค่อนข้างง่ายกว่า และมีการดูแลเอาใจใส่นักเรียนได้อย่างทั่วถึงได้มากกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดำรง เกิดไพร (2547: 54) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการดำเนินงาน โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า เมื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานจังหวัดนครราชสีมาจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาพบว่าสถานศึกษาขนาดเล็กและขนาดใหญ่โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นเดียวกับงานวิจัยของ ละเมย สิมมาสุต (2548: 94-95) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนในระดับช่วงชั้นที่ 2 และช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลยเขต 2 ผลการวิจัยพบว่าข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่กับข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และงานวิจัยของ ภิญโญ อิ่มอุไร (2554: 85-86) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์ความแปรปรวนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และงานวิจัยของสมพงษ์ น้อยพันธ์ (2555: 120 -122) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน นั่นคือสถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษมีการปฏิบัติมากกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 มีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาวของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ใน 5 ด้าน โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการป้องกัน มีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาด้านการบริหาร ด้านการค้นหา และด้านการเฝ้าระวัง ตามลำดับ และด้านการรักษา มีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด ซึ่งควรนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปกำหนด

1.1.1 ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรให้การสนับสนุนแนวทางการป้องกัน โดยจัดให้มีนโยบายการระดมทุนจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา และการป้องกันปัญหา ยาเสพติด ส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ปัญหาด้านยาเสพติดภายในโรงเรียน เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

1.1.2 ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรกำหนดแนวทางการค้นหาให้มีการ สุ่มตรวจปัสสาวะนักเรียนเพื่อสำรวจสภาพการใช้ยาเสพติดอย่างสม่ำเสมอ และมีการส่งต่อข้อมูลนักเรียนที่ต้องแก้ไขปัญหไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบอย่างสม่ำเสมอ

1.1.3 ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการรักษา โดยจัดให้มีมาตรการ การส่งเสริมการจัดตั้งคลินิกให้คำปรึกษา หรือศูนย์/เพื่อนใจวัยรุ่นในสถานศึกษา เพื่อช่วย แก้ปัญหายาเสพติด ควรมีการจัดอบรมเทคนิคการให้คำปรึกษาด้านการบำบัดรักษายาเสพติดและการฟื้นฟู สำหรับ ครู และผู้ปกครอง เพื่อการแก้ไขให้ความช่วยเหลือและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียนที่มีปัญหาพฤติกรรมเบี่ยงเบนรวมทั้งปัญหาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพื่อให้กลับสู่ครอบครัว สถานศึกษาและสังคมได้อย่างมีความสุข

1.1.4 ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการเฝ้าระวัง โดยการจัดตั้ง สถานีตำรวจในสถานศึกษา เพื่อป้องปรามพฤติกรรมเบี่ยงเบนและรับแจ้งความ กรณีเกิดเหตุภายในโรงเรียน และมีการจัดครูร่วมกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน ออกตรวจพื้นที่เสี่ยงรอบบริเวณสถานศึกษา

1.1.5 ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพของด้านการบริหารจัดการ โดยการบูรณาการ จัดทำแผนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเป้าหมาย วิธีการ และทรัพยากรการดำเนินงานร่วมกัน ขับเคลื่อนงานที่เป็นเอกภาพ ลดความซ้ำซ้อน

2. สถานศึกษามีการส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย มาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

3. สถานศึกษาควรมีการสนับสนุนให้ขวัญกำลังใจแก่ผู้รับผิดชอบงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และควรมีมาตรการลงโทษผู้ที่ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา

2. ควรมีการศึกษาวิจัยการพัฒนาแนวทางในการระดมทุนจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
3. ควรมีการศึกษารูปแบบการประเมินผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในสถานศึกษา
4. ควรมีการศึกษากลยุทธ์การขับเคลื่อนงานที่เป็นเอกภาพ ลดความซ้ำซ้อน ในการบริหารจัดการ ของสถานศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). คู่มือแนวทางการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัย เสพติดและอบายมุข. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรรณิกา ศรีสัตย์ธนา. (2542). การศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในสถานศึกษาของกรมสามัญศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาด กลางจังหวัด ขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- กุลธีร์ ศรีณยุตม์. (2548). การมีส่วนร่วมของครูในการป้องกันการแพร่ระบาดของยาบ้าในโรงเรียน มัธยมศึกษาจังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา). จันทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. ถ่ายเอกสาร.
- ดร.ณ มินาคูณ. (2550). การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลกเขต วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย ราชภัฏพิบูลสงคราม. ถ่ายเอกสาร.
- ดำรง เกิดไพร. (2547). การศึกษาการดำเนินการโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). นครราชสีมา: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. ถ่ายเอกสาร.
- ดิเรก บุรณ์เจริญ. (2556). สภาพการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหาร การศึกษา). บุรีรัมย์: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. ถ่ายเอกสาร.
- เดชา หรสิทธิ์. (2554). การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอธาตุพนม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). นครพนม: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย นครพนม. ถ่ายเอกสาร.
- ดิฐภัทร ปวรชัย. (2555). การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันยาเสพติดสำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ธนะชัย ผดุงจิตติ. (2545). ยาเสพติดตามกฎหมายใหม่พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: นิติรัฐ.

- นาคยา เอ้าประมงค์. (2550). สภาพการปฏิบัติงานการป้องกันและการแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). เลย: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. ถ่ายเอกสาร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- . (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บัวแวว โคตรนรินทร์ . (2547). การดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1และเขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). เลย: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. ถ่ายเอกสาร.
- บุญเลิศ จำสนอง. (2548). การปฏิบัติตามนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาตามการรับรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในอำเภอหันคาจังหวัดชัยนาท. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). ลพบุรี: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี. ถ่ายเอกสาร.
- บุญชัย กัลโยธิน. (2550). การป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3. วิทยานิพนธ์ รป.ม. (รัฐ ประสานศาสนศาสตร์). บุรีรัมย์: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. ถ่ายเอกสาร.
- พวงรัตน์ เกษรแพทย์. (2557). ยุทธศาสตร์การบริหารและการจัดการสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ทีบีซี.
- พวงรัตน์ เกษรแพทย์. (2556). เอกสารการคำสอนการบริหารและการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พวงรัตน์ เกษรแพทย์. (2543). เอกสารการสอนการวางแผนการศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เพชรยุพา บุรณ์สิริจรรู. (2551). แม่ขานหูดิดยา. กรุงเทพฯ: ณเพชรสำนักพิมพ์.
- พูนสุข นิตวิวัฒน์. (2545). การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ภิญโญ อิ่มอุไร. (2554). การศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. ถ่ายเอกสาร.

- ปราณี ป้านาค. (2547). การศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดกาญจนบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- มนต์ชัย พุ่มพูน. (2549). การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนป้องกันการแพร่ระบาดของสารเสพติดเขตอำเภอหนองโดนจังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. ถ่ายเอกสาร.
- ละเมย สิมมาสด. (2548). สภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนในระดับช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 3 – 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลยเขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). เลย: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. ถ่ายเอกสาร.
- ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด. (2552). ช่วยวัยใสให้ปลอดภัยจากยาเสพติด. จันทบุรี: เมืองจันทร์.
- สถิต เบญจมาศ. (2546). การศึกษาปัญหาการดำเนินงานของผู้บริหารและครูในการจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). จันทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. ถ่ายเอกสาร.
- สนอง หอมรวง. (2559). การดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. ถ่ายเอกสาร.
- สมนึก จุลนาง. (2546). การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1 และเขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). เลย: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. ถ่ายเอกสาร.
- สมพงษ์ น้อยพันธ์. (2555). การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กาญจนบุรี: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2540). ความรู้เบื้องต้นเรื่องยาและสารเสพติด. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- (2545). คู่มือและแผนการสอนสำหรับวิทยากรป้องกันยาเสพติด. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.

- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. (2550). การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2. (2556). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2556. ปทุมธานี: สำนักงานฯ.
- . (2556, 13 มิถุนายน). คำสั่งที่ ศธ.04087/ว2156 เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามวาระแห่งชาติพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด.
- . (2556, 12 กรกฎาคม). คำสั่งที่ ศธ.04087/ว2649 เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาตามนโยบายของศส.จ.ปทุมธานี.
- . (2556, 16กรกฎาคม). คำสั่งที่ ศธ.04087/ว2726 เรื่องการดำเนินการห้องเรียนสีขาวตามแผนปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด.
- . (2557, 3 กุมภาพันธ์). คำสั่งที่ ศธ.04087/ว789 เรื่องการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา.
- สิทธิชัย จันทะบุตรศรี. (2547). ศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- สุริยันต์ เสรีเรืองยุทธ. (2551). การศึกษากระบวนการบริหารเพื่อป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2. วิทยานิพนธ์ค.ม. (การบริหารการศึกษา). สุรินทร์: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์. ถ่ายเอกสาร.
- ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ. (2554, 8 กันยายน). คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 154/2554เรื่องยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด.
- . (2555, 1 ตุลาคม). คำสั่งศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ ที่ 23/2555 เรื่องปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืน ปี 2556.
- . (2556, 14มีนาคม). คำสั่งศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ ที่ ยธ 1125/4351 เรื่องการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามวาระแห่งชาติพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด.
- Best, J.W.; & Kahn, J.V. (1993). *Research in Education*. 7 th ed. Boston: Allyn and Bacon.
- Brown, J.M. (1979). "Differences in Attitudes of Public School Student toward Selected Drugs and Relationship between the Attitudes and Knowledges," *Dissertation Abstracts International*. 59 (8) : 2787.
- Cronbach. L.J. (1990). *Essentials of Psychological Testing*. 5 th ed. New York: Conlins.

- Evans, M.D., Dizdaroglu, M. and Cooke, M.S. (2004). *Oxidative DNA Damage and Disease: Induction, Repair and Significance*. Mutation Research. 567(1): 1-61.
- Gazis, N. (2008). *Drug and Alcohol Prevention among Culturally Diverse Northern Australian Adolescents: An Investigation of a School Drug and Alcohol Prevention Program for Year 8 Students*. Ph.D. Thesis in School of Medicine. The University of Queensland. 19(2): 227-234.
- Jone, D.B. (1998). Administration Secondary: Sociology Individual and Family Students. *Dissertation Abstracts International*. 49(12): 335.
- Pallozzi, S. (2002). Participation in Decision Making in Lural School in New Jersey United State of America. *Dissertation Abstracts International*. 42(4): 1484.
- Pettingell, J.A. (2008). *Panics and Principles: A History of Drug Education Policy in New South Wales 1965-1999*. Ph.D. Thesis in Education, Sydney: University of Sydney.
- Stokely S.B. (1998). Evaluation in Working Adolescent Drug Outcomes in California. *Dissertation Abstracts International*. 38(5): 6026-6027A.
- Thompson, S.J. (1995). *Evaluating the Effects of Project DARE in Rural Southeast Minnesota Schools*. Prevention, Substance Abuse, Drug Education. Florida: The University Central Florida.

ภาคผนวก

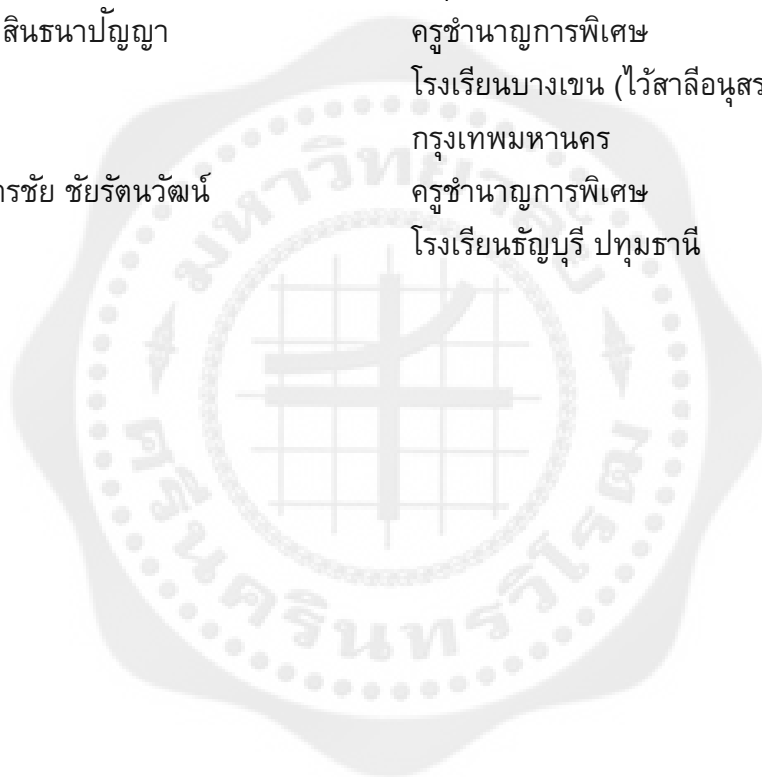

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย
และหนังสือขอความอนุเคราะห์

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา	อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. อาจารย์ ดร. ชีระภาพ เพชรมาลัยกุล	อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ผู้อำนวยการบัญชา จันทรรักษา	ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ปทุมธานีเขต 2
4. ดร.อริคุณ สิ้นธนาปัญญา	ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบางเขน (ไวศาลิอนุสรณ์)
กรุงเทพมหานคร
5. อาจารย์ฉัตรชัย ชัยรัตน์วัฒน์	ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนธัญบุรี ปทุมธานี

ที่ ศธ 6918/ 0๔35

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๑๔ กุมภาพันธ์ 2560

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนทองพูนพิทยาสรรพ์

เนื่องด้วย นายชวลิต แคมเจริญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ การศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา สารนิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขออนุมัติขอความเห็นชอบเพื่อการวิจัย โดยขอให้ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดของท่าน ตอบแบบสอบถาม เรื่อง “ศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ 2560 ถึงเดือนมีนาคม 2560 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085 184 0095

ที่ ศธ 6918/ 0735

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒๔ กุมภาพันธ์ 2560

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบเพื่อการศึกษาวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดชุมแก้ว

เนื่องด้วย นายชวลิต แหม่มเจริญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ การศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา สารนิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขออนุมัติขอความเห็นชอบเพื่อการศึกษาวิจัย โดยขอให้ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดของท่าน ตอบแบบสอบถาม เรื่อง “ศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ 2560 ถึงเดือนมีนาคม 2560 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085 184 0095

ที่ ศธ 6918/ 0๔35

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒๔ กุมภาพันธ์ 2560

เรื่อง ขออนุญาตขอความเห็นชอบเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนาบุญ

เนื่องด้วย นายชวลิต แคมเจริญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ การศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา สารนิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขออนุญาตขอความเห็นชอบเพื่อการวิจัย โดยขอให้ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดของท่าน ตอบแบบสอบถาม เรื่อง “ศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ 2560 ถึงเดือนมีนาคม 2560 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085 184 0095

ที่ ศธ 6918/ ๐๖๓๕

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒๔ กุมภาพันธ์ 2560

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสระบัว

เนื่องด้วย นายชวลิต แซ่มเจริญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ การศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา สารนิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขออนุมัติขอความเห็นชอบเพื่อการวิจัย โดยขอให้ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดของท่าน ตอบแบบสอบถาม เรื่อง “ศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ 2560 ถึงเดือนมีนาคม 2560 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085 184 0095

ที่ ศธ 6918/ 0435

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒๒ กุมภาพันธ์ 2560

เรื่อง ขออนุมัติขอความเห็นชอบข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเขียนเขต

เนื่องด้วย นายชวลิต แซ่มเจริญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ การศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา สารนิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขออนุมัติขอความเห็นชอบข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดของท่าน ตอบแบบสอบถาม เรื่อง “ศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ 2560 ถึงเดือนมีนาคม 2560 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085 184 0095

ที่ ศธ 6918/ 0795

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒๔ กุมภาพันธ์ 2560

เรื่อง ขออนุญาตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดแสงสรรค์

เนื่องด้วย นายชวลิต แซ่มเจริญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ การศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา สารนิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดของท่าน ตอบแบบสอบถาม เรื่อง “ศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ 2560 ถึงเดือนมีนาคม 2560 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085 184 0095

ที่ ศธ 6918/ 0๖35

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๑๔ กุมภาพันธ์ 2560

เรื่อง ขออนุญาตขอความเห็นชอบเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดพิชิตปิตยาราม

เนื่องด้วย นายชวลิต แหม่มเจริญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ การศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา สารนิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขออนุญาตขอความเห็นชอบเพื่อการวิจัย โดยขอให้ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดของท่าน ตอบแบบสอบถาม เรื่อง “ศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษปทุมธานี เขต 2” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ 2560 ถึงเดือนมีนาคม 2560 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085 184 0095

ที่ ศธ 6918/ 0๓๓ 5

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๙๔ กุมภาพันธ์ 2560

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดอัยยการาม

เนื่องด้วย นายชวลิต แซ่มเจริญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ การศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา สารนิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขออนุญาตเผยแพร่เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดของท่าน ตอบแบบสอบถาม เรื่อง “ศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ 2560 ถึงเดือนมีนาคม 2560 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน
รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085 184 0095

ที่ ศธ 6918/ 0436

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๒๒ กุมภาพันธ์ 2560

เรื่อง ขออนุญาตขอความเห็นชอบเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดมุลจินดาราม

เนื่องด้วย นายชวลิต แซ่มเจริญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ การศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา สารนิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขออนุญาตขอความเห็นชอบเพื่อการวิจัย โดยขอให้ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดของท่าน ตอบแบบสอบถาม เรื่อง “ศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษปทุมธานี เขต 2” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ 2560 ถึงเดือนมีนาคม 2560 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085 184 0095

ที่ ศธ 6918/ 0735

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

๕๔ กุมภาพันธ์ 2560

เรื่อง ขออนุญาตขอความเห็นชอบเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ

เนื่องด้วย นายชวลิต แคมเจริญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ การศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา สารนิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขออนุญาตขอความเห็นชอบเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดของท่าน ตอบแบบสอบถาม เรื่อง “ศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2” เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ 2560 ถึงเดือนมีนาคม 2560 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล)

รองคณบดีฝ่ายบริหารและวางแผน

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085 184 0095

ที่ ศธ 0519.12/ 5416

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

30 กันยายน 2559

เรื่อง ขอลาเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ดร.อิศคุณ สันธนาปัญญา

เนื่องด้วย นายขวลิต แซ่มเจริญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ การศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม ทั้งนี้ นิสิต จะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายขวลิต แซ่มเจริญ และขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085 184 0095

ที่ ศธ 0519.12/ 54๑0

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

30 กันยายน 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน นายบัญชา จันทร์รักษา ผู้อำนวยการชุมชนวิชาชีพศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นายชวลิต แหม่มเจริญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ การศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม ทั้งนี้ นิสิต จะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายชวลิต แหม่มเจริญ และขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085 184 0095

ที่ ศธ 0519.12/ 5417

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

30 กันยายน 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์ฉัตรชัย ชัยรัตนวัฒน์

เนื่องด้วย นายชวลิต แหม่มเจริญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ การศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม ทั้งนี้ นิสิต จะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายชวลิต แหม่มเจริญ และขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085 184 0095

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 15644

ที่ ศธ 0519.12/ 5414

วันที่ 30 กันยายน 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์ ดร.ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล

เนื่องด้วย นายชวลิต แชมเจริญ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและการจัดการ การศึกษา (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ เกษรแพทย์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม ทั้งนี้ นิสิตจะเป็น ผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าว สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 085 184 0095

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายชวลิต แชมเจริญ และขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

พิชิต ๒.

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง ศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษา
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2

2. ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ครูผู้สอน

3. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2

4. ขอความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสอบถามทุกข้อที่กำหนด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีในการตอบแบบสอบถาม ขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

นายชวลิต แซ่มเจริญ

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการจัดการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ตามสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. ชื่อสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2

- ☐ โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตยวิทยาการ
- ☐ โรงเรียนทองพูลอุทิศ
- ☐ โรงเรียนรัษฎุสิทธิศิลป์
- ☐ โรงเรียนวัดชุมแก้ว
- ☐ โรงเรียนวัดนาบุญ
- ☐ โรงเรียนวัดสระบัว
- ☐ โรงเรียนวัดเขียนเขต
- ☐ โรงเรียนวัดแสงสรรค์
- ☐ โรงเรียนวัดพิชิตปิตยาราม
- ☐ โรงเรียนวัดอัยยการาม
- ☐ โรงเรียนวัดมูลจินดาราม

2. สถานภาพในการปฏิบัติงานของครู ประกอบด้วย

- ☐ ครูที่ปรึกษา
- ☐ ครูฝ่ายปกครอง
- ☐ ครูผู้สอน (ที่ไม่ใช่ครูที่ปรึกษา)

3. ประสบการณ์ในการดำเนินงานสถานศึกษาสีขาว ประกอบด้วย

- ☐ ต่ำกว่า 5 ปี
- ☐ ตั้งแต่ 5 – 10 ปี
- ☐ มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

4. ประเภทของสถานศึกษา ประกอบด้วย

- ☐ โรงเรียนประถมศึกษา (ขนาดเล็ก) จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1-499 คน
- ☐ โรงเรียนขยายโอกาส (ขนาดกลาง) จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500-1,499 คน
- ☐ โรงเรียนขยายโอกาส (ขนาดใหญ่) จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คนขึ้นไป

ตอนที่ 2

แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานีเขต 2

คำชี้แจง แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ขอให้ท่านพิจารณาว่ามีการดำเนินงานในระดับใด โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับการดำเนินการเพียงช่องเดียว โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

- 5 หมายถึง การดำเนินงานในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การดำเนินงานในระดับมาก
- 3 หมายถึง การดำเนินงานในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การดำเนินงานในระดับน้อย
- 1 หมายถึง การดำเนินงานในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด	ระดับการดำเนินงาน ในสถานศึกษา				
		5	4	3	2	1
0	ด้านการป้องกัน สถานศึกษาดำเนินโครงการห้องเรียนสีขาว	✓				

จากตัวอย่างข้อ 0 ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องมากที่สุด แสดงว่าท่านมีการดำเนินงานโครงการห้องเรียนสีขาว ในระดับมากที่สุด

ข้อ	การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	ระดับการดำเนินงาน ในสถานศึกษา				
		5	4	3	2	1
1	ด้านการป้องกัน กำหนดกฎระเบียบเพื่อใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนอย่างชัดเจน					
2	จัดกิจกรรมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผน/ยุทธศาสตร์ของการป้องกันยาเสพติด ในสถานศึกษาให้กับบุคลากร					
3	จัดทำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน					
4	พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติด					
5	จัดบูรณาการเนื้อหาสาระด้านยาเสพติดในการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้					
6	เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด					
7	จัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ตามกลุ่มสนใจให้กับนักเรียน เพื่อสนับสนุนให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์					
8	จัดกิจกรรมอบรม นักเรียนแกนนำต่อต้านยาเสพติดในโรงเรียน					
9	จัดกิจกรรมอบรม นักเรียนกลุ่มเสี่ยงที่มีปัญหายาเสพติดในโรงเรียน					
10	มีพื้นที่จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงออก					
11	จัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ให้มีความปลอดภัยจากยาเสพติด					
12	ระดมทุนจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา และการป้องกันปัญหายาเสพติด					
13	สร้างเครือข่ายผู้ปกครอง และชุมชนในการติดต่อประสานงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกัน					
14	ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนได้ตระหนักถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด ผ่านสื่อในรูปแบบต่างๆ					
15	จัดตั้งศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ปัญหาด้านยาเสพติดภายในโรงเรียน					

ข้อ	การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	ระดับการดำเนินงาน ในสถานศึกษา				
		5	4	3	2	1
1	ด้านการค้นหา จัดทำข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเป็นรายบุคคลที่มีพฤติกรรมด้านยาเสพติด แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม คือ กลุ่มปลอด กลุ่มเสี่ยง กลุ่มเสพติด กลุ่มติด และกลุ่มค้า					
2	จัดระบบการค้นหาผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยให้นักเรียนร่วมกับครูประจำชั้น สังเกตพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง					
3	สุ่มตรวจปัสสาวะนักเรียนเพื่อสำรวจสภาพการใช้ยาเสพติดอย่างสม่ำเสมอ					
4	ส่งต่อข้อมูลนักเรียนที่ต้องแก้ไขปัญหไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
5	มีการรายงานสภาพปัญหายาเสพติดให้ผู้บังคับบัญชา/หน่วยงานต้นสังกัดรับทราบ					
1	ด้านการรักษา ตั้งคณะกรรมการติดตามดูแลพฤติกรรมนักเรียน ในการประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด					
2	มีอาจารย์แนะแนว หรือนักจิตวิทยาในสถานศึกษา ที่สามารถให้คำปรึกษา พัฒนาสภาพจิตใจนักเรียน					
3	สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ในการช่วยแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งในระหว่าง และหลังจากการบำบัดรักษาฟื้นฟู					
4	จัดระบบการส่งต่อกลุ่มเสพติด กลุ่มติด เข้าสู่การบำบัดรักษาอย่างถูกต้อง					
5	จัดตั้งคลินิกให้คำปรึกษา หรือศูนย์/เพื่อนใจวัยรุ่นในสถานศึกษา เพื่อช่วยแก้ปัญหายาเสพติด					
6	จัดค่ายสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดหรือค่ายทักษะชีวิตในสถานศึกษา					
7	จัดอบรมเทคนิคการให้คำปรึกษาด้านการบำบัดรักษายาเสพติด และการฟื้นฟู สำหรับ ครู และผู้ปกครอง					
8	มีกิจกรรมการให้ครูเชิญผู้ปกครองมาพบเพื่อร่วมแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกัน ทั้งในระหว่างที่บำบัดรักษา และหลังจากบำบัดรักษา					

ข้อ	การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	ระดับการดำเนินงาน ในสถานศึกษา				
		5	4	3	2	1
9	มีกิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน					
1	มาตรการเฝ้าระวัง รายงานสถานการณ์เรื่องยาเสพติดให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ					
2	ติดตาม สังเกต สำนวณสภาพปัญหาและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					
3	จัดตั้งสถานีตำรวจในสถานศึกษา เพื่อป้องปรามพฤติกรรมเบี่ยงเบนและรับแจ้งความ กรณีเกิดเหตุภายในโรงเรียน					
4	จัดตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ในการกำหนดภารกิจตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่ายร่วมกันอย่างชัดเจน					
5	จัดระเบียบสภาพแวดล้อมไม่ให้เกิดพื้นที่เสี่ยง พื้นที่อับ ที่จะเอื้อต่อการเข้าไปข้องเกี่ยวกับยาเสพติดของนักเรียน					
6	จัดครูร่วมกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน ออกตรวจพื้นที่เสี่ยงรอบบริเวณสถานศึกษา					
7	จัดนักเรียนแกนนำหรือจิตอาสา เฝ้าระวังพื้นที่ต่างๆ ในสถานศึกษา					
8	จัดกิจกรรมป้องปรามและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดในโรงเรียน					
1	ด้านการบริหารจัดการ จัดโครงสร้างและกลไกการบริหารจัดการงานด้านยาเสพติด					
2	กำหนดผู้รับผิดชอบงานด้านยาเสพติดในรูปคณะกรรมการดำเนินงานประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน					
3	จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีด้านยาเสพติด เพื่อการเตรียมกิจกรรมและงบประมาณดำเนินงานอย่างชัดเจน					
4	บูรณาการ จัดทำแผนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเป้าหมาย วิธีการ และทรัพยากรการดำเนินงานร่วมกัน					
5	ขับเคลื่อนงานที่เป็นเอกภาพ ลดความซ้ำซ้อน					
6	พัฒนาครู ร่วมกับนักเรียนแกนนำ รับผิดชอบปฏิบัติงานด้านยาเสพติด					
7	กำกับ ติดตาม การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด					

ข้อ	การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	ระดับการดำเนินงาน ในสถานศึกษา				
		5	4	3	2	1
8	รวบรวม และรายงานผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ					
9	จัดทำเป็นองค์ความรู้ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา					
10	พัฒนารูปแบบการดำเนินงานในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ					

ภาคผนวก ค

ตารางค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
และการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาวของสถานศึกษาในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 จำแนกตามสถานภาพในการ
ปฏิบัติงาน ประสิทธิภาพในการทำงาน และประเพณีของสถานศึกษา

ตารางแสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สถานภาพในการปฏิบัติงานของครู		
ครูที่ปรึกษา	117	60.00
ครูฝ่ายปกครอง	22	11.28
ครูผู้สอน (ที่ไม่ใช่ครูที่ปรึกษา)	56	28.72
ประสบการณ์ในการทำงาน		
ต่ำกว่า 5 ปี	64	32.82
ตั้งแต่ 5 – 10 ปี	89	45.64
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	42	21.54
ประเภทของสถานศึกษา		
โรงเรียนประถมศึกษา (ขนาดเล็ก)	43	22.05
โรงเรียนขยายโอกาส (ขนาดกลาง)	50	25.64
โรงเรียนขยายโอกาส (ขนาดใหญ่)	102	52.31
รวมทั้งหมด	195	100.00

ตารางแสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการดำเนินงานตามโครงการ
สถานศึกษาสีขาวในภาพรวม

การดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ของสถานศึกษา	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1) ด้านการป้องกัน	78.50	4.14	.46	มาก
2) ด้านการค้นหา	75.50	4.02	.66	มาก
3) ด้านการรักษา	75.00	4.00	.57	มาก
4) ด้านการเฝ้าระวัง	75.50	4.02	.55	มาก
5) ด้านการบริหารจัดการ	77.25	4.09	.53	มาก
คะแนนเฉลี่ยรวม	76.75	4.07	.46	มาก

ตารางแสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการดำเนินงานตามโครงการ
สถานศึกษาสีขาว ด้านการป้องกัน

ด้านการป้องกัน	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. กำหนดกฎระเบียบเพื่อใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในโรงเรียนอย่างชัดเจน	80.50	4.22	.63	มาก
2. จัดกิจกรรมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแผน/ยุทธศาสตร์ของการ ป้องกันยาเสพติด ในสถานศึกษาให้กับบุคลากร	79.25	4.19	.62	มาก
3. จัดทำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	83.25	4.35	.68	มาก
4. พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติด	79.00	4.16	.65	มาก
5. จัดบูรณาการเนื้อหาสาระด้านยาเสพติดในการจัดการเรียน การสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	76.75	4.07	.69	มาก
6. เปิดโอกาสให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ป้องกันยาเสพติด	80.50	4.22	.66	มาก
7. จัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ตามกลุ่มสนใจให้กับนักเรียน เพื่อ สนับสนุนให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	79.25	4.17	.64	มาก
8. จัดกิจกรรมอบรม นักเรียนแกนนำต่อต้านยาเสพติดใน โรงเรียน	81.50	4.26	.69	มาก
9. จัดกิจกรรมอบรม นักเรียนกลุ่มเสี่ยงที่มีปัญหายาเสพติดใน โรงเรียน	79.25	4.17	.70	มาก
10. มีพื้นที่จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้แสดงออก	77.25	4.09	.74	มาก
11. จัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ให้มีความปลอดภัย จากยาเสพติด	77.25	4.09	.80	มาก
12. ระดมทุนจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา และการ ป้องกันปัญหายาเสพติด	72.75	3.91	.73	มาก
13. สร้างเครือข่ายผู้ปกครองและชุมชนในการติดต่อ ประสานงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดร่วมกัน	77.00	4.08	.68	มาก
14. ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนได้ตระหนักถึงโทษและพิษภัย ของยาเสพติด ผ่านสื่อในรูปแบบต่างๆ	82.25	4.29	.68	มาก
15. จัดตั้งศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ปัญหาด้านยาเสพติดภายใน โรงเรียน	70.25	3.81	.78	มาก
รวม	78.50	4.14	.46	มาก

ตารางแสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการดำเนินงานตามโครงการ
สถานศึกษาสีขาว ด้านการค้นหา

ด้านการค้นหา	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. จัดทำข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนเป็นราย บุคคลที่มีพฤติกรรมด้าน ยาเสพติด แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม คือ กลุ่มปลอด กลุ่มเสี่ยง กลุ่ม เสพย์ กลุ่มติด และกลุ่มค้า	75.50	4.02	.82	มาก
2. จัดระบบการค้นหาผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยให้นักเรียน ร่วมกับครูประจำชั้น สังเกตพฤติกรรมอย่างต่อเนื่อง	78.25	4.13	.71	มาก
3. สุ่มตรวจปัสสาวะนักเรียนเพื่อสำรวจสภาพการใช้ยาเสพติด อย่างสม่ำเสมอ	73.50	3.94	.96	มาก
4. ส่งต่อข้อมูลนักเรียนที่ต้องแก้ไขปัญหายุ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	72.50	3.90	.93	มาก
5. มีการรายงานสภาพปัญหาหาเสพติดให้ผู้บังคับบัญชา/หน่วยงานต้นสังกัดรับทราบ	77.75	4.11	.67	มาก
รวม	75.50	4.02	.66	มาก

ตารางแสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการดำเนินงานตามโครงการ
สถานศึกษาสีขาว ด้านการรักษา

ด้านการรักษา	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ตั้งคณะกรรมการติดตามดูแลพฤติกรรมนักเรียน ในการประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง อย่างใกล้ชิด	78.75	4.15	.64	มาก
2. มีอาจารย์แนะแนว หรือนักจิตวิทยาในสถานศึกษา ที่ สามารถให้คำปรึกษา พัฒนาสภาพจิตใจนักเรียน	76.25	4.05	.82	มาก
3. สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ในการช่วยแก้ไข ปัญหายาเสพติดทั้งในระหว่าง และหลังจากการ บำบัดรักษาฟื้นฟู	77.25	4.09	.83	มาก
4. จัดระบบการส่งต่อกลุ่มเสี่ยง กลุ่มติด เข้าสู่การ บำบัดรักษาอย่างถูกวิธี	74.00	3.96	.83	มาก
5. จัดตั้งคลินิกให้คำปรึกษา หรือศูนย์/เพื่อนใจวัยรุ่นใน สถานศึกษา เพื่อช่วยแก้ปัญหาเสพติด	69.25	3.77	.92	มาก
6. จัดค่ายสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดหรือค่ายทักษะชีวิตใน สถานศึกษา	71.25	3.85	.91	มาก
7. จัดอบรมเทคนิคการให้คำปรึกษาด้านการบำบัดรักษา ยาเสพติดและการฟื้นฟู สำหรับ ครู และผู้ปกครอง	71.00	3.84	.83	มาก
8. มีกิจกรรมการให้ครูเชิญผู้ปกครองมาพบเพื่อร่วมแก้ไข ปัญหาเสพติดร่วมกัน ทั้งในระหว่างที่บำบัดรักษา และ หลังจากบำบัดรักษา	73.75	3.95	.85	มาก
9. มีกิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างบ้านกับโรงเรียน	83.75	4.35	.66	มาก
รวม	75.00	4.00	.57	มาก

ตารางแสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการดำเนินงานตามโครงการ
สถานศึกษาสีขาว ด้านการเฝ้าระวัง

ด้านการเฝ้าระวัง	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. รายงานสถานการณ์เรื่องยาเสพติดให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ	79.50	4.18	.72	มาก
2. ติดตาม สังเกต สำรวจสภาพปัญหาและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	78.25	4.13	.69	มาก
3. จัดตั้งสถานีตำรวจในสถานศึกษา เพื่อป้องปรามพฤติกรรมเบี่ยงเบนและรับแจ้งความ กรณีเกิดเหตุภายในโรงเรียน	70.50	3.82	.96	มาก
4. จัดตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ในการกำหนดภารกิจตามบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่ายร่วมกันอย่างชัดเจน	75.25	4.01	.72	มาก
5. จัดระเบียบสภาพแวดล้อมไม่ให้เกิดพื้นที่เสี่ยง พื้นที่อบที่เชื้อเอื้อต่อการเข้าไปข้องเกี่ยวกับยาเสพติดของนักเรียน	74.50	3.98	.77	มาก
6. จัดครูร่วมกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน ออกตรวจพื้นที่เสี่ยงรอบบริเวณสถานศึกษา	74.25	3.97	.72	มาก
7. จัดนักเรียนแกนนำหรือจิตอาสา เฝ้าระวังพื้นที่ต่างๆ ในสถานศึกษา	74.55	3.99	.71	มาก
8. จัดกิจกรรมป้องปรามและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติดในโรงเรียน	76.50	4.06	.75	มาก
รวม	75.25	4.01	.55	มาก

ตารางแสดงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการดำเนินงานตามโครงการ
สถานศึกษาสีขาว ด้านการบริหารจัดการ

ด้านการบริหารจัดการ	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. จัดโครงสร้างและกลไกการบริหารจัดการงานด้านยาเสพติด	77.25	4.09	.61	มาก
2. กำหนดผู้รับผิดชอบงานด้านยาเสพติดในรูปคณะกรรมการดำเนินงานประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน	77.00	4.08	.69	มาก
3. จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีด้านยาเสพติด เพื่อการเตรียมกิจกรรมและงบประมาณดำเนินงานอย่างชัดเจน	77.50	4.10	.68	มาก
4. บุคลากร จัดทำแผนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเป้าหมาย วิธีการ และทรัพยากรการดำเนินงานร่วมกัน	75.50	4.02	.68	มาก
5. ขับเคลื่อนงานที่เป็นเอกภาพ ลดความซ้ำซ้อน	73.00	3.92	.77	มาก
6. พัฒนาครู ร่วมกับนักเรียนแกนนำ รับผิดชอบปฏิบัติงานด้านยาเสพติด	76.25	4.05	.73	มาก
7. กำกับ ติดตาม การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด	78.50	4.14	.65	มาก
8. รวบรวม และรายงานผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ	79.50	4.18	.65	มาก
9. จัดทำเป็นองค์ความรู้ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในสถานศึกษา	79.25	4.17	.65	มาก
10. พัฒนารูปแบบการดำเนินงานในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	78.25	4.13	.69	มาก
รวม	77.25	4.09	.53	มาก

ตารางค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว
ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 จำแนกตาม
สถานภาพในการปฏิบัติงาน

การดำเนินงานของสถานศึกษาในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	สถานภาพในการปฏิบัติงาน					
	ครูที่ปรึกษา		ครูปกครอง		ครูผู้สอน (ที่ไม่ใช่ครู ที่ปรึกษา)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านการป้องกัน	4.13	.48	4.26	.40	4.10	.46
ด้านการค้นหา	3.99	.65	4.21	.58	4.00	.71
ด้านการรักษา	3.96	.55	4.09	.49	4.06	.64
ด้านการเฝ้าระวัง	3.97	.56	4.18	.49	4.06	.55
ด้านการบริหารจัดการ	4.04	.54	4.23	.47	4.13	.55
โดยรวม	4.01	.50	4.20	.38	4.08	.48

ตารางผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เปรียบเทียบการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษา
สีขาวของครู โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน

การดำเนินงานของสถานศึกษา ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	แหล่งความ แปรปรวน	df	ss	MS	F	P
ด้านการป้องกัน	ระหว่างกลุ่ม	2	.415	.207	.952	.388
	ภายในกลุ่ม	192	41.842	.218		
	รวม	194	42.257			
ด้านการค้นหา	ระหว่างกลุ่ม	2	.904	.452	1.033	.358
	ภายในกลุ่ม	192	83.990	.437		
	รวม	194	94.894			
ด้านการรักษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.524	.262	.795	.453
	ภายในกลุ่ม	192	63.254	.329		
	รวม	194	63.778			
ด้านการเฝ้าระวัง	ระหว่างกลุ่ม	2	1.031	.516	1.713	.183
	ภายในกลุ่ม	192	57.792	.301		
	รวม	194	58.823			
ด้านการบริหารจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	2	.835	.417	1.454	.236
	ภายในกลุ่ม	192	55.088	.287		
	รวม	194	55.923			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.534	.267	1.236	.293
	ภายในกลุ่ม	192	41.437	.216		
	รวม	194	41.970			

ตารางค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว
ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 จำแนก
ตามประสบการณ์ในการทำงาน

การดำเนินงานของสถานศึกษาในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน					
	ต่ำกว่า 5 ปี		ตั้งแต่		มากกว่า	
	ขึ้นไป		5 – 10 ปี		10 ปี	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านการป้องกัน	4.01	.51	4.18	.46	4.23	.37
ด้านการค้นหา	3.88	.76	4.07	.59	4.12	.62
ด้านการรักษา	3.93	.63	4.00	.56	4.10	.50
ด้านการเฝ้าระวัง	3.93	.63	4.00	.56	4.10	.50
ด้านการบริหารจัดการ	3.97	.60	4.12	.50	4.20	.54
โดยรวม	3.96	.52	4.10	.45	4.17	.37

ตารางผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน เปรียบเทียบการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษา
สีขาวของครู โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

การดำเนินงานของ สถานศึกษาในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติด	แหล่งความ แปรปรวน	df	ss	MS	F	P
ด้านการป้องกัน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.443	.772	3.394*	.036
	ภายในกลุ่ม	192	40.814	.213		
	รวม	194	42.257			
ด้านการค้นหา	ระหว่างกลุ่ม	2	2.018	1.009	2.338	.099
	ภายในกลุ่ม	192	82.875	.432		
	รวม	194	84.894			
ด้านการรักษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.726	.363	1.105	.333
	ภายในกลุ่ม	192	63.052	.328		
	รวม	194	63.778			
ด้านการเฝ้าระวัง	ระหว่างกลุ่ม	2	1.489	.744	2.493	.085
	ภายในกลุ่ม	192	57.334	.299		
	รวม	194	58.823			
ด้านการบริหารจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.413	.715	2.521	.083
	ภายในกลุ่ม	192	54.492	.284		
	รวม	194	55.923			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.300	.650	3.069*	.049
	ภายในกลุ่ม	192	40.670	.212		
	รวม	194	41.970			

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ระหว่างประสบการณ์ในการทำงานสถานศึกษาสีขาว
กับการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ในภาพรวม

ประสบการณ์ในการทำงาน สถานศึกษาสีขาว	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 5 ปี	ตั้งแต่ 5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป
		3.96	4.10	4.17
ต่ำกว่า 5 ปี	3.96	-	.14	.21*
ตั้งแต่ 5-10 ปี	4.10		-	.07
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	4.17			-

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ระหว่างประสบการณ์ในการทำงานสถานศึกษาสีขาวกับ
การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ด้านการป้องกัน

ประสบการณ์ในการทำงาน สถานศึกษาสีขาว	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 5 ปี	ตั้งแต่ 5-10 ปี	มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป
		4.02	4.18	4.12
ต่ำกว่า 5 ปี	4.02	-	.16*	.10*
ตั้งแต่ 5-10 ปี	4.18		-	.06
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	4.12			-

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษาสีขาว
ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 จำแนกตาม
ประเภทของสถานศึกษา

การดำเนินงานของสถานศึกษาในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด	ประเภทของสถานศึกษา					
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
ด้านการป้องกัน	4.16	.36	4.28	.44	4.06	.50
ด้านการค้นหา	3.96	.70	3.98	.65	4.06	.66
ด้านการรักษา	4.02	.47	4.03	.54	4.00	.63
ด้านการเฝ้าระวัง	4.06	.51	4.26	.44	3.98	.61
ด้านการบริหารจัดการ	4.10	.50	4.18	.42	4.04	.60
โดยรวม	4.08	.39	4.14	.40	4.03	.60

ตารางวิเคราะห์เปรียบเทียบ ประเภทของสถานศึกษา กับการดำเนินงานตามโครงการสถานศึกษา
สีขาว โดยรวมและรายด้าน

การดำเนินงานของ สถานศึกษาในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด	แหล่งความ แปรปรวน	df	ss	MS	F	P
ด้านการป้องกัน	ระหว่างกลุ่ม	2	1.688	.844	3.994*	.020
	ภายในกลุ่ม	192	40.569	.211		
	รวม	194	42.257			
ด้านการค้นหา	ระหว่างกลุ่ม	2	.359	.179	.407	.666
	ภายในกลุ่ม	192	84.535	.440		
	รวม	194	84.894			
ด้านการรักษา	ระหว่างกลุ่ม	2	.125	.062	.188	.829
	ภายในกลุ่ม	192	63.653	.332		
	รวม	194	63.778			
ด้านการเฝ้าระวัง	ระหว่างกลุ่ม	2	.273	.137	.448	.640
	ภายในกลุ่ม	192	58.550	.305		
	รวม	194	58.823			
ด้านการบริหารจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	2	.626	.313	1.088	.339
	ภายในกลุ่ม	192	55.296	.288		
	รวม	194	55.923			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.456	.228	1.054	.351
	ภายในกลุ่ม	192	41.514	.216		
	รวม	194	41.970			

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ระหว่างประเภทของสถานศึกษากับการดำเนินงาน
ตามโครงการสถานศึกษาสีขาว ในด้านการป้องกัน

ประเภทสถานศึกษา	$\bar{X}$	โรงเรียน ประถมศึกษา (ขนาดเล็ก) 4.16	โรงเรียนขยาย โอกาส (ขนาดกลาง) 4.28	โรงเรียนขยาย โอกาส (ขนาดใหญ่) 4.06
โรงเรียนประถมศึกษา (ขนาดเล็ก)	4.16	-	.20	.10
โรงเรียนขยายโอกาส (ขนาดกลาง)	4.28		-	.22*
โรงเรียนขยายโอกาส (ขนาดใหญ่)	4.06			-

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นายชวลิต แซ่มเจริญ
วันเดือนปีเกิด	11 พฤษภาคม 2529
สถานที่เกิด	จังหวัดราชบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	601/474 หมู่บ้านพญา 60/1 ถนน รังสิต-ปทุมธานี ตำบล บางพูน อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี 12100
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู คศ.1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนธัญบุรี เลขที่ 2 ถนน พหลโยธิน 94 ตำบลประชาธิปัตย์ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี 12130
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2540	ประถมศึกษาปีที่ 6 จาก โรงเรียนวัดจอมปราสาท อ.โพธาราม จ.ราชบุรี
พ.ศ.2546	มัธยมศึกษาปีที่ 6 จาก โรงเรียนโพธารณวิทย์ อ.โพธาราม จ.ราชบุรี
พ.ศ.2550	วท.บ. (พลศึกษา) คณะพลศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ.2552	ป.บัณฑิตวิชาชีพครู (สาขาวิชาชีพครู) คณะศึกษาศาสตร์ จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ.2560	กศ.ม. (การบริหารและการจัดการการศึกษา) คณะศึกษาศาสตร์ จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร